

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
1-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Kylltér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, március 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Szabadság ünnep Aradon.
- Plébános és tanító harca.
- Véres kezű emberek.
- Revolver az iskolában.
- Glattfelder püspök Aradon.
- Arad üdvözli Khuent.
- A hittérítő és családja.
- Talány.
- Burlán — homo regius?
- Tisza, Lukács és Khuen.
- A rablólovag.
- Tarkaságok.

„Előkelő idegenek.”

Arad, március 9.

Megtörtént 1904. év őszén, hogy Körber, Ausztria miniszterelnöke, a Reichsrathban kijelentést tett, melynek az volt a tartalma, hogy Ausztriának hadügyi kérdésekben beleszólása van a magyar kérdésekbe.

Ez a beszéd óriási izgalmat keltett Magyarországon, s az izgalom csak akkor csendesült le, amidőn ugyanazon év november hó tizenhétedikén a magyar képviselőház ülésében Magyarország akkori miniszterelnöke Tisza István gróf, a beszédet kellő visszautasításban részesítette. Beretva élességű beszédben kiemelte Tisza István gróf, hogy az osztrák miniszterelnök excursiókat tett a magyar közjog terrenumára, s legott leszegezte azt, hogy ha az osztrák kormány miniszterelnöke a másik állam közjogára vonatkozó kijelentést tesz, an-

nak sem jogi hatálya, sem politikai jelentősége nem lehet, hogy az ilyen kijelentések egy *előkelő idegenek* kijelentései, melyeknek nagyobb súlyt tulajdonítani hiba volna.

Végül az egész ház frenetikus helyeslése mellett kijelentette, hogy a magyar király alkotmányos fejedelmi jogainak körét, természetét és tartalmát a magyar közjog határozza meg.

Ha végigtekintünk Magyarországnak az alkotmány visszaállítása óta lefolyt történetén, meg kell, hogy állapítsuk, hogy a másik államfélnek Magyarország belügyeibe való illetéktelen beavatkozása, soha pregnansabb, hatalmasabb visszautasításban nem részesült.

Hogy e beszéd milyen hatást ért el, azt itt fölösleges fejtegetnünk. Köztudomásu dolog, hogy Körber minisztersége kevéssel azután letűnt az aktualitás szinteréről, s hogy e beszéd hatása alatt, évek során át megszűnt az ausztriai beavatkozások minden kísérlete.

Nem mult el azonban e jelentékeny esemény óta kilenc esztendő, s az „előkelő idegenek” ismét fészkelődni kezdenek, s elérkezettnek látják az időt újabb „excursiókra” a magyar közjog terére.

A mostani Körbert Stürgkh grófnak hívják, s szekundál neki hűségesen Auffenberg Móric közös hadügyminiszteré a bécsi Reichskriegsrath egyes alakjai, kik ugyanugy, mint

kilenc évvel ezelőtt Körber, magyar ügybe, magyar közjogi kérdésbe avatkoztak belé, sajnos sokkal nagyobb és messzekihatóbb eredménnyel, mert illetéktelen beavatkozásukkal megbuktatták a magyar felelős kormányt, mely teljes mértékben bírta az összes alkotmányos tényezők bizodalmát s aknamunkájukkal sikerült egy oly helyzetet teremteniök, mely nemcsak kormányválságot jelent, hanem vég-eredményében nagyon könnyen alkotmányválságra vezethet.

Es csodálatos játéka a sorsnak, avagy talán nem is játék, hanem logikus folyamánya a való helyzetnek az, hogy amidőn egy évtizeden belől másodsor intéz merényletet Magyarország államisága ellen a kamarilla: ismét Tisza István gróf az, ki ezt az ádáz beavatkozást visszautasítja s a nemzet ellen intézett merényletet elhárítani igyekszik.

Szinte megáll a gondolkodó elme, ha a közelmúlt napok eseményeivel kell foglalkoznia.

Khuen-Héderváry gróf, ki a nemzetnek beláthatatlan szolgálatot teljesített, ki semmiből megteremté újra a biztos alapokon nyugvó hatvanhetes többséget, ki emberfeletti erővel kivette a nemzetet azon hinárból, melybe a négyéves koalíciós uralom balfogásai juttatták, ki a bankszabadalom megújítása által a nemzetnek és a monarchiának ismét megadta a gazdasági fejlődés előfeltételeit, ki egész

Egy kard-affaire.

Irta: Herczeg Ferenc.

Van egy Hellebrandt nevű barátom. Egy stíriai mágnás-családból szakadt köztünk huszártisztnak. Az alföldi állomáshelyeken, tíz év alatt, ráfanyalódott a magyar szóra is, — már annyira, amennyire. Tőle halottam ezt a dolgot. Ugy mondom, amint ő mondta...

... a szép zsidóasszony pedig idegesen hátracsapta uszályát, aztán kitárta a nyaraló erkélyére vezető ajtót. Odakünn vak éj volt.

— Tíz óra, — most már pokoljanak! E gyöngéd figyelmeztetés nekünk szólt, hármunknak. Trnowski élnetetlenkedni kezdett.

— Nézze, olyan sötét van, én félek, — mondta furcsa, lengyeles kiejtésével.

A szép asszony hátraszegte a fejét és mint egy elkényeztetett gyermek hajtogatta: — Menjenek, menjenek már pokolba.

Ennek a kérésnek nem lehetett ellentállni. Főlkeltünk, bucsuztunk, mentünk. Mikor a sötét hegyi utra értünk, a nyaralóból utánunk szólt egy nő hangja:

— Hallják? Holnapután megint eljöhettek. Vagy eljönnek holnap? De mind a hárman!

A polyákból kicsattant a méreg. — Mind a hárman — ostobaság! Egy embernek kellene ide eljönnie...

Persze, egy embernek, — de melyikünknek? Egyikünkben sem volt annyi lemondás, hogy vetélytársát rászabadítsa erre a csinos

barok-nyaralóra. Még a kis kadétban sem, pedig ő nem számított az asszony előtt. Denique: Goldstein ur nyugodtan alhatott a marienbadi fürdővendéglőben, felesége jobb őrizet alatt állott itt Budapesten, mintha Bölcs Salamon tízezer égi fegyverese táborozott volna svábhgyi nyaralója kertjében...

Az uton fogtunk egy elkésett bérkocsit. A kis Schmidtet közibénk ültettük, aztán sebes zökkenésekben, mint a városligeti síklón, szaladtunk le a lejtőn. A kocsis alkalmasint részeg volt, különben nem hajtott volna olyan pompásan.

— Szeretnék ma még valami ostobaságot elkövetni! — kiáltott egyszerre a polyák.

— Hová hajtsak? — kérdezte a kocsis, mikor a völgybe értünk.

— Valami csapszékbe, ahol hentesmesterek isznak a feleségökkel és harmonikások játszanak.

(Ez az ő saját külön bécsi izlése volt.)

Künn, valahol a budai parton, megálltunk egy vityiló előtt. Vig zsvaj és kuszált zenehangok csaptak a fülünkbe.

— A zöld tücsök! konstatalta kocsisunk, sejtelmesen csettintve a nyelvével.

Most tapasztaltuk csak, hogy a jámbor alaposan el van ázva, — bizonyára nem ő rajta mult, hogy ép bordákkal szabadultunk a kocsijából.

Az alacsony ház s a tenyérnyi kert szinte be volt ásva a töltés alá. A kert végén valami üvegteremféle áll; a kivilágított ablakok mögött ütemre ficáncoló árnyékok mozogtak.

— Igazán bemenjünk ide? — kérdeztem. Mint legidősebb tisztnek már az illendőség kedvéért is kissé ellenkezniem kellett.

— Mit akarsz? — kiáltott a polyák, — hiszen civilben vagyunk.

Elfelejtettem megmondani, hogy mind a hárman civilben voltunk. Trnowski hadnagy, szűk pantallójával és puba kalapjával, jobb-fajtájú urasági lovasszamba mehett volna; Schmidt kadét, csupas azállal, egy iskola-kerülő kereskedelmi akadémiához hasonlított: ami engemet illet, én, Hellebrandt főhadnagy, hármunk közt a legtisztességesebben voltam öltözve. Körülbelül, ugy, mint egy elegáns droguistasegéd.

A tánc terem ajtaját egy bakahadnagy állta el, arcán egy régi vágás nyomát viselte.

— Kérem, ez zárt társaság, — mondta kortán, szinte gorombán. Pollacsek ur üzletvezetőjének jubileumát ünnepeljük...

Polacsek ur üzletvezetőjének jubileuma! — rikoltotta a polyák őszinte lelkesedéssel. — Gyerekek, ezt meg kell néznünk!

A megvágott képű hadnagy gyanakodva tekintett végig rajtunk.

— Meg vannak az urak hiva? Ki hozta el az urakat?

— Egy cilinderes ur hozott el, — élnetetlenkedett a polyák. — Saját fogatján hozott el, ő meg odakünn maradt...

Azzal szeliden félreölelte a megvágott képű hadnagyot, mi meg beléptünk a terembe. A kadét hozzám simult.

— Főhadnagy ur, — mondta, — meglásd,

politikai presztízisének latbavetésével már-már megszerezte az államnak a véderőjavaslat megszavazását: ez a Khuen-Héderváry gróf bukik el azon osztrák katonai körök gáncsvetései folytán, amely körök még mindig nem tudnak beletörődni abba a gondolatba, hogy Magyarország a dualistikus államnak egyenrangú tényezője s nem tudják beleélni magukat abba a gondolatba, hogy Magyarországon végre-valahára rendezett állapotok legyenek.

Ha a dolog nem volna olyan végtelenül szomorú s a helyzetnek képe nem volna oly végtelenül sivár, moolyogunk kellene azon a látványon, amelyet az a perspektíva tár a tisztán látó nemzet elé, amikor Khuen-Héderváryval és a nemzeti munkapárttal szemben készül Bécs megvédeni a király felségjogait és a dualistikus alapot.

S mi képezi a válság magvát? Az az álláspont, melyet Magyarország most lemondott miniszterelnöke az 1888. XVIII. törvénycikkben lefektetett felségjogok hatályára nézve eloglalt. Már pedig aki olvasni tud és olvasni akar, az tisztán megállapíthatja, hogy az a házhatározat, amelyet a miniszterelnök ezen kérdés tekintetében felmerült kételyek eloszlatására kontemplált, nemcsak hogy nem gyöngítette, sőt igenis megerősítette volna a felséget megillető jogokat.

Mert arra, hogy a nemzet ujjongójogát az 1888. XVIII. t.-e. egyszerűen elkobozta volna, ama bizonyos bécsi körök kivételével, igazán senki sem gondolt.

Ha pedig ez áll, úgy kétségtelenül ill az is, hogy a tartalékosok és pórtartalékosok behívásának jogát az 1888. XVIII. t.-c. a fejedelemtől csakis azon esetekre adta meg, amelyekben törvényhozás alkotmányos többsége

mesterséges eszközökkel akadályozták az ujjongók megajánlásában. Az ezen kérdés körüli kontroversiát akarta a sokat vitatott resolúció precizirozni s ezzel nemhogy nem gyöngítette volna, de igenis erősítette volna a felségnek jogait.

Az a nagyszabású beszéd, mely Tisza István gróf ajkairól a munkapárt pénteki értekezletén elhangzott, a leghathatósabb védelme a magyar közjognak, s azzal az egyhangú lelkesedéssel, melylyel a munkapárt Tisza István gróf határozati javaslatát elfogadta, csak annak adta tanujelét, hogy ez a párt minden inkább, mint leltári tömeg, melylyel a mindenkori kormány számolhat, hogy ez a párt van hivatva elsősorban a magyar államiságot bármely irányból jövő támadással szemben megvédeni.

Azok a szavak, amelyekkel Tisza István gróf, a pártnak egyhangú lelkesedése között, a nemzet jogait megvédelmezte, arany szavak és sokszor fogják még azokat idézni akkor, a midőn a magyar alkotmányt a bécsi befolyás ellen a jövőben meg kell védeni, az az éles visszautasítás, melyben azok az elemek részesültek „*kiknek a kérdésnek szoros magyar közjogi vonatkozásaiba nem is lehetett volna ingerenciájuk*” tisztázni fogják a helyzetet oly értelemben, hogy, mely táborban keresendők Magyarország politikai integritásának támaszai. Ott-e, ahol a fejedelmi és az ország közötti harmoniát és a dualismus hamisíthatlan fenntartását hirdetik ugyan megdönthetetlen politikai doktrína gyanánt, de azért a legesekélyebb kívülről jövő beavatkozást vas erőlyel utasítanak vissza, avagy ott, ahol tulipános és sujtásos jelszavak hangoztatása mellett a hatalomért Bécsnek felkinálnak mindent, Auffenberg és társai cégtől szerzik be a politikai irányítást és éljenzik a Belvederet.

A nemzeti munkapárt pénteki határozatával csak önmagát tisztelte meg, s kiállította magáról azt a bizonyítványt, hogy méltó a nemzet bizalmára.

Ezzel a párthatározattal meg is van adva az irány arra nézve, hogy a mostani válság megoldásának milyen irányban kell haladnia. A rossz tanácsadók intrikáit kell a kellő értékre leszállítani, s igaza lesz Tisza István grófnak, hogy úgy, mint a múltban, úgy a jelen esetben sem fog a nemzet a király szívére hiába apellálni.

Egy német lapban olvastuk, hogy Tisza István gróf, ki mindig az úgynevezett vívmány politika ellen szállt szóra, mostani állásfoglalásával következtelen lett multjához s akadályává lesz a kibontakozásnak.

Nagy és súlyos tévedés ez. A resolúció nem jelent nemzeti vívmányt, csupán a nemzetnek egy ősi jogát írja körül szabatosan, s amikor a munkapárt a resolúció kérdésében szolidárisnak vallja magát a miniszterelnökkel, nem lett következtelen eddigi politikai irányához.

Van azonban Tisza István gróf mostani állásfoglalásában igazi vívmánypolitika is, s ez az, hogy távol akarja tartani a magyar belpolitikától a bécsi beavatkozást. Aki ezt a vívmánypolitikát helyteleníti, az nem jó magyar ember.

Egyszer már, kilenc évvel ezelőtt, Tisza István gróf kiverte a magyar politika berkeiből az előkelő idegent, adja a magyarok isten, hogy a mostani hasonirányu hadakozását is hasonló siker koronázza s legyen egyszer s mindenkorra vége annak a lehetőségnek, hogy a magyar kormányok sorsára bécsi illetéktelen befolyások érvényesülhessenek.

Spectator.

ennünket ma a polyákkal együtt ki fognak men dobni.

— Nem fognak, szükség esetén bemutatunk ennek a megvágott képű bakának.

Trnowski is meghallotta a kadét Cassandraslatát. Sietve nyugtatta meg:

— Hiszen civilben vagyunk!

...Csodálatos! Ez a Trnowski aranyzsinóros tilájában korrekt és zárkózott, akár maga a ceremóniamester, ha azonban polgári kabátban rajta, svihákság tekintetében fölér egy részvárosi táncmesterről.

A teremben épen keringőt táncoltak.

— Táncoljatok kedvetek szerint, — biztított bennünket a polyák. — én már égek a gyűlölettel, hogy megismerkedjem Pollacsek ur vezetésével.

Egy sarokasztalnál több öreg ur iszogatót: Trnowsky találomra odalépett és elkiáltotta magát: „Éljen Pollacsek ur üzletvezetője!” szavaadták az éljont és koccintottak vele. Egy triárkaformájú, tiszteletreméltó aggastyán emelkedett és két tenyerével az asztalnak fele, meghatottságtól remegő hangon kezdett beszélni:

— Uraim! Én már harminc év óta vagyok Pollacsek ur üzletvezetője...

Schmidtrel ketten otthagytuk a polyákat a teremben föl-alá járva, az asszonynepet zdtük szemügyre venni. Volt köztük sok nos is. Villogó szemű, mosolygó leányok, kipirult asszonyok. Megjelenésünk nem kelt föltűnést, a vendégek nagy része egymást igen ismerte.

A kadét egyszerre meglökött:

— Főhadnagy ur, nézd azt a két alakot!

Két hadnagy állt a terem végén; az egyik, a megvágott képű, belénk akadt már az ajtóban. Mindketten virsziniátszivat és végtelen fitymálva nézték a világot. Gyakorlott szemünk száz lépésről is megismerte volt a tartalékosokat; még ha nyakravalójuk csattja nem is csuszott volna a gallérjuk fölé. A megvágott képű különben szemüveget is viselt, a másik, akinek elhízott természetén veszedelmesen feszült a kabát, kecskeszakállal ékeskedett.

Mikor közelükbe értünk, hangosan kezdtek beszélni.

— Bajtárs, — mondta a megvágott, — talán ismered ezeket?

A kecskeszakállas hevesen tiltakozott a föltevés ellen. — Dehogy ismerem! Hogy kerültek ebbe a társaságba?

— Azt mondják, egy cilindres ur hozta őket saját fogatján.

A kecskeszakállas felénk szurkált virsziniája hegyével.

— Saját fogatján? Ezeket?

— Bizd csak reám? — mondta a másik. — Majd beszéltek velük. Tudok én ilyen emberekkel beszélni...

Azzal összeráncolt szemöldökkel lépett felénk, mikor azonban közelünkbe ért, hirtelen sarkon fordult és egy öreg urral elegyedett szoba.

— Főhadnagy ur, bennünket mégis ki fognak dobni, — jósolta a kadét.

— Jó lesz, ha táncolunk. Táncosokat nem dobnak ki sehol a világon. De hova lett a polyák?

Trnowski e pillanatban épen összecsozóldozott a pátriárkával, aki tudvaleg öleg harminc év óta Pollacsek ur üzletvezetője.

Egy csinos, feketeszemű leányhoz léptem, aki már vagy öt perc óta pazarolta reám legédesebb pillantásait. Kifűződen táncolta a keringőt. Tánc után karanfogva sétáltunk a teremben. Gyorsan megbarátkozott, a leány kedvesen csicsergett és látható élvezettel halgatta ostobaságaimat. Természetesen azt mondtam, hogy már régóta ismerem látásból, hogy az Andrássy-uton pillantottam meg először (ott megfordul minden építészeti budapesti ember), hogy ma is csak azért jöttem el, hogy vele táncolhassak. Kértem tőle a következő négyest. A leány sajnálkozott, hogy már foglalkozva van, én azonban vállalkoztam rá, hogy a táncosával majd kicsinálom valahogy a dolgot, hogy nekem engedje át a négyest.

— Nehezen fog menni, — aggódott a kedves. — A táncosom nem érti a tréfát, rezervtiszti és már volt egy párbaja is...

— Talán az a megvágott képű?

— Az, persze, Pollacsek ur ügyvédjének a segédje.

— Pompáz, hisz akkor könnyen rendbe jöhetünk. Testilelki jóbarátom, — hazudtam tovább, — bizonyára szívesen lép vissza... Bizza csak reám, majd eligazítom a dolgot...

A leány bevallotta, hogy nem szereti a tiszteket, még a rezervtiszteket sem.

Természetesen, hogy nem igazítottam el semmit, hanem mikor a cigány beharangozott a négyeshez, csinos zsákmányomat egyszerűen odavonszoltam a sorba. A hadnagy hozzánk lépett és gunyos grandezzával hajolt meg.

— Viki kisasszony, nem feledte el, hogy együtt táncoljak a négyest? — kérdezte.

Szabadság-ünnep Aradon

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

1848. évi március 15. ike, nemzetünk újjászületésének évtordulója alkalmából Arad város közönsége folyó évi március 15-én délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében és a Kossuth-szobor előtt nemzeti ünnepélyeket rendez, melyekre Arad sz. kir. város és Aradvármegye összes községi és magánhivatalok tisztviselőit, az iskolák tanárait, tanítóit és tanulóifjúságát; valamennyi egyesület, társulat tagjait és Arad város n. é. közönségét tisztelettel meghívja Verjassy Lajos polgármester, a rend. biz. elnöke.

Az ünnepélyek sorrendje:

Március 14. Este 7 órakor zenés takarodó.

Március 15. é. A városháza nagytermében: 1. Ének: Szántó Péter vezetése mellett énekelik a Ferenc-téri polg. isk. tanuló ifjúsága.

2. „Március idusán“, írta Abrányi Emil, szavalja: Novák Irén színművész.

3. „Nagyapjányi sikon“. Tilger Árpád karmester kísérete mellett énekel: Ladiszlav József színművész.

4. Ünnepi beszéd, elmondja: Nagy István dr. főgimn. tanár.

5. Jámbor: vonós négyes II–IV. rész, előadják: Karbanek Ferencz, Eckhardt István, Kell Rezső és Müttermüller József.

6. A Ferenc-téri polg. iskola ifjúságának éneke.

A városháza nagytermében lefolyt ünnepély után az összes testületek, a tanuló ifjúság és a nagyközönség a Kossuth-szobor elé vonul, ahol az ünnepély második része lesz. Az iskolák igazgatóságait, valamint az egyesületek vezetőit kérjük, hogy a menetben zászlóik alatt sziveskedjenek résztvenni.

A Kossuth-szobor előtt megtartandó ünnep sorrendje a következő:

1. Hymusz, énekel 300 tanuló.

2. Alkalmi költemény, szavalja Berégi Sándor dr. színművész.

3. Ének.

4. Ünnepi beszéd, elmondja Vass István dr.

5. Csatadal, énekel a tanuló ifjúság.

Az első aradi nyugdíjas asztaltársaság elnöksége felkéri tagjait és az összes nyugdíjasokat, hogy március 15-én fél 9 órakor a „Fekete Bányához“ címzett vendéglő helyiségében minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek a onnét együtt felvonulhassunk a tartandó ünnepélyre. Egyben értesítjük a tagokat, hogy az asztaltársaság szintén ünnepi összejövetelt tart este 7 órakor a fent jelzett vendéglő helyiségében, melyre ezúton hívja meg tagjait az elnökség.

Plébános és tanító harca.

— Érdekes fegyelmi tárgyalás. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Gyulavarsánd községben római katolikus és görög keleti román felekezeti népiszkolák mellett állami népiszkola is terjeszti a kultúrát, neveli a népet, buzgalommal, tanítói odaadással. Annak, hogy három épületben, háromszoros erővel is dolgoznak föléseperődő gyulavarsándiak értelmének művelésével, csak örvendeni lehetne és különösen örvendeni kellene annak, hogy két felekezeti iskola mellett is talaja van, ma már gyökere is van a magyarosítás szempontjából fontos állami iskolának Gyulavarsándon. Am hogy ennek nem mindenki örvend, hanem adáz gyűlölettel, fanatikus buzgalommal támadják az állami iskolát, arról érdekes és egyben szomorú képet tárt föl az a fegyelmi ügy, amelynek tárgyalását Aradmegye fegyelmi választmánya ma tartotta meg.

Az események sorrendje ugyan azzal kezdődött, hogy a gyulavarsándi állami iskola igazgató-tanítójává egy energikus, munkabíró és intelligenciája erejében törhetetlen tanítót neveztek ki. A fegyelmi ügy sora azonban azzal indult meg, hogy ez a tanító — Saskóy József — a múlt év elején analfabéta tanfolyamot rendezett. Ingyenes volt a tanfolyam és — így mondja Saskóy — benső célja az volt, hogy jobban az állami iskolához és a magyarosodáshoz fűzze a község lakosait. Mindjárt 74 tanulója volt az analfabéta tanfolyamnak, amely 1911. márciusában olyan szép eredménnyel zá-

rult, hogy az Országos Közművelődési Tanács elismerő oklevéllel és 250 korona tiszteletdíjjal tüntette ki Saskóyt. Ez igazán nem lehetne oka fegyelmi eljárásnak, azonban Stary Gusztáv gyulavarsándi római katolikus plébános, Pántos Vince román lelkész, Takács László r. k. és Lukács Tivadar gör. keleti felekezeti tanítók azt a feljelentést tették az aradi tanfelügyelő-ségnél, hogy a Saskóy analfabétái nem is voltak analfabéták, mert a hetvennégyből 13 a görög keleti, 14 a római katolikus felekezeti iskolát jó, vagy legalább is elfogadható eredménnyel látogatta. Annyira nem voltak ezek az emberek analfabéták, hogy a vizsga előtt Saskóy tanító külön intette is őket:

— Aztán ne irjanak olyan gyorsan, mint a fiskálisok, hanem lassan, kissé akadozva, amint az egy analfabétahez illik!

Erre a följelentésre Saskóy igazgató jelentésében beismerte, hogy a tanfolyamon voltak olyanok is, akik már jártak iskolába, de ezek gyermekkoruk óta alaposan elfeledték az írás-olvasást és külön kérték őt, hogy ne küldje el őket a tanfolyamról. Saskóy egyúttal a közoktatási bizottságtól öngazolására fegyelmi eljárást kért maga ellen.

Még meg sem indult ez a fegyelmi eljárás, amikor a közoktatási miniszter a legerősebben fegyelmit rendelt el Saskóy József ellen, mert a csanádi püspökhöz tiszteletlen levelet intézett. Saskóy ugyanis Glatzfelder Gyula csanádi püspöknél egy nyomtatott nyílt levélben különböző vádakkal illette Stary Gusztáv gyulavarsándi plébánost és ezt a nyílt levelet a püspöknek a következő sorok kíséretében küldte meg:

— „Méltóságos uram, esedezem, tessék elolvasni Józseffelva község memorandumát, ha Stary Gusztávról mindent tudni akar. Ha Staryt Gyulavarsándról el nem helyesik, vagy nekem törvény előtt nem adnak módot a bizonyításra, olyan botrányt csinállok, hogy napokig irnak róla a lapok. Tessék elhinni: értek hozzá, mert vérbeli újságíró voltam, évekig dolgoztam a Magyar Hirlapnál, Magyar Nemzetnél. Vesszeni valóm sincs: nemsokára doktor juris leszek és ügyvédi pályára lépek.“

Glatzfelder püspök ezt a levelet azzal az értesítéssel küldte meg a közoktatási miniszternek, hogy a Stary ellen emelt vádakát megvizsgálta és a plébánost fel kellett mentenie, mert a vádak alaptalanoknak bizonyultak. Egyébként — írta a püspök — úgy látja, hogy Saskóyt a gyűlölet és bosszúvágy vezeti.

— Viki kisasszony velem táncolja a négyest, — magyarítottam neki előkényen, — régóta vagyunk már szegszálva.

— Ohó! — kiáltott ellenfelem, — én már hat hét előtt foglalkoztam...

— Én meg hat hónap előtt.

A hadnagy félig szánakozva, félig megvetően mért végig.

— A kisasszony tehát nem akar velem táncolni?

— Nem! — feleltem táncosnőm helyett.

— A kisasszony ezzel az urral akar táncolni?

— Igen. — siettem a válasszal.

A hadnagy, akinek már egy párbaja volt, nem szólt semmit, hanem gunyos grandezzával hajította meg magát és otthagytott bennünket. Társához ült s a négyes alatt sűrűn hajtogatta poharát.

A négyes alatt felségesen mulattam: táncosnőm ennivaló kedves volt. Schmidt egy szőke szépséggel táncolt, aki két fejjel volt magasabb nála és anyai jóakarattal fogadta udvarlását.

Szünóra!

Aggódni kezdtem Trnowski miatt, akin már a barátkozási mánia tünete mutatkoztak s azért rábírtam Viki kisasszonyt, hogy anyjával együtt Pollacsek ur üzletvezetőjének asztalához telepedjünk.

Egy szépen fésült kövér ur, aki kockás ruhát és piros nyakravalót viselt, barátságos fejbillentéssel helyet csinált nekünk az asztalnál.

— Ide a cigányt! — kiáltotta Trnowski.

A primás odaállt a széke mögé és vonóját gyantázva, leste a parancsot.

— Melyik Pollacsek ur üzletvezetőjének a nótája?

A primás hamiskásan vigyorgott, aztán rákezde:

Megállj német, majd megbánod,
Hogy a magyart egzekválod...

Valaki pissegett, a kontrások összenéztek.

— Acsi! hogy van tovább? — kiáltotta

Trnowski, tenyerével az asztalra csapva.

Bőrödből csinálunk dudát...

hangzott félénk cincogással. Megint pissegtek. A hadnagy, akinek már volt egy párbaja, gyilkos pillantásával sakkban tartotta a brugóst.

— No — lesz? — türelmetlenkedett a polyák.

A cigányok összesugtak, a primás vállát vonogatta. A polyák kivett zsebéből egy csomó bankót és a szemébe vágta. A banda most már elszántan, szinte elkeseredetten húzta:

Azon fújuk azt a nótát:
Mégis huncut a német...

Pollacsek ur üzletvezetője boldogan fejtá két tenyerébe a fejét, Trnowski az asztalon dobolt, a vörösnyakkendő ur pedig kitörő lelkesedéssel énekelte a refraint.

A teremben riadás támadt. A két rezervtisztt csörömpölve csatolta föl kardját, az egyik aztán kiütötte a cigány kezéből a hegedűt, a másik összehont karokkal lépett hozzánk. Nagyon sápadt volt.

— Megtiltom önöknek, hogy ezt a nótát huzzassák!

Trnowski csodálkozva tekintett reá, aztán az arcába nevetett.

— Ki az ördög fog magától engedelmet kérni?

A hadnagy éles orrhangon kiáltotta:

— En császári és királyi tiszt vagyok, én nem tűrök sértést!

— Én sértettem meg? — kérdezte a polyák kacagva. — Hisz én azt sem tudtam eddig, hogy maga a világon van.

A másik hadnagyot (a kövérét!) aki pedig szelid fiúnak látszott, egyszerre elfutotta a pulykaméreg. Harsogó hangon kiáltotta:

— Igen, mi császári királyi tiszt vagyunk! Azt a nótát nem engedjük huzatni, mert az a németet gyalázza — a hadsereg nyelve a német — és mi császári királyi tiszt vagyunk!

— Ezek bolondok! — mondta Trnowski, aki sem a nóta szövegét, sem semmi mást meg nem értett.

Szerencse, hogy Mars két tartalékos fia meg nem hallotta szavát.

Karon akartam fogni a hadnagyot, hogy félrevonjam és bemutassam magamat, ő azonban félreértette mozdulatomat, mert reám rivallt:

— Akj hozzám nyul, azt levágom!

Félig ki is vonta kardját a hüvelyből, — én ösztönszerűleg egy székhöz nyultam.

A teremben pánik támadt; a nők sikoltozva menekültek ki az öltözőbe, Viki kisasszony pedig — óh, diadal! — remegve kapasz-

Ezzel a püspöki panasszal súlyosítva folyt a fegyelmi a gyulavarsándi igazgató ellen. A vizsgálat során tizenegy volt analfabéta-tanfolyam látogatva vallotta, hogy ők alig tudtak régi iskolai tanulásuk alapján írni-olvasni, számolni pedig épen semmit. Ez a tizenegy ember nem hallotta Saskóytól a lassan írássra kiiktatást. Két tanu Tóth József és itj. Tóth János földmivesek azonban azt állították, hogy ők csakugyan hallották azt a nyilatkozatot. Zielbauer Gyula iskolagondnoksági tag viszont azt vallotta, hogy Saskóy kérésére ő oktatta ki az analfabéta növendékeket a vissza előtt, hogy a tanfelügyelő eselleges kérdésére azt mondják, hogy ez előtt nem tudtak írni, olvasni. Saskóy pedig kijelentette, hogy ő sem egyik, sem másik nyilatkozatot nem tette. A püspökhöz írt levélért hibásnak érzi magát, de pár nappal a levél elküldése után bocsánatkérő levelet küldött a püspöknek.

Ezeket derítette ki a fegyelmi vizsgálat és Szakolczay Lajos királyi ügyész ezek alapján tette indítványát Saskóy ellen a mai tárgyaláson. Két rendbeli fegyelmi vétséget lát: az analfabéta tanfolyam körül történt csalárdágon és a Sary plébános elleni vádaskodással kapcsolatos botránnyal fenyegető levélben. Miután ebből az is következik, hogy Saskóy és a plébános egy közösségben működése nem kívánatos: fegyelmi büntetésnek a sajtó költségén való áthelyezést javasolta a tanító ellen.

Az egész hajszá elözményeire azután bő világosságot vetett Saskóy József, aki szimpá tikusan terjesztette elő védelmét a tárgyaláson. Azt most is beismerte, hogy a püspökhöz írt levelében a tisztelet határat túllépte. Ezért elégtétellel iparkodott szolgálni bocsánatkérés-sel. Sary Gusztáv plébánost közérdekből el akarta távolítani Gyulavarsándról, de vádjai bizonyítására nem adtak neki alkalmat.

Elmondotta ezután az állami iskola és a plébános közti elkeseredett háborúság történetét. 1910. szeptember elsőjén helyezték át Gyulavarsándra őt és már szeptember 4-én a plébános a templomban azt hirdette, hogy az állami iskolában istentelenségre nevelik a gyerekeket. Saskóy válaszul gyűjtést indított egy, az állami iskolában felállítandó fessülre. Sary Gusztáv erre megtagadta a hittan tanítást és Varjassy Árpád tanfelügyelőnek minden erőfeszítést kellett fektetni, hogy a plébános eljárjon a hittan órákra, amihet; Saskóy azért ragaszkodott, hogy a nép lássa: nem istentelen az állami iskola, mert maga a plébános tanítja az isten hitét. Sary még ezután is végnélkül akadékoskodott. Így telt már József-falván is, ahonnan végre táviratilag kellett elhelyezni a felzudult hívek haragja ellen.

Végül azt kérte, hogy másért, mint a pü-

pök elleni tiszteletlenségért ne büntessék meg és ne adják meg az állami iskola ellenségeinek azt a diadalt, hogy őt elhelyezik, mert ezzel nem neki, hanem az állami iskolának ár-tanának.

A fegyelmi válasszmány beható tanácskozás után Saskóy József igazgató-tanítót az egyházi főhatósággal szemben tanúsított tiszteletlen és a tanítói tiszttel össze nem egyeztethető magatartása miatt ötven korona fegyelmi pénz-bírással sújtotta. Az analfabéta tanfolyam körül fölmerült vádak alól fölmentették és végül a Sary Gusztáv elleni vádak kivizsgálására a fegyelmi válasszmány nem tartotta magát illetékesnek.

Az ítéletben Saskóy és a királyi ügyész is megnyugodott.

Véres kezű emberek.

— Ujra fogoly a fegyházvirág. — Aki meg akarta ölni a szüleit. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Az aradi rendőrség büntetői osztályán két letartóztatás történt. Mindkettőben a véletlen folytán a följelentők a súlyos bűnnel vádolt egyének legközelebbi rokonai, és ezeknek életét akarták kiceltani, a rendőrség előtt már nem ismeretlen és ez alkalommal is súlyos büntetelménnyel terhelt emberek.

Antali Elemér neve retteget és igen sokszor emberpusztítást jelentett a Rievárosban. Ő az, akit az aradi törvényszék hét évi fegyházra ítél el, mert az Árpád tér egyik kávéháza előtt a 38. gyalogezred Lamm nevű hadnagyát lessurta másik társával egyetemben. A fegyház igazgatósága jó magaviseletéért feltételes szabadságra ajánlotta, amit Antali meg is kapott és Aradra jött, hogy büntetésének hátralevő idejét, mint szabad ember várja ki. Ugy látszik azonban, hogy aki egyszer vért szagolt, annak az emberölés már nem nehéz dolog. Haslinger József aradi iparos feljelentésére ma Antalit a rendőrség letartóztatta, mert az Haslingert, a sógorát ma hajnalban egy hosszú konyhakéssel meg akarta ölni, de ebben megakadályozták és az iparos több sebbel megmenekült a gyilkos kezéből. Antali pénzt kért a sógorától ma éjszaka, mert mulatni akart és noha kiutasították a lakásból, oda többször visszatért és miután zsarolása nem sikerült,

kést rántott. Nővére, Haslingerné vetette magát közbe, azonban őt se kímélte a magáról megfeleltékett fiatal ember: nekítámadt az asszonyra és megverte. A rendőrség előtt bevallotta, hogy meg akarta ölni a sógorát, de ebben a házeliek megakadályozták. Szándékos emberölés kísérlete miatt letartóztatták és átki-sérték az ügyészségre.

Egy öreg, külsőjével is nagy szegénységget eláruló asszony jelentkezett Grunáz László dr. ügyeletes rendőrtisztánál és panasz: emelt a tulajdon vére, a fia ellen és arra kérte a rendőrséget, tartóztassa le gyermekét, ha nem tessék meg, akkor megöli őt is, meg az apját is. Detektívek mentek azért a városba, hogy előlissák a szüleinek életére törő embert, akit részegen találtak meg egy csapzakban. Mánzki Mártonnak hívják, foglalkozás nélkül munkátlan, aki hosszabb idő óta munka nélkül létezik a városban és állandóan a szüleit zsarolta. Ha nem adtak pénzt, akkor agyonütéssel fenyegette az öregeket, mindenüket összelökte és miután már elpredálta majdnem egész vagyonukat, ruhájukat lopkodta ki a szekrényből és azt eladta. Tegnap ittas állapotban megverte az édesatyját, a konyhaszényeket darabokra lökte, a látkabátját lehústa atyjáról és eladta, az arát pedig elitta. A rendőrség letartóztatta.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi postaaltisztek és szolgák ma este a Kozponu-szaladában kitűnően sikerült bált rendeztek, amelyen a tagok családjaikkal jelentek meg.

(=) Az aradi magántisztviselők és kereskedő ifjak estelye. A Kozponu szalada nagytermében, esteként kezűnek Arad népszerű műkedvelői a magántisztviselők és kereskedő ifjak március 17-én tartandó táncal egybekötött szaladójára. Ez alkalommal Molnar Ferenc „Doktor ur” 3 felvonásos vígjátéka kerül színre. Már csak egy hét választ el attól, hogy a szereplők megautassák — bar munkedvelők — mégis a divatosság azineszket megilleő elismerést képesek kiváltani a megerőközonségből. A próbák képei maris szép reménytel keresgélnek. A rendezőség már szetküldötte a meghívókat, aki eselleg tévedésből nem kapott megnyit: forduljon Kele Gyula dr. nos (Kertes dr. iroda) A zenet Gyurkovit. Andras zenekara szolgaltatja.

codott a karomba. Ama pirosnyakkendős ur, aki egy asztalnál ült velünk, rákvörös arccal állt mellettem és mellét verve, mint egy harcias gorilla, ordította:

— Ujjé! Levágja? Azt szeretném látni! Persze, a civil az kutya, — csak a tiszt az ur! Ujjé! ismerem már az ilyen pasasérokat.

A férfiak mellettünk foglaltak állást, tizen is kiáltoztak a tisztekre:

Svaregelb! németek!... szoldateszka... mindig így tesznek... lenézik a polgárembert... fegyverteleneket kaszabolni... magyar ember ezt nem tűri.

A két rezervista kihíván, de sápadtan nézett velünk farkasszemet. A pirosnyakravalós urat úgy kellett fogunk, hogy pusztá kézzel nekik ne rohanjon. Végre fölkapott egy boros üveget és feléjük vágta, nem talált, az üveg ezer darabra zúzódott a falon.

A hadnagy, akinek már volt egy párbaja, erie hirtelen kirántotta kardját és egy suhogó ívet írt le feje fölött a levegőben; rémült sikoltás hallatszott, aztán a lámpa, a mely szerencsétlenségére ott függött a feje fölött, csörömpölő üveg-, petroleum- és tüzzáport zudított a nyakába.

A hadnagy pillanatnyi harcképtelensége rövid fegyverszünetet engedett. Mielőtt újra megkezdhetne volna az ellenségeskedést, közbe lépett az ó-budai tragédiák deus ex machinája: a rendőrség. A vendéglős, aki régi tapasztalásból tudhatta, hová szokott vasárnapi vendégeinek szóváltása kilyukadni, már előbb elküldött a kapitánysághoz.

Megnyílt az ajtó, a sápadtarcu vendéglős

mögött megjelent egy rendőrnök több rendőr kíséretében. A rendőrtiszt azonnal a helyzet magaslátán volt. Udvariasan szalutált a tiszteknek, azután megkérdezte, ki rendetlenkedett itt?

— Azt a három civilistát fogja el, — mondta a hadnagy, akinek már egy párbaja volt.

— Ujjé! — kiáltotta a pirosnyakravalós ur, — nem is igaz, hiszen ők húztak kardot.

— Hallgasson! — rivalt rá a rendőrtiszt.

— Tudom én, hogyan készülnek a kard-affairek. Provokálják a tiszt urakat, — ha aztán jogos önvédelmükben kardot vonnak, tele lár-mázzák az ujságokat.

Szigoru arccal fordult felénk.

— Kicsodák önök?

Összenéztünk. Eszünkbe jutott, hogy nem jó dolog lesz, ha itt, a publikum előtt levétjük inkognitónkat.

— Legitimálni fogjuk magunkat, de nem itt... Átmentünk a rendőrtiszttel a vendéglős lakására: a rezervisták nyomunkban maradtak, a pirosnyakravalós ur szintén utánunk tolakodott, azt állította, hogy ő hozzánk tartozik.

A németek bemutatták magukat az irnoknak. A hadnagy, akinek már egy párbaja volt, Rozgonyi Árpád ügyvédjelölt; a másik hadnagy, akinek még nem volt párbaja, Thurzó Jakab vasuti hivatalnok. Rozgonyi urat Pollacsek ur üzletvezetője hívta meg, Thurzó urat meg Rozgonyi ur hozta magával.

Az irnok korholó hangon támadt ránk:

— Tessék, jőnevü magyar urak és ezekkel szemben adják önök a vadmagyarokat?

— Adja az ördög! — türelmetlenkedett Trnowski, zsebeiben névjegyet kotorászva.

— Ön, én tudom, hogyan csináják a kard-affaireket. Van valami legitimációja?

— Itt van a bécsi Jockey-klub tagsági jegye.

A rendőrtiszt hangosan olvasta: Boleslaw Graf Trnowski — k. u. k. Husarenlieutenant...

A rendőr kissé meghajította a fejét.

— Bocsánat, civilben nem ismertem meg a méltóságos urat.

Mi is megneveztük magunkat: Hugo Barron von Hellebrandt k. u. k. Oberlieutenant, Richard von Schmidt k. u. k. Cadet.

Hosszu szünet következett. A pirosnyakravalós ur törte meg elsőnek a csondet; oda lépett a rezervistához s diadalittasan, namasztatian budai németességgel mondta:

— Ujjejer! Szó dász szán ja gáválírsz!

— Azt niszem, — mondta az irnok, — most már nincs szükség én reám?

Nem volt kedvünk a mulatságot folytatni, azért távoztunk.

Az üvegterem ajtajából egy megtört agastyan kiáltott utánunk valamit, azt hiszem, hogy o már harminc év óta Pollacsek ur üzletvezetője.

A pirosnyakkendős ur előkékenyen elki-sért bennünket az utcára, egészen kocsinkig, aztán fölmaszott a bakra, kezébe vette a gyeplőt s megemelt cilinderral kérdezte:

— Hová najtsak?

Tisza, Lukács és Khuen.

— Teljes egyetértés. —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, március 9.

A bécsi kamarillával cimboráló Justh-párt mindenáron úgy szeretné föltüntetni, hogy Lukács László pénzügyminiszter és Tisza István gróf között „áthidalhatlan ellentétek” vannak. Szeretnék elhíttetni a világgal, hogy Lukács László meg akarja bontani a munkapárt gyönyörű egységét. De Lukács nem törődik ezzel a tömeg-hazugsággal, nem közeledik a katonai uralomért rajongó Justh-csoporthoz, hanem becsületesen kitart Tisza István hazafias és a nemzet érdekeiért folyó akciója mellett. Ma Tisza is, Lukács is kijelentették, hogy *nincs ellentét közöttük*; Lukács ép olyan szolidáris Khuen gróffal, mint Tisza István. Justhék tehát rossz helyen kopogtatnak Lukácsnál. Ők csak Bécsben találnak cinkosokat.

Tisza István és Lukács László barátsága.

A munkapárt tegnapi értekezlete után Tisza István gróf a munkapárt megatartásáról a következő nyilatkozatot tette:

— Az értekezlet lefolyása és az együttérzésnek megnyilatkozása eléggé megmutatta, hogy alaposan csalódnak azok, akik a munkapárt bomlására számítanak. És a párt egységes és összeforrott.

— Jól tudom, hogy némely oldalról újra, meg újra ellentéteket keresnek köztem és Lukács László között, sőt ezekre az állítólagos ellentétekre számítanak is bizonyos körökben. De erről valóban sem én, sem Lukács László nem tehetünk. Abból a körülményből, hogy val mikor régebben valóban ellentétes volt a felfogásunk a politikai eljárásra nézve, egyáltalában nem lehet következtetni arra, hogy abból az ellentétből ma bármilyen szikrányi is fennmaradt volna. Más volt a helyzet akkor, mikor bizonyos emberek, mint utolsó szalmaszába kapaszkodtak Lukács Lászlóba és talán kapaszkodtak bele később is és más a helyzet ma, amikor egy nagy, egységes hatvanhetes párt áll mögöttünk, amely pártnak egyaránt munkásai vagyunk. Már pedig azt föltételezni Lukács Lászlóról, hogy ennek a pártnak bomlását kívánja, ugyebár józanul még csak föltételezni sem lehet. Aki pedig mégis megteszi, az nem ismeri kellően Lukács Lászlónak sem nagy eszét, sem politikai tudását, sem pedig rangoteg tapasztalását.

Lukács nem vállalkozik Khuen ellen.

A munkapárt tegnap esti konferenciáján Tisza István a lemondott kormány, a véderreform és a Kosuth-párttal kötött paktum mellett szót sikra. Lukács László tudvalevőleg hozzá sietett a beszéd után és tüntető melegszóval gratulált neki. Többen nyomban fölkeresték Lukácsot és áradozva mondták:

— Igazán szép és nobiles volt tőled, kegyelmes uram, hogy ilyen esztartó választ adtál a rólad szállongó hírekre!

Lukács László ünnepélyesen felelt:

— Indignálódva és haraggal kellene tudomásul vennem, hogy egyáltalán azt imputáltatok nekem, mintha én az ellen a kormány ellen, amellyel szolidáris vagyok és amelynek politikáját teljes mértékben helyeslem, bármilyen lépést tennék. Hogy képzelik azok, akik nevemet különböző tervek kapcsán hozzák forgalomba, hogy én Khuen Máderváry

ellen csinállok politikát! Meggondolhatnák, hogyha bármilyen misszióra vállalkoznám, ezt csak ama politika alapján tehetném, amelynek eddig is osztályosa voltam. Ha pedig ezt a politikát kell folytatni, mért bíznék rám és mért nem Khuenra, aki a munkapártot megalkotta és eddig sikerről sikerre vezette?!

Revolver az iskolában.

— Tanítók vizsgálja a fegyelmi választmány előtt. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Két állami tanító ellen indított fegyelmi eljárás fejeződött be ma délelőtt ítélettel Arad megye közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya előtt. Mind a két fegyelmi ítélet marasztaló volt, de amíg sajnálatos vizálykodást torolt meg az egyik ítélet, addig a másik egy, a maga igazának védelmében hevesebb indulatra gerjedt tanítót, az állami iskola védelmében a csanádi püspökkel szemben tanúsított tisztelatlenségért sújtott. A bonyolult fegyelmi ügyek alapos megvitatása az egész délelőttöt betöltötte.

Az elsőnek tárgyalta fegyelmi ügy előzményeivel másfél év előtt az Aradi Közlöny is foglalkozott a „Botrány a seprősi állami iskolában” című cikkben. 1910 december 1-én ugyanis kínos vizálykodás támadt a seprősi iskolában a tanítók között. Nagy Géza tanító az iskola folyosóján arculütötte Roska Pétert, a gazdasági ismétlő iskola egyik növendékét. Erre a tanteremből Bustya Loránt tanító a folyosóra jött és a megpofozott gyereket állítólag arra biztatta, hogy menjen orvoshoz és tegyen panaszt a verekedő tanító ellen. Nagy Géza a gyereket azért ütötte meg, mert azt látta, hogy az őt csufolja és tudott arról is, hogy ezt Bustya Loránt tanító biztatására tette. Kétszeresen fölháborodott tehát azon, hogy kollégája ellene ingerli a gyereket és követte Bustyát a tanterembe, ahol azután kérdőre vonta.

Ez a kérdőre vonás — Bustya állítása szerint — olyan fenyegető kézmozdulatokkal történt, hogy Bustya revolvért vett elő és azzal kényszerítette Bucsit és Nagy Gézát távozásra. Ilyen értelemben írta meg a történeteket pár nappal az esemény után az Aradi Közlöny is, úgy, hogy Bucsi és Nagy később cáfolatot küldtek be és ebben a közleményben Bustyáról mondtak el minden rosszat.

Igy mondotta el a fegyelmi előzményeit a mai tárgyaláson is Kehrér Károly segédtanfelügyelő, az ügy előadója. Az afférből eredőleg Bustya önmaga ellen is fegyelmit kért, de a közoktatásügyi miniszter is elrendelte, hogy az eset valamennyi szereplőjének egész működésére terjesszék ki a vizsgálatot. A főszolgabíró helyszíni vizsgálatán Bucsi Mihály, a seprősi állami népiskola igazgató-tanítója és Nagy Géza tanító azt vallották, hogy mindennek Bustya az oka, aki az igazgatói állásra pályázott titokban. Nagy még azt is vallotta, hogy ő a gyereket véletlenül érintette kezével, amint hirtelen hátrafordult, szándékosan nem érintette. Bustya Loránt ellenben azt állította, hogy a vizálykodásnak Bucsi igazgató és Nagy Géza, aki az igazgató leányának kezére és majd az igazgatói állásra aspirál, az okai.

Ugyanígyen vallomást tettek a felek a kiskisjenői járásbírósnál, ahol Nagy Géza Bustyát becsületsértés és közcsend elleni kihágás miatt panaszolta be és Bustya viszonyát emelt becsületsértés és rágalmazás címén. Az iskolai takarítónők a járásbírósnál tárgyaláson Bustya ellen vallottak, úgy, hogy 70 korona pénzbün-

tesésre ítélték közcsend elleni kihágás miatt. Nagy Géza ellen pedig megszüntette az eljárást. Az aradi törvényszék utóbb bizonyítási eljárást rendelt el, amelynek során Bustya is tanukkal igazolta, hogy a revolver előrántását megelőzőleg Nagy Géza a tanulók jelenlétében felemelt ököllel támadta meg őt a tanteremben. A járásbírószak Bustyát az újabb tárgyaláson is az előbbi pénzbüntetésre ítélte, Nagyot pedig fölmentette, azonban az aradi törvényszék az ítélet marasztaló részét megsemmisítette.

Ezeket az adatokat a kiskisjenői főbíró vizsgálata sorra feltárta, de megállapította azt, hogy Bustya és a Bucsi-család két év óta vizálykodnak és egymásután teszik a kölcsönös feljelentéseket. A közoktatási miniszter a fegyelmi eljárás során azt is elrendelte, hogy a tanfelügyelőség tegyen jelentést a seprősi állami iskola tanterének általános áthelyezése iránt, mert egy négy tanítós iskolának nem lehet egy családból apa, menyé és leendő veje is tanterője. Erre az áthelyezésre mégsem került a sor, mert az igazgató menyé közben önként áthelyezését kérte, Bustya pedig állásáról lemondott és végkielégítéssel távozott.

Szakolczay Lajos királyi ügyész vádindítványában épen ezért Bustya ellen a további eljárás megszüntetését hozta javaslatba, Bucsi igazgatót felmentendőnek tartotta, míg Nagy Géza ellenében, akit vétkesnek látott a fegyelmi szabályok megsértésében, dorgálást indítványozott, tekintettel arra, hogy cselekményét Bustya inkorrektségén fölháborodva, ingerült állapotban követte el.

A fegyelmi választmány ilyen értelemben is hozta meg ítéletét, amelyet a jelen volt Nagy Géza tudomásul vett.

(A másik ügyről külön tudósításban számolunk be.)

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Zsidó szentegylet (Chewra Kadischa) alapítási közgyűlése iránt, mely március hó 17. 18. és 19. ik napján less, nagy érdeklődés mutatott az aradi hitközségben. Az egyesület vezetősége a rendező bizottsággal állandóan munkálkodik az előkészületeken és jogosultan fűz nagy reményeket az ünnepély teljes erkölcsi és anyagi sikeréhez.

Az elnökség a következő körlevelet intézte az egyesület tagjaihoz:

A közgyűlés a zsidó templom-épület I. emeletén levő ülésteremben március 17-én (vasárnap) d. e. 9-12 ig és d. u. 3-5 óráig, március 18-án (hétfő) d. e. 9-12-ig és d. u. 3-5 óráig és március 19-én (kedden) d. e. 9-12 óráig less. Az alapítási közgyűlés tárgya: új tagok felvétele és gyermekek bekebelezése. Ősi hagyomány ünnepévé avatta a szent egyesületeknek est az ünnepélyét. Az alapítási közgyűlés után március 19-én, d. u. 1 és fél órákor társas ebéd lesz Braun Gusztáv éttermében. Egy teríték ára 6 korona. Est követőleg este 6 órákor a megjelölt helyiség I. emeleti termében uzsonnát adnak, amelynek részvételi díja személyenként 2 kor. — Ezzel kapcsolatosan tudomására hozza az egyesület az érdekelteknek, hogy az új tagok felvételi díja évenként a következőképen van megállapítva: Fokozat: I. 6 koronától 40 koronáig fizet 52 koronát. II. 40. koronától 80 koronáig fizet 76 koronát. III. 80 koronától 120 koronáig fizet 106 koronát. IV. 120 koronától 200 koronáig fizet 160 koronát. V. 200 koronától 300 koronáig fizet 210 koronát. VI. 300 koronán felül fizet 300 koronát. A felvételi díjak a közgyűlés hozzájárulásával két részletben is fizethetők. A bekebelezésre vonatkozó előjegyzések az egyesület jegyzői hivatalánál fogantatottatnak. A bejelentés telefon útján (195 sz.) is eszközölhető.

(*) Az első aradi betegsegélyező és temetkezési egyesület március 10-én, vasárnap délelőtt 11 órákor saját helyiségében (Árpád tér 5. sz. I. em.)

évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyesületi tiszteletbeli, pártoló és rendes tagjait ezúton tisztelettel meghívja Kohn S. N. elnök. Tárgysorozat: 1. Az évi jelentés és számadások beterjesztése. 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Esetleges indítványok. 4. Elnök, alelnök, tiszttakar és választmány lemondása. 5. Elnök, tiszttakar, választmány és számvizsgáló-bizottság választása.

(*) Az Aradi Magyar nyelvterjesztő Betegség-élesztő és Temetkezési Egyesület e hó 10-én, vasárnap d. u. 3 órakor rendes választmányi ülést tart a hivatalos helyiségben, Fábrián-utca 12. szám.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Vasárnap: Dalután: A kis gróf, operette. Este: A rablólovag, színmű. C) bélet. Hétfő: Rablólovag, színmű. A) bélet. Kedd: Rablólovag, színmű. B) bélet. Szerda: Iglói diákok, operette. Csikváry Margit vendégfellépte. C) bélet. Csütörtök: Rang és mód, színmű Komjáthy János, a kassai Nemzeti Színház igazgatója vendégfellépte. A) bélet. Péntek: Bánk bán, dráma. Komjáthy János, a kassai Nemzeti Színház igazgatója vendégfellépte. B) bélet. Szombat: Svihák, operette. Új betanulással. C) bélet.

A rablólovag.

(Színjáték 3 felvonásban. Írta: Biró Lajos. Bemutató előadás.)

Biró Lajostól megszoktuk, hogy szinte óvatosan kerül a sablont, óvatosan, de nem keresetlen. Cselekményei rendkívüliek, eredetiek, de mindig emberi indulatokból fakadók, alakjai emberek, hétköznapiak és kivételesek, formaérzéke a legkülönb valamennyi magyar színpadi szerzők között és stílusa ragyogó eloquoencia, mindig nemes szárnyalású, sohasem utazéli, mindig előkelő, csiszolt, klasszikusan kiformált. Biró Lajosnak ezeket a fényes kvalitásait ismeri mára már minden könyvet olvasó és színházba járó ember, tehát ennek megemlézése éppen csak arra jó, hogy Biró Lajos irodalmi arcképét magunk előtt lássuk, mikor új darabjáról, A rablólovagról beszélünk. Mert, amilyen egyéni, kivételesen egyéni Birónak minden írása, olyan egyéni, talán még különbül az, A rablólovag, ez a megvesztegetően szép darab, mely izgalmas cselekményeivel, hősnének imponáló konstrukciójával első pillanattól kezdve szuverén fölényvel uralkodik a hallgatóságos. Biró Lajosnak erőssége, hogy mesészővésével állandóan leköti az érdeklődést, ebben a darabjában hatványozott mértékben van meg. Fél tizenkettőig pillanatra sem lankad a figyelmük, mindig újabb, újabb meglepetésekben van részünk, akár akcióban, akár pedig a dialogok művészi továbbfejlesztésében.

Biró Lajos kitérő pszichológus, az emberi lélek bravuros megfigyelője, jól látja, hogy a nemes jellemek sokszor vastag kéreg alatt rejtőznek és a cinizmus sokszor csak hátsós eszköz való érzelmek elpalástolására. Kürt, a rablólovag korrektséget hisztériának, aki gyengéd szeretettel gondoskodik az édes anyjáról, kifele azonban szélhámos, gyanús existencia, aki előtt semmi sem szent, legkevésbé a maga becsülete, ha arról van szó, hogy céljait szolgálja. Hány ilyen ember jár közöttünk, aki akár örökös gunyosolással, felsőbbiségének tudatában örökös izgalomban él, leve az alkalmas pillanatot, hogy diadalmaskodjék. A plebejus gögje a koros arisztokráciával szemben örökös osztályharc, melynek egyik legjobban vértezett bajvivója Kürt, a vagyonért, függetlenségért harcoló plebejus, aki boldogan, jól eső örömmel harcol a grófi latifundiumokból. Tulajdonképpen erre az egy alakra költötte el Biró Lajos minden szellemi kincsét. Ezt deldelgette, ezt cicomásta, ennek adott mélységes emberi szenvedéseket és diadalmas örömet, ennek szánt minden sikert és ezzel is arat minden sikert.

Méltó partnerül állítja be Biró Lajos, Galambos Annát, az erős a „diadalmasszonyi“, valami végtelen rokonszenves típust, az egészes, szilárd erkölcsű szüziany és az élet küzdelmeire is rátermett feminista típust. Ennek a

leánynak még szent érzése a szerelem, megbecsülhetetlen kincs a szüzesség, ábrándja, vágya a tiszta családi élet, gyerekekkel, sok gyerekekkel. De fel van készülve a magányos életre is, van hivatala, jó hivatala, nem kell senkinek a támogatása, ha kell, megél egyedül is. Ez a két erős lélek kerül össze Biró darabjában, szenvedélyes harcra, boldog megértésre.

Nagyon érdekes Biró darabjának meséje, melyet nagyon kivonatossan adhatunk csak. Cserháthy Ferenc gróf egy dús gazdag arisztokrata, hatvan éves korában feleségül akarja venni erdőőrnek a leányát, Galambos Annát. Az arisztokrata család ezzel a késői barátság-gal veszélyeztetve látja a huszmillió vagyon sorsát és agyafurt tervet eszel ki, hogy Ferenc gróf házasságát megakadályozza. László gróf egyik kassinóbeli pajtását, Kürtöt szemeli ki erre a szerepre. Kürt egy év előtt szerelmes volt Annába, de mert ez egy éjszakát Ferenc gróf kastélyában töltött, elhagyta. Kürttel százszor korona előleg és eredmény esetén fizetendő ötszáz ezer koronában alkuszik meg László gróf, ha Anna és Ferenc gróf eljegyzése felbomlik. Kürt vállalja a szerepet. Újból udvarol Annának és ráveszi, hogy egy este, mikor a grófi társaság vadászatra megy, a kastély halljában találkozzanak. A randevut bejelentő Kürt László grófnak és megígéri neki, hogy Annát még az éjszaka szobájába csalja, hogy Ferenc gróf a bizonyítékok folytán felbonnassa eljegyzését. Az ocsmány alkalomhoz, a hallban eloltott lámpák adják meg a jelet. László gróf siet elmondani a döntő esemény közöletét a család többi tagjához, sőt az ő szerepük elhallgatásával Ferenc gróft is figyelemzteti Anna bekövetkező hűtlenségére. Am megvédi Annát a kelepőstől, László gróf fia, egy tizenöt éves gyerek, aki öröklően szerelmes Annába és fanatikusan gyűlöli Kürtöt. Victor figyelemzteti Annát a tervezett gasságra, están röviddel rá az egész társaság, Anna és Kürt kivételével eltávoznak.

Most következik a darab leghatásosabb és legbravurosabb jelenete. Anna pontosan megjelenik a talákn. Pongyolában, szerelmi légyottra felkészülve, de revolverrel, melyet kíméletlenül használna, ha Kürt valóban kivinné aijas tervét.

Kürt, aki mélységes szerelammal szereti Annát, már rég lemondott arról, hogy László grófnak tett ígértét beváltás, áradós szerelammal fogadja Annát. A leány, aki le akar számolni az egész rut komplottal, szinte sürgeti Kürtöt, hogy vonuljon vissza. Kürt azonban marasztalja, és végül mikor szerelmének egész nagyságáról akarja meggyőzni Annát, ő maga leplezi le az egész manővert. Anna meggyőződés Kürt őszinte, becsületes szerelméről, megbocsájt, és egymásnak bucsút mondva, aludni térnek. A lámpák égve maradnak és a főuri társaság hiába várja a botrányos tettenérést.

Röggel van, ványadt, az álmatlanul töltött éjszakától megviselt arccal támo lyognak be a kastélyba a Cserháthyak. Ferenc gróf dul, ful mérgében, becsapták, föltékennyé tették, legszentebb érzelmeiben tiportak. László gróf még mindig remél, de már maga is fél. Aztán megjönnek a delikvensek, előbb Kürt, utána Anna és minden kimagyarázódik, Ferenc grófnak bevallják, hogy szeretik egymást és egymáséi akarnak lenni. A gróf nagylelkűen lemond Annáról és miután ajándékait nem szokta visszavenni, az Annának ajándékozott kilencszáz hold földet és a kastélyt hozományul adja Annának. Hátra van még László gróf. Biró házasság megsemmisült, de a botrány elmaradt, nem hajlandó megfizetni Kürtnek az ötszáz ezer koronát. Elég azonban Kürtnek szelid fenyegetése, hogy elárulja Ferenc grófnak az egész komplottot és László ur szépen beváltja a csekket. Minden rendbe jön, a gögös arisztokraták megszégyenülten távoznak Anna kastélyából és a milliomos jegyesek egyedül maradva boldogan borulnak egymás karjaiba.

Eddig van. De míg ideig jutunk, egymást kergetik a pompás jelenetek, élvezzük Biró gyönyörű dialektikáját és tapsolunk egy nagy magyar tehetség remek alkotásának.

Az előadás precíz, gördülékeny, művészi volt. Kürtöt Beregi Sándor dr. adja szeretettel méltó cinizmussal, aztán férfias komolysággal, imponáló erővel. Alapos studium után megértés és megértetés volt az eredmény. Cinizmusában

sohasem vált ellenszenvesé, mindig kiérették az alapjában véve nemes karaktert és morális intenciókat. A közönség szíves elismerése bizonyította, hogy megértették és élvezték Beregi dr. művészi felfogását és játékát. Nemes méltóság és szenzibilis lányosság tették nagy sikerűvé K.-Kápolnay Juliska Annáját. A férfiak rajongását indokoltan láttuk nagy szépsége iránt, nőiessége pedig végig domináló jellege maradt szép alakításának. Partnerével együtt méltán osztozott a nagy sikerben. Cserháthy Ferenc gróf arisztokrata jellemét, konzervatív gögjét bravúrosan hozta ki Keszler Ede, aki különben a darab rendezésével is érdemeket szerzett. Várnay az örökségért mindenre kapható agyafurt mágnás szerepből megint első-ranzut produkált. Sokszor vitt eredeti humorával jóleső derűt az izgalmas jelenetek már már nyomasztó hangulatába. Dolly kabinet figurát csinált a félkegyelmű Stefi gróf szerepből. Vesszenek több lehiggadsággal kell adnia Viktor rokonszenves szerepét. Kis szerep jutott Novák Irénnek, de ebben is tökéletes volt.

A közönségre óriási hatása volt Biró darabjának. Az első felvonás után tizszer, a második után tizennégy szer hívták ki Kápolnay Juliskát és Beregi drt. Magáért a briliáns második felvonásért is jubiláris előadást fog megérni Aradon A rablólovag, ez az esemény számba menő magyar színpadi remekmű. H. G.

* Növendékek hangversenye. Szalay Aranka zongoratanitócó növendékei ma este a Fehér Kereszt nagytermében nagyszabású és minden tekintetben kitűnően sikerült koncertet rendeztek. A szereplők: Farkas Ilonka, Zászló Katica, Gombocz Nelli, Rózsa Dáza, Górich Ilus, Goldzieher Pál, Oggolder Pálma, Szántó Manó, Gammer Irén, Wagner József dr., Lénárt Vilmos, Eckhardt István, Lengyel Sándor, Szalay Aranka, Fischer Rezső, Mészáros Böske, Gaál Elemér, Meer Böske, Krón Jóli, Iritz Manó, Vázsonyi Ersei, Szántó Gizi valamennyien a legszebb sikert aratták. A hangverseny csaknem éjfélig tartott, mely után a vendégek egy része táncba kezdett.

* Az Uránia az aradi újságírókért. Régen tervezett humanus célt fog hétfőn megvalósítani az aradi Uránia mozgófényképszínház igazgatósága. Arad társadalmában tudvalevőleg örövendates módon nyilatkozik meg az Aradi Újságírók Segítő Egyesülete iránt való nagy rokonszenves és számos adománnyal tették már eddig is lehetővé, hogy a beteggé vált szellemi munkások helyzetét türethetővé tegyék. Ebből a humanus akcióból az Uránia színház is kivesszi a maga részét és régebbi ígéréte szerint hétfőn olyan előadásokat tart, amelyeknek tiszta jövedelme az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének alapját fogja gyarapítani. A hétfői három előadásra Asta Nielsen-nek, a legelső moziprimadonnának nagyhatalmas színdarabját és számos érdekfeszítő moziképet tartogat az Uránia igazgatósága. A közönség remélhetőleg a jótékonyokira való tekintettel zsufolásig megtölti az Uránia nézőterét mind a három előadásra.

* Hangverseny. Vasárnap, e hó 17-én d. u. fél 5 órakor lesz Unger Mór növendék-hangversenye a Fehér Kereszt nagytermében. Szóló számokat és kamarazenét adnak elő: Báró Andrányi Magda és Csiri, Aufrecht Gasztáv, Czettel Lajos, Dömötör Ersei, Fischer István, Galler Mátyás, Jánosy Böske, Kubalka Ferdi, Lengyel László, Lőcs Gyula, Mandl György, Ring Béla, Schwartz Klári, Tolnai János, Ungár Imre, Unger Ernő és Zeltán, Wiener Ernő. Ezekon kívül még lesz egy vonós zenekar és egy songora hangversenyszám is, zenekar kísérettel.

* A filharmónia egyesület március 16-ra hirdetett Hőszly-émlékünnepélye közbejött akadályok miatt elmarad.

* **Pascal orvos.** Az *Athenaeum Könyvtár*, melynek első kötetei méltán keltettek szenzációt az olvasóközönség minden rétegében, most negyedik kötetével jelenik meg. E kötet címe: Pascal orvos. Zola ebbe a regényébe egész művészetét, egész lelkét és tehetségét belefektette. Az életnek, a szerelmeknek hatalmas himnusza. Pszichológiája mély, meséje kerek, jellemei bámulatosan biztos rajzok. Az ősz Pascalnak és unokahugának, az okos, erősfejű, fiatal Clotildnak, fejlődő szerelmének megrajzolásában a legizgatottabb írói problémák egyikét oldotta meg Zola. A magyar kiadás értékét nagyon emeli, hogy fordítása az eredetinek nyelvbéli szépségeit és előadásának nagy kvalitásait és hatalmát is vissza-tükrözteti. Zola Pascalját különben felesleges magasztalni. Remek volta átment a köztudatba. A mi az olvasót elsősorban meg fogja lepni, az megint a kötet gyönyörű kiállítása, díszes kötése, művészi illusztrációval ékes borítékklapja és mindezek mellett rendkívüli olcsósága. A vaskos, de amellett könnyű és könnyen kezelhető, finom papirosu és finom nyomású kötet ára 1 korona 90 fillér.

* **Az új tözsdé-szokások.** A budapesti tözsdé tanácsa 1912. újévtől számított hatálylyal az Áruüzleti és hajófuvarozó szokásokon, valamint a leszámolórenden jelentékeny módosításokat ejtett, minek folytán e szokványok újra kiadása vált szükségessé. Ez az új kiadás most megjelent s a ma hatályban levő szöveget párhuzamosan magyar és német nyelven adja. A könyv Benkó Gyula, Grill-féle udvari könyvkereskedésében jelent meg. Ára 4 kor. 80 fill.

* **Magyar Könyvtár új füzetel.** Radó Antal kitűnő, népszerű vállalatának, a Magyar Könyvtárnak most megjelent sorozata a szó szoros értelmében női sorozat: mindegyik füzet a női élet egy érdekes mozzanatára vonatkozik s e mellett mindegyik a maga nemében valósággal az irodalmi szenzáció erejével hat. Az első köztük Marcel Prévost, a nőkérdéssel legtöbbit és legszellemesebben foglalkozó francia író műve: *Mit tanuljanak a leányok?* Prévost művét Benedek Marcell fordította magyarra. A második füzet szerzője Kenedi Géza, hívaló szociológus írónk, a ki *Feminista tanulmányok* címen öt essayszerűen kimélyedő tárcacikket foglal össze. Mindegyik a nőkérdésről szól. A harmadik füzetben mai magyar írónk egyik legkitűnőbbike, *Kaffka Margit* szólal meg: hat pompás novelláját adja, valamennyi az ő gazdag szellemének és érdekes, egyéni életfelfogásának legjava termékeiből való. A sorozat negyedik füzeté végül a nőségek bájos liráját foglalja formába: *Musset* egyik elragadó szépségű kis vígjátékát adja *Miről álmodnak a leányok* címmel a legkitűnőbb magyar műfordítók egyikének, Radó Antalnak művészi verses fordításában. A Magyar Könyvtár a Lempel R. (Wodianer F. és fiai) cég adja ki; egy-egy szám ára 30 fillér.

* **Nines többé drágaság.** Örökösen panaszkodunk, hogy elviselhetetlen a drágaság; lehetetlen megélni! Arról azonban megelégedeznek, hogy az igények még hallatlanabb mértékben fokozódtak és hogy senkinek se jut eszébe, ceruzával a kezében, pontos költségvetésben megállapítani a háztartási bevételeket s kiadásokat. Aki ezt nem mulasztja el, soha se fog a hó, s az év végén arra a keserű felfedezésre ébredni, hogy deficitben maradt. Ehhez azonban még az is okvetlenül kívánatos, hogy állandó tanácsadóul válassza a gazdasszony-világ 18 év óta kipróbált hű barátját, a „Háztartást“, mely Kürthy Emilné szerkesztésében, arra oktatja olvasóját, hogyan lehet olcsón és jól öltözködni, kertészkedni, sütni-főzni és úgy városi, mint falusi háztartását ellátni. A „Háztartás“ havonként háromszor jelenik meg gazdag tartalommal, szépen illusztrált füzetekben. Időről-időre pályázatokat hirdet, melyek nyertesének Erdős József kiadótulajdonos értékes díjakat tűz ki. Előfizetési ára egy negyed évre 3 K., félévre 6 K., egy évre 12 K. Az előfizetési pénzek a „Háztartás“ kiadóhivatalához (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) küldendő, amely készséggel küld mutatványszámokat is.

* **Provánszi vándor bájos ének betétje, a házasság be szép — már kapható Juhász és Társánál.** Ára 2 korona.

* **Zola, Pascal orvos az Athenaeum könyvtár legújabb kötete már kapható Juhász és Társánál Andrássy-tér 16.**

* **A jogász közönség szives figyelmébe!** Kerpel Izsó helybeli könyvkereskedő tulajdonolt rak-tára folytán jogi műveinek csaknem egész készletét nyolcad és tized árban árusítja.

* **Nordisk-sláger vasárnap az Apollóban.** A mozgásházák eddig az érdekesebb slágereket nem hozták színre a vasárnapi előadásokon, amelyeknek egyszerű műsorok mellett nagy-számu látogatója szokott lenni. Ezzel a rideg üzleti szemponttal az Apolló-színház igazgatósága nem ért egyet, amit bizonyít az is, hogy a legújabb s a diadalmas sikert aratott norvég sláger, az Indusvært vasárnap kivétel nélkül minden előadásán műsoron tartja. És a mozi-szenzáció előreláthatólag rengeteg embert fog az Apollóba vonzani s ezért az igazgatóság ezúton is kéri, hogy a közönség lehetőleg előre váltssa meg a jegyeket. Különben arra nézve intézkedés történt, hogy bármily nagyszámú is legyen a közönség, a forldás kikerültesék. Az Indusvært két hosszú felvonásból áll s a film elegendő lenne a műsor teljes betöltésére, ennek dacára még egy hosszabb kacagtató kép is bemutatásra kerül. Hétfőn szenzációs új műsort mutat be az Apolló-színház. 177

* **Szegény Zsazsa.** (Modern életkép a berlini életből 3 felvonásban. Irta: Urbán Gaad.) A berlini élet egymaga több szennyet tartalmaz, mint a világ más öt nagy városa együttvéve. A szerelmi tragédiák, melyek motivumaként Bioch Iván híres berlini orvos írta a „Vad szerelmeit“ tartja, nem a szabad szerelmet, hanem annak eldurvult bünnel szaturált rivalisát. Berlinben a „viszonyok“ úgy szövődnek, mint ahogy nálunk cukrászsüteményt vásárolnak. Urbán Gaad megint kimarkolt egy drámára való a berlini szerelmi életből és a hősnő kreálását Asta Nielsen, ez a fenomenális művésznő vállalta. Egy gyárvesztő ragyogó szépségű tizenhat éves leányt elcsábítja egy gazdag világi. Már az első házson kívül töltött éjszaka után jön a bűnhődés. A becsületes gondolkozású szülők kitasszítják a bukott leányt, aki rettenetes helyzetében csábítója felé menekül. Itt cinikus visszautasításra talál és csak erőszakkal tudja rávenni, hogy elutasóban lévén magával vigye. Egy nyaraló helyen tesz látogatást a csábító, ahol újabb megaláztatásban van része a szegény leánynak. Reinhold ur az egész napot Zsazsa nélkül tölti el és mikor este szeszélyétől hajtva meglátogatja Zsaszát, ez kiutasítja. Innét kezdve feltartóztatlan a szülők. Zsazsa előbb egy kis varieté színpadán táncol, itt egy pincér, aki titokban szereti, botrányt csinál miatta a tolokodó Reinholddal, emiatt aztán elbocsátják a leányt. Most már közönséges prostituált lesz Zsaszából, aki nappal közönséges lebujszapszékben tölti. Az utolsó csepp az a hír, hogy Reinhold megnősült. A megöregedett, mindenkitől eltaszított perditá utójára keresi fel a szülői házat, félőrülten oszokolgatja a falakat, aztán nekivág a havas éjszakának és sokat gyötört testét beborítja a hó. Zsazsa halálosan bűnhődött vétkéért. Ez az Uránia hatalmas újdonságának, mely kolosszális sikert arat, a leírása. Az újdonságot néhány szép hatásos képpel együtt hétfőn is színre hozzák az Aradi Éjszágírók Egyesületének javára. 175

TANÜGY.

(—) **A főreáliskolai gyorsírókör jubiláris ünnepélye.** Az állami főreáliskola gyorsíróköre a főreáliskolai gyorsírótanítás 35-ik évfordulója alkalmából a hó 24-én (vasárnap) délután fél 5 órakor a Lycium disztermében nagyszabású ünnepélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Kéler: Rákóczi nyitány. Előadja az ifj. zenekar Wagner József dr. tanár vezetésével. 2. A gyorsírás 35 éves története a főreáliskolában. Emlékbeszéd. Elmondja Miskovits Ernő, a gyorsírókör elnöke. 3. Nachaz: Cigánytáncok. Hegedűn előadja Ungár Imre, zongorán kíséri Fischer Ernő. 4. A gyorsírás. Közlemény. Szavalja Szabó Sándor. 5. Dalok. Előadja az ifj. énekkar Pilotay tanár vezetésével. 6. A gyorsíró és a telefon. Tréfás jelenet. Előadják: Salamon Ödön (főszerkesztő) és Rudas Bódog (gyorsíró). 7. Moszkowacki: Caprice Espagnole. Zongorán előadja Fischer Ernő. 8. Látványos gyorsíróverseny. Szereplők: Lengyel Aladár és Berg Rezső — amatőrök, Szántó László és Sziibereisz József — lelez-írók, Mojszik János és Virányi Elemér — kezdő vitairók, Dózsa Iván — gyakorló gyorsíró, Angele Jenő — Samuka, Schwarz Jenő — Samuka barátja. A versenyirást Polgár Gy. Ödön tanár dr. vezeti. 9. a) Caszkovszki: Dal szöveg nélkül (Wagner dr. kettős fuvolakaden-

ciájával), előadják Hinkel Konrad és Miskovits Ernő. b) Hegedű-szólo. Hubay „Kremonai hegedűs“ c. operájából vonósötös kísérettel. 10. Józsi. Részletek Molnár Ferenc vígjátékából (Ifjusági színre alkalmazva.) Személyek: Csongrády, a legújabb aradi fillérbank igazgatója — Benda Lajos, Sebő dr. ügyvéd — Urai Tivadar, Vetter Hans, ujaradi sváb — Binder Emil, Poldi, a csodagyerek — Delli Dezső, Attila, a bohém — Rudas Bódog Józsi, a kis imponzor — Lengyel Lajos. Blau Józsi nevelője — Miskovits Ernő, Gyuri, inas — Borbély Béla. 11. Einckfi tezerő. Tartja Dózsa Iván. 12. Bercsényi nótára készült toborzó. Helyárak: ülőhely 2 és 1 korona, állóhely 50 fillér. Jegyek (március 15 től) kaphatók ifj. Klein Mór és Weiss Leó könyvkereskedésében.

Nilzen-premier a moziban.

(Két ur beszélget: kivételesen nem a kávéházban, hanem a moziban.)

Az egyik: Mert teccik tudni, ez a nő svéd. Vagy finn. Biztosan nem tudom. De kérem, egy ilyen rongy képért, amit itt látunk, tizenöt száz forintot kap. Teccik engem érteni? Tizenöt száz forintot! Nem koronát! A Blau mondta, pedig az tudja. Az jóban van az ilyen színésznővel, öt évvel ezelőtt kitartott egy ilyen! Tudja, azt a széket, aki mindig énekelte, hogy „Tekintsd ezt, tekintsd azt“.

A másik: Abagénzi! Mit beszél itt nekem össze-vissza! Tizenöt száz forintot! Majd épen! Éppen olyan időket élünk, amikor az embernek csak ugy a fejébe dobnak tizenöt száz forintot!

Az egyik: De ha mondom! Annyit kap! Hát mit gondolt maga, hisz még az a perszóna is, aki ott a színházban pucéran táncolt, még az is kapott 75 koronát! Bizonyisten kapott annyit! Pedig annak nem is kell ruhára költeni! Hát még egy ilyen! Ostán ez egy művésznő! Eine Künstlerin! Ugy, mint az a Fedák!

A másik: Fedák, az más! Az legalább énekel. Azt én láttam kilencvenhatban a János vilében, akit a Petőfi irt! Aztán ugy pattogatja az ostort, mint más a kukoricát!

Az egyik: Az mindogy! Ez a Nielsen, ez nem énekel, de ugy néz. Majd meg fogja látni. Egy sovány nő, aztán ugy fog nézni, ugy fog nézni, hogy én azt magának nem mondhatom. Tudja, ez egy nő, ugy néz, hogy nehézség jön az ember karjába. A feleségem, az egész jól konverzálta magát az ő ötvenhat évével, de még mikor nem borotválta a bajuszát, még akkor sem volt olyan nett!

A másik: Mondja, mi lenne, ha nem támasztaná magát rám, ugyis olyan melegem van!

(A mellette ülő nőt kezdi nézni. A balkezét kiveszi a kabátzsebéből és lógázni kezdi. Nem mulasztja el közben meglökni a nő kezét. — Ompardon! — Semmi válasz. Erre következik a kis ujj előretolása. Nagy igyekezettel és az ügyhöz méltó óvalossággal. A mozi egészen megtelik. A katonazene lassanként beszállingózik. Következik a Fischer Simon nagyrúháza, meg a Rozsnya morikenőcs és a „Megmondtam, hogy Rothné végy szemet.“ Ez utóbbinál nevetni illik. Még egy „cukorka tessék“ és a katonazene egy marsba kezd. Aztán: „Pali humort ír. Igaz szomorú életkép az életből szakadással, pofonokkal és tanulsággal. Mérsékelt sötétség: mégis tanácsos a legutolsó padsorba ülni.)

Az egyik: Jent! Most már kezdődik! Most már néssen oda! Da szun ziber! Hogy ngrál az ott! Mi?

A másik: (Nem szól semmit, mert kiszorítják. A nő férje jött, látott és elhelyezett a foyeren két pofont.)

Az egyik: Mi van magával? Miért pirult el?

A másik: Na hallja? Ha az ember ilyen disznóságokat lát! Ezek a nőszemélyek csak ugy ölelkeznek ott! Nekem elég volt! Aszt a Nilzenem nézek meg többet!

Burián — homo regius?

— Fordulat készül a válságban. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 9.

A hivatalos lap mai száma a következő hivatalos jelentéssel tudatja a kormány lemondását:

Ő oszári és apostoli királyi Felsége 1912. évi március 7 én Bécsben kelt legfelső elhatározásával a magyar összes minisztériumnak hivatali lemondását kegyelemben elfogadni és egyúttal meghagyni méltóztatott, hogy az egyes miniszterek hivatalos működésüket további legfelső elhatározásáig folytassák.

A kormány lemondását a miniszterelnök ma a főrendiházban is bejelentette. Ezt a bejelentést a főrendek részéről a bizalomnak és ragaszkodásnak ugyanolyan tüntető megnyilvánulása kísérte, mint a milyennel tegnap a képviselőház többsége elhalmosta a miniszterelnököt.

Egy félhivatalos könyvnyomtatás legilletésebb helyről nyert fölhatalmazás alapján megcáfolja azt a hírt, mintha a lemondott miniszterelnök már most visszavonulna a politikától.

Ezek a jelenségek mind arra vallanak, hogy munkapárti részről nem tartják lehetetlennek a kormányválság olytén megoldását, amely Héderváry gróf visszatérésevel járna. A párt tegnapi állásfoglalása a tartalékosokról szóló határozat mellett csakugyan utját vágja annak a kombinációnak, amely eddig Lukács László személye körül forgott s szinte eleve lehetetlenné teszi minden aktív hatvanhetes politikusnak a határozat ellenére való vállalkozását.

Ugy a munkapárton, mint az ellenzéken egyhangú az a vélekedés, hogy a politikai válság nem húzódhatik el hosszú időn keresztül. Olyan hír is érkezett, hogy Burián báró volt közös pénzügyminiszter, Fejérváry Géza báró veje, mint homo regius jelenik meg Budapesten. A véderőreformnak valamilyen formában való elintézése s a hadsereg legnélkülözhetlenebb szükségleteinek kielégítése oly sürgős immár, hogy ez a körülmény föltétlenül gyorsítón fog hatni a korona eljárására is.

Burián István — homo regius.

Budapestről jelentik: Jól értesült politikai körökben azt beszélnek, hogy a király mindenekelőtt homo regiust küld s e küldetésre Burián István báró, volt közös pénzügyminisztert szemelte ki. Burián már szerepelt homo regiusként ama válság idején, amikor a tervezett létszámelés miatt az obstrukció válságot idézett elő 1903-ban a Széll kabinet lemondása után.

Azt is beszélnek, hogy Burián a provizórium alapján kísérelné meg a kibontakozást. A provizóriumba benne volna a két éves katonai szolgálat és a póttartalékosok dolgában egy deklaráció és a választói reform. Mind ezt hatvanhetes alapon akarja keresztülvinni.

Justhék választatni szeretnének.

A Justh-párti Magyarország munkatársai előtt egy beavatott politikus a jövő eshetőségeiről a következőket mondta:

— Pozitív tudomása a válság lefolyásáról ma senkinek sem lehet, de egyes tényekből biztossággal meg lehet rajzolni a jövő perspektíváját. A válság gyors lefolyása lesz, mert a jövő kibontakozására nézve a király előre tisztában volt.

A véderő kérdésében egy rövid provizórikus megoldás lesz és ezzel együtt az általános választói jog megalkotása. Ez a rövid és határozott program, amely megoldásra vár. A megbízatást a király hamar meg fogja adni, még pedig a képviselőház feloszlásának engedélye formájában. Tiszák természetesen meghúznák magukat és eszük ágában sem lenne ezzel szembe szállni, csupán csak lassan szeretnének állni, de a tegnapi határozat és az általános választói jog ellen való nyílt szövetség teszi szükségessé a képviselőháznak baladéktalanul való feloszlását. A választójogi kabinet az általános választójog kérdését a nemzet elé kell, hogy vigye és úgy hissem, eltörpülő csekély számmal jönnek be azok, akik a Tissa-féle reakciós választói jog hívei. Az általános, titkos, választói jog az egész vonalon nagy győzelmet fog aratni s egy választás a parlamentben teljesen tisztázza helyzetet fog teremteni.

A kormány lemondása a főrendiházban.

Mint a törvény megköveteli, Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök ma délután a főrendiházban is bejelentette a kormány lemondását. Tizenkét órára volt kitűzve az ülés és akkora a főrendek igen nagy számban együtt voltak már. Csáky Albin gróf elnök már fent ült az elnöki székben, már negyed egy óra is elmúlt, de az ülést még mindig nem lehetett megkezdeni, mert Khuen nem volt jelen. A kormány többi hat tagja a folyosón várta a miniszterelnököt. Végre megérkezett a miniszterelnök és ekkor a kormány bevonult az ülés-terembe. Bevonulásukat szokatlan jelenet követte: a főrendek felállva éljenztek és tapsoltak, míg a miniszterek elfoglalták helyeiket. Felállott a jelenvolt Fejérváry Géza báró is, aki az ülés megkezdése előtt Hazai Samu honvédelmi és Lukács László pénzügyminiszterrel beszélt hosszasan.

Csáky Albin gróf elnök megnyitván az ülést, több személyi előterjesztést tett, többek közt Aerenthal gróf elhunyt közös külügyminiszter emlékének jegyzőkönyvbe iktatására vonatkozólag.

Ezután felállott helyéről a miniszterelnök és megismételte a képviselőházban tegnap tett lemondási nyilatkozatát.

Az ülés főleg órákor ért véget, a lemondott kormány tagjainak rendezett ováció közepette.

Minisztertanács.

A főrendiház mai ülése után a parlamenti palota főrendiházi részében rögtönzött miniszteri tanácsra gyűltek össze a kabinet tagjai, amelyen többek között az egyes folyó ügyeket intézték el. Bevonták az értekezletre Lersch Vilmos miniszteri tanácsost, a kereskedelem-ügyi minisztériumból és Győri Lóránd földmiválósági minisztériumi osztálytanácsost, akik jelentést tettek a minisztertanácsnak.

A hadügyminiszter a királynál.

Bécs, március 9. A király ma délelőtt tíz órákor kihallgatáson fogadta Auffenberg közös hadügyminisztert. A kihallgatás egy óránál tovább tartott. Auffenberg után Thun herceg csehországi helytartó jelent meg a királynál kihallgatáson, ezután pedig Hazai magyar honvédelmi minisztert fogja a király fogadni.

Kossuth a válságról.

A ceglédi Kossuth-párt a város képviselőjének, Kossuth Ferencnek fölíratot küldött, melyben kijelenti, hogy a változott politikai viszonyok között is változatlan a hűségük és tántoríthatatlan a bizalmuk Kossuth Ferenc iránt. Kossuth e fölíratra egy nyílt levéllel vá-

laszolt, melyet Cegléd város polgáraitól intézett: e levélben Kossuth egyebek között a következőket írja:

Midőn a teljesen meddő és sikertelen technikai obstrukciótól eltávolodva fölláttunk azt a tételt, hogy ha már nem bírunk a nemzet számára jogérvényesítéssel szerezni csarében a nagy vér és pénzáldozatért, legalább gátoljuk meg azt, hogy a nemzet jogállománya esorbittassék, mert ezzel is szolgálunk a nemzetnek. Követelésünk nemzeti szempontból oly méltányos volt, hogy a Héderváry-kormány és pártja nem sárkóhatlak el az elől, hogy a követelésekhez hozzájáruljanak.

Héderváry-kormány férfiasan bukott. A mi föllépésünket követő válság hosszú lesz és súlyos, mert hazánk ellenségei elhitették az uralkodóval, hogy a nemzeti kívánások az ő felségjogait sértik, holott ilyen szándék nincs és nem volt.

Oltár helyett a Schwartzerbe.

— A bácskai földesur szerelme. —

(Fővárosi tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, március 9

Ma reggel mentőköcsi állt meg a Kenyérmező utcai Simplon-szálloda előtt. Popovics Basku dugaszdag bácsföldvári földbirtokost keresték a mentők. A ködös, esős reggel körülállták a járókelők a kocsit és várták a beteget. Popovics Basku a Schwartzerbe került. A mentők hivatalos orvosi bizonyítvány alapján vitték a szanatóriumba. Szerelmes volt a földbirtokos s mert a szerelme ellen legjobb orvosság a Schwartzber, a családja oda vitette.

Az előzmények a következők: Két nappal ezelőtt a budapesti rendőrség táviratot kapott Bácsföldvártól. Popovics Dusan országgyűlési képviselő küldte a sürgőnyt: Testvérem egy leánnyal Budapestre szökött. Elmebajon. Tartóztassák le. Holnap érkezem.

A rendőrség megállapította, hogy Popovics Basku a Simplon-szállodában van megszállva egy hölgygyel, akit mint feleségét jelentette be. Ezzel aztán a rendőrség be is fejezte munkáját, a dologban tovább nem intézkedhetett.

A család azonban intézkedett, a negyvenkilenc éves, szerelmes Baskut bevitték a szanatóriumba.

Bácsföldváron a következőket tudják az ügyről:

— Már régebb idő óta szerették egymást Popovics és a kehidai postamester nő leánya. A földbirtokos el is akarta venni a fiatal, szép leányt, de családja megakadályozta a házasságot. Popovicsnak van négy-ötsszáz ezer korona értékű vagyona. Szimpatikus ember, akit Bácsföldváron nagyra becsülnék. Két napja, hogy megszöktette a leányt Budapestre. Talán ott akartak titokban megesküdni. Munkabíró, éles eszű ember, de hogy is kellett azt szanatóriumba vinni. Van annak elég esze.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszáma:

Szerkesztőség (6)jellel-nappal) — 357

Szerkesztőség (csak 6)jellel használható

mellékállomás — — — — — 151

Kiadóhivatal és hirdetői osztály — — — — — 151

Nyomda — — — — — 151

Arad üdvözli Khuent.

— Rendkívüli közgyűlést kérnek —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Urbán Iván főispánnal ma délelőtt megjelent a város törvényhatósági bizottságának tagja, akiknek nevében Nesnera Aladár tájékoztatta azt a kérelmet, hogy a főispán március hó 11-én, hétfőn délelőtt 11 órára hívjon össze rendkívüli közgyűlést és annak napirendjére tűzze ki azt az indítványt, amelyben az alább ismertetett törvényhatósági bizottsági tagok javasolják, hogy Arad város közgyűlése szavazzon bizalmat Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek a véderő javaslatok kérdésében elfoglalt álláspontjára és keresse meg a tártörvényhatóságokat hasonló határozat hozatalára.

A főispán még a mai nap folyamán intézkedett, hogy a rendkívüli közgyűlés megtartása nyilvánosra jusson. Arad város törvényhatósága tehát hétfőn délelőtt a nemzeti lelkiismeret megszólaltatója lesz és a bírsági határozattal megteszi az első lépést ahhoz, hogy az egész ország egy táborba kerüljön ezzel az ellenféllel szemben, aki még ma álarca alatt leplezetten ismeretlenül kezét emeli a nemzeti becsület ellen. Arad város ünnepélyes közgyűlésében hozandó eme határozat a nemzeti megbecsülésnek nyilvánulása lesz azzal szemben, akinek sorsa azon a ponton vett tragikus fordulatot, ahol a nemzet jogainak megtartásáért szállt síkra. Tanúsága lesz annak, hogy ebben az országban nem vették ki a polgárság lelkéből az önértet, az önismeret és nem vették ki az egyenességnek, őszinteségnek a tiszteletét. Érti Arad városa és vele együtt azt nyíltan ki fogja mondani az egész ország, hogy szükség van és szükség lesz a nemzet összes önzetlen és hű fiaira, a legnagyobbakra és legkisebbekre egyaránt. Eberon virraszt az ország, hogy kísértetbe ne hozassék és a nemzeti becsületről való önkéntes lemondással elveszítse azt, amit többé visszacserezni nem lehet.

A főispán ma a következő hirdetmény alakjában tudatja, a törvényhatósági bizottság tagjaival a közgyűlés megtartását, idejét és annak célját:

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1912. évi március hónap 11-ik napjának délelőtti 11 órájára rendkívüli közgyűlést hirdetek, amelyre a törvényhatósági bizottság t. tagjait meghívom.

Tárgy: Több törvényhatósági bizottsági tagnak indítványa Khuen-Héderváry Károly gróf m. kir. miniszterelnöknek, a véderő törvényjavaslat tárgyalásánál elfoglalt álláspontjára bizalom szavazása iránt. Arad, 1912. évi március hó 9-én. Urbán Iván főispán.

Az az indítvány, melynek határozattá emelését annak benyújtói kéri, a következő:

Mondja Arad szab. kir. város közgyűlése:

1. hogy a következő feliratot intézi Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök ur ó nagyméltóságához:

Arad szab. kir. város törvényhatósága töretlenül ragaszkodással és bizalommal viselkedik Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök személye és a véderőjavaslatok kérdésében elfoglalt álláspontja iránt és bizik abban, hogy ezt az álláspontját továbbra is változatlan épségben fentartani és érvényre juttatni fogja.

2. hogy ugyanilyen határozat hozatala iránt az ország többi törvényhatóságait is megkeresi.

Andrényi Károly báró, Nesnera Aladár, Neuman Dániel, Varjassy Lajos dr., Steiner Ferenc, Domány József, Weiss Márkus, Vajda

István dr., Steinhardt Mór dr., Tolnai János dr., Adler Andor, Ring Géza, Bing Vilmos, ifjabb Neuman Adolf, Wadowszky Gusztán, Reinhart Kálmán, Hajós Árpád, Stauber József, Czukor László, Lusztig Ármán, Leopold Zsigmond, Zerkovitz Rudolf, Ring Lajos, Nachtnébel Ödön.

Glattfelder püspök

Aradon.

— Zichy Nándor-émlékünnep. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Glattfelder Gyula csanádi püspök ma délután három órakor Pécsről Aradra érkezett. A pályaudvaron fogadtatására megjelentek Lakatos Ottó dr., a minorita rendház főnök vezetésével a katolikus társadalom előkelőbb szereplői és a rendháznak csaknem valamennyi tagja. A vasúti állomásról egyenesen a minorita-palotába vonult a püspök kíséretével és ott meggyöntatta az eléje járuló középiskolai ifjúság egy részét. Ez az egyházi funkció délután fél hatig tartott, amely után a főpásztor az Ipartestület nagytermébe ment, ahol résztvett Zichy Nándor gróf emlékére rendezett kegyeletos ünnepségen. Az ünnepély csaknem fél nyolcig tartott, amely után a püspök ismét visszavonult a minorita-palotában levő lakására, majd nyolc óra után Urbán Iván főispánnak a Szent László-utcai házába ment. A főispán ugyanis vacsorát rendezett Glattfelder dr. tiszteletére, amelyre a társadalom néhány vezető tagja is hivatalos volt. A csanádi egyház feje holnap reggel misét mond, majd a délelőtti folyamán újból egyházi funkcióit teljesíti, szentpedig az aradi középiskolai internátus számára megveendő ház felkét szemeli ki a belvárosban és a déli gyorsvonattal Gyulaférvárra utasik.

Az Aradi Autonom Katolikus Kör szombaton este 6 órakor az Ipartestület dísztermében nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében áldozott Zichy Nándor gróf emlékének. Az ünnepély a szívek találkozója volt. Egységes érzés hatott át minden lelket: szeretet, tisztelet, bámulat Zichy Nándor gróf lelki nagysága iránt. Az ünnepélyt Glattfelder Gyula dr. megyés püspök jelenléte, az aradi katolikusok megbírt, bensőséges családi ünnepévé avatta.

Az ünnepélyt a himnusz éneklése vezette be, mely után Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök tartotta elnöki megnyitó beszédét. Utalt Zichy Nándor gróf harafiságára, egyéniségére, munkásságára és főleg a katolicizmus érdekében kifejtett tevékenységére, smellyel minden magyar katolikus szívébe belevéste a maga nevét. Az ő kezdeményezésére a buzdító szavára tömörült egységes egészsé a katolikus társadalom, illő tehát, hogy ahol ennek a társadalomnak őrüzei országaszerte égnék, ott a szervező Zichy Nándor gróf szellemének áldozatok mutattassanak be.

Megnyitó szavai után Monay Ferenc dr. ódját: „Zichy Nándor emlékezetét” szavaltta Urbányi Ilonka. Az éda szoros értelemben vett költsézet magaslatait érte s mély átérzésről, lendületes költői erőről tanuskodott. Értékét nagyban emelte, hogy Urbányi Ilonkában bájos, megértő s nem mindennapi kifejező képességgel megáldott tolmácsolóra akadt. A szerzőnek a szavának lelkes ünneplése után Karbanek Ferenc, Eckhart István, Kell Rezső és Müttermüller József Beethoven C molljának I. és Schubert: „A halál és a leány” vonósnégyesének II. részét adták elő. Művészi tökéletességű játékukat a közönség szíves tapsal honorálta.

Utánuk Fischer Aladár, kir. kat. főgimnáziumi tanár tartotta meg emlékbeszédét Zichy Nándor gróf felett. Zichy egyéniségét s munkásságát történelmi látószögből vette szemügyre. A múlt század második felének a valósággyei s a hitélet iránt való érdeklődését s komolyságát abból az általános apathia-ból magyarásta ki, mely a Bach korszak idején lidércként fekdte meg egész Magyarországot s mely egyként terjedt ki a politikai, közgazdasági, társadalmi és valósággyekre. Az előző háromnak csakhamar akadt megváltója, a vallással szemben azonban nemcsak, hogy nem engedett föl az apathia, sőt ellenszenvenvé fejlődött. Amikor ennek az ellenszenvennek kézzelfogható bizonyítékai már a vallás alapjait kezdik kimarni, akkor úti föl ősz fejét Zichy Nándor gróf. Beszámolt ezután Zichy tépelődéséről, fegyverkezéséről s munkába állásáról. Világos képét adta annak a nagyatyú, mind szélesebb körökbe ható, emberi munkabírást meghaladó tevékenységnek, melynek eredménye a katolikus öntudat fölocsudása, a katolikus társadalom szervezkedése, a néppárt, az „Alkotmány” a Szent István Társulat kulturtényező emelése, katolikus egyesületek alkotása stb. Jellemezte mint embert, mint író, mint szónokot s egész beszédét oly stílusban tartotta, melyen megérzett Zichy Nándor iránt való szeretetének friss melege. A fiatal tanárnak a megérdemelt tapsoknál tán csak az esett jobban, hogy a következő felszólaló, maga a püspök, háromszor is elismerőleg hivatkozott az ő szavaira.

A püspök, mint az aradi katolikusok atyja kívánt szót emelni s az ünnepélyből a jelenlevők számára a konzekvenciát levonni. Magas szárnyalású, püspöki ajkakra méltó beszédet mondott. Különösen fölhívta a figyelmet Zichy sziklassilárd hitére, erős meggyőződésére s vasakarátára, amelyekkel — jóllehet a szónak nem volt mestere — hegyeket tudott megmozdítani. Katolikus apák s katolikus anyák, ha gyermekeik jövőd boldogságát igazán szívükön viselik, ha a hazának derék polgárait, az egyháznak hű fiait akarnak adni, gyermekeik jellemét törekedjenek a Zichy Nándor gróf jellemének mintájára alakítani. A közönség, M. A. V. delegyete által erőteljesen énekelt Szózat után ünnepi hangulatban, komoly benyomásokkal oszlott szét.

SPORT.

+ Az Aradi Vivó-Klub ezton is értesíti tagjait, hogy a Zrínyi utca 2. alatt. (Népkonyha) igen megfelelő ideiglenes klubhelyiségben immár megindult a vivás rendszeres oktatása. E sport iránt lelkesedők legelőkelőbb részvétele és számos érdeklődő vendég megjelenése mellett kezdte meg lovag Maione Vincenzo vivómester a tagok részére az olasz vivás alapos, szakzerű oktatását. A klubélet élénkségét többek között fokozzák Maione mester által s hó 24-én rendezendő vivóakadémián résztvevők szorgalmas avasaut mérkőzései is. Tagoknak a mester és a klubhelyiség rendelkezésükre áll: hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton délután 5 től este 10 óráig.

(=) Pünkösdi kirándulás Konstantinápolyba. Az Aradi Testgyakorlók Köre turista szakosztálya május hó 25-től június hó 4-ig tizenegynapos társas kirándulást rendez Sinaia, Bukarest, Konstanza, Feketetenger, Bosporuson át Konstantinápolyba. Résztvételi díj személyenként 285 korona. A kiránduláson vendégek is résztvehetnek. Részletes programmal és felvilágosítással készséggel és díjmentesen szolgál az egyesület elnöksége. (Arad főposta.)

+ Az Aradi Atletikai Klub rendkívüli közgyűlése. Az Aradi Atletikai Klub e hó 17-én, vasárnap délután háromnegyed tízenként órakor a „Fehér Kereszt” kistermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: Ugyvezető elnök és

egy alelnök választása. A fogok minél nagyobb számban való megjelenését kéri a titkár.

+ A mai kerületi mezeti futó-verseny. Ma délután 3 órakor az Aradi Atlétikai Klub rendezésében nyer lebonyolítást az első atletikai verseny. A január elejére vissza nyúló tréning eredményét lesz hivatva bemutatni e verseny, melyen a rendező egyesület 12 futóján kívül előre láthatólag részt vesz az Aradi tesztgyakorlók kilenc s a temesvári atletikai klub öt futója. A versenyből bajnokok kívannak zárva a győztese az a csapat, melynek öt tagja a legjobb pontpoinnal futja meg a nyolc kilométert. A versenyzők egyesületük szerint más-más színű dressben állanak a starthoz a Török Gábor utcai sporttelepen. A futók innen gáton, árkon bokron keresztül futnak át a liget külsőkörödjére, innen a vaggongyár mellett le a lóvasúti sínek mellett a Szabó-féle kis vasút pályáján végig le az élvízcsatornáig, annak partján végig futva a gyermekórház mellett térnek vissza a temetői sétány útjára a temetői fordulóig, ahonnan vissza a Westinhouse gyár mellett futva eltérnek vissza a sporttelepre a élszállaghoz. A mezeti futóversenyt, mely körülbelül egy fél óráig tart, követi az AAK-Munkáscsapat futóball mérkőzése.

+ Football mérkőzés. Délután fél négy órakor — a mezeti futó versenyt követően — football mérkőzést tart az Aradi Atlétikai Klub újabb erővel felrészített csapata az Aradi Munkások Testező egyesületének igen jó formájú csapatával. A két csapat találkozása hihetőleg élvezetes sportlátványosságot fog nyújtani. A mérkőzés fél négy órakor kezdődik s bármily időjárás lenne is, azt megtartják a szokott kedvező belépő díjak mellett. Jegyek a telepen válthatók.

Talány.

★

Sétára egy cseppet sem üdvös
Aradon az Andrássy-tér:
Az ember autobuszba ütköz.
Ha áll, ha megy és ha kitér;
Csak egy helyen van nagyobb járvány:
S ez a főherceg József-ut,
Hol a könyved Westinghouse-gyártmány
Gyomrukba direkt belefut,
Ahol fájó tyukszemem sétál?
A gyöngéd autobusz-kerék.
És átlag félóránként szétmáll!
Egy lábszár, gerinc vagy derék.
Nincs Bakuban, se Kissármáson
Se föld alatt, se föld felett
(Ez a legszentebb tudomásom)
Még egy ilyen gázoló-telep.
Eddig mégis nyugodtan jártam
A veszedelmes utakon;
Ha elgázolnak: ronccsá vállam,
De egy darabban nyughatom
A balesettel semmi gondom:]
Amint két autobusz találkozik,
Lábam-fejem egyazon ponton,
Gurul oda a bus halálhoz.
Am ezután, ha ketté ágaz,
Mint óhajtják, a forgalom,
Baloldalt csak kifelé jár az
Autó s be a jobboldalom
A kellemes elgázoláshoz
Hogy vágom magam kétfelé?
Hogy jutok el, mint ez szabályos
Egyszerre két autó elé?
Hogy morzsolja szét lábikrámat
A vasut felé kimenő
S egyazon percen miként vágat
Nyakamra az, amely bejő!
Ez oly dilemma, oly dilemma,
Rémes, miként a verszet
Ne tessék foglalkezni véle,
Mert megőrüléshez vezet!

Rendőre.

HIREK.

A hittérítő és családja.

(Különös ember az aradi rendőrbirosgon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 9.

Néhány nap óta egy furcsa ember jelenik meg Arad város különböző pontjain és rendszeresen csakhamar csődület támad körülötte. A téli idő ellenére mezitláb és foderlen fővel kóborolt és ha megáll valahol, letérdelve hangosan imádkozik a Krisztus arca férfiu, a köréje gyülekező embereknek előadhat tart a Krisztus követéséről, az üdvözüléséről és a tiszta életmódról. A testét daróc fedi, erdélyi birkából készült rövid bundát visel és azt szőrével kifelé fordítva hordja. Nyisztor Illés a neve és a szabolcsmegyei Sugog községből való.

Hittérítőnek és prédikátornak mondja magát és állítása szerint azért jött Aradra, hogy részben az embereket Krisztus követésére oktassa, másrészt pedig, hogy egy aradi festőnek oltárképéhez Krisztus modelljét szolgáltatassa. Minthogy élni kell és az isteni ige mellett a kenyér is drága, Nyisztor a köréje gyülekezett néptől apróbb önkéntes adományokat fogadott el. Koldulás címén a rendőrségre került, ahol Szathmáry Béla dr. rendőrbíró elé állították. Itt elmondotta, hogy buss esztendeje zarándok, már az egész világot bebarangolta és egyetlen foglalkozása az, hogy imádkozik és prédikál. Azért adta magát erre az épen nem kényelmes és irigylésre méltó foglalkozásra, mondom, mert körülbelül 15 esztendőig beteg volt, az orvosok nem tudták meggyógyítani és csak azóta egészséges, mióta cipő és kalap nélkül barangol és hirdeti az igét. Otthoz van egy kis vagyunkája és hat fia. Es a mesterség különösen jól jövedelmezhet, ezt mi sem bizonyítja jobban, minthogy Nyisztornak mind a hat fia követi az apja példáját. Tagadta, hogy koldult volna, ő mindössze csak annyit cselekedett, hogy ahol az utcán megérezte azt a helyet, amely alkalmas a prédikációra, leborult, imádkozott, keresztet vetett, Krisztus jóságát hirdette — és önkéntes adományokat fogadott el.

A rendőrbíró látva, hogy abnormális agyu emberrel van dolga, nem büntette meg, engedélyt adott neki, hogy keddig Aradon tartózkodhassék és azután nyugton elutazhassék.

— Kitüntetések. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Kaszab Aladár budapesti gyárosnak az udvari tanácsosi címet adományozta. — Lendvai Miklós temesmegyei főfőgyőzt és lapszerkesztőt a király a Ferenc József rend lovagkeresztjével tüntette ki.

— Az egri érsek utóda. Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja Szmrecsányi Lajos püspöknek az egri bitoros érsek koadjutorává történt kinevezését utódlási joggal. Az új egyházfő 1851. április 26-án született.

— Az orvos-szövetség aradi fiókjának közgyűlése. Borsos Béla dr. elnöklésével közgyűlést tartott ma az orvos-szövetség aradi fiókjá. A közgyűlés helyben hagyta a választmány legutóbb tartott ülésének határozatát, amely szerint a munkás betegsegélyző pénztárnál addig főorvos választás nem lehet, míg a szolgáló

lati szabályzatot az Állami Munkásbiztosító Hivatal jóvá nem hagyta. A már beadott pályázatok visszavonandók.

— Pilóta iskola Aradon. Az Aradi Közlöny a minap jelentette, hogy Teleky Tibor gróf az ismert mágánás aviatikus Aradi pilótaiskolát akar felállítani és ehhez a város támogatását kéri. Annak idején, mint beszéltünk róla, a tervet a városházán rokonszenvesen fogadták. Ma megjelent Aradon Teleky Tibor gróf és személyesen is megkérte az illetékes tiszteket, a nemes intenciókból fakadó tervét karolják fel és tegyék lehetővé, hogy Magyarországon az első pilótaiskolának Arad legyen a székhelye. Teleky Tibor grófnak az a terve, hogy az aradi aviatikus iskolát a wienernerustadi pilótaiskola mintájára rendezteti be. Az iskolának a löversenyterén szeretne otthont szerezni és hajlandóan mutatkozott, hogy olcsó áron kibereit a városot ezt a hatalmas területet, azonban a löversenyek idejére, vagy más olyan produkciók alkalmával, amikor a löversenyteret igénybe akarják venni, a pilótaiskola feifüggesztésének működését. A főispán, a polgármester és a szakreferensek ma kitérő helyezették a grófnak, hogy a terv akadálytalanul megvalósulhat. Valószínű, hogy egy-két hónapon belül Aradon már meg is kezd működését az ország első pilóta-iskolája.

— Az Oncu-házaspár vizsgálja című mai cikkünk egyes részeit. Oncu Miklós ur kifogásolja. Oncu szerint a vele beszélő tudósító félreértette az ő szavait. Ő ugyanis nem mondta azt, hogy a Tribuna tavaly válságban volt; ezt a felesége atarta vele tavaly elhitetni és pedig azért, hogy azzal indokolja a részvények megszerzését célzó akcióját. Azt, hogy tavaly a Tribuna válságban volt, Oncu nem állítja, de nem is tud róla. — Végül kijelentjük, hogy a tegnapi cikk végén a Tribuna megszűnéséről közölt adatok nem Oncutól származnak, hanem azokat a szerkesztőség más helyről szerezte be.

— Eljegyzés. Szilágyosmlyói Somogyi Jenő gépészmérnök eljegyezte Meisztróvich János leányát, Jolánkát. (Minden külön értesítés helyett.)

— Menyasszonyi kelengyék és alkalmi ajándékok legolcsóbb beszerzési forrása Fischer Mór Arad, üveg, porcellán, lámpa- és diamantáru kereskedése Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568.

— Új gyakorló-tér. Az aradi honvédszállóalj parancsnoksága átírt a városhoz, hogy új berendezésű gyakorlótér céljaira engedjen át számára megfelelő területet, ahol katonákon kívül az aradi középiskolák ifjuságát is kiképezik az élelőtényekkel való lövésre. A tanács a gazdasági székét bizta meg, hogy a szállóaljparancsnoksággal egyetértően keressen megfelelő löteret és állapodjék meg a bárbeadás feltételeiben.

— Öngyilkosság. Hajnal János cukorka-áru Ujmezeiakán levő házának kerítésére ma reggel felakasztotta magát s mire a házbeliiek észrevették már halott volt. Amiótt lett öngyilkos, mert a felesége elhagyta.

— Dr. Lakatos Izso, a kiváló aradi nőgyógyász több heti tanulmányutra Berlinbe utazott, ahol a szakmájába vágó kurzusokat hallgatja.

SALVATOR

kiváló ber- és
Hithames
gyógyfőrtés

vese- és hólyagbajoknál, kővérnyél, emelkedettségű, vörhenyű, emelkedet és lélegzési szervek hurutjainál különösen hatásos. — Természetes vasmentes szarvasgyanta.

3) Kapható ásványvízforrásoknál és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Budapest-Lipótvárosi Szentmihály-utca, Budapest, V., Rózsa-utca 2.

1889

Székési kisét a fogházban. Köszöltük néhány bételt azért, hogy Szabó János rovott multu csavargót az aradi büntető törvényszék négy évi fogháza ítélte azért, mert a Hunyadi-utcában bűnrést követett el. És a notárius fogházvirág ma korán reggel az aradi fogházból megakart azökní. Azt még nem sikerült megállapítani az ügyességen, hogy Szabó milyen módon jutott a padlásra. Amikor ugyanis ma reggel a celláját megvizsgálták, azt üresen találták. Keresésére indultak és a betörőt a padláson fogták el; ugyiátszik a padlás valamelyik nyílásán akart utat törni és így igyekezett a szabadba jutni; a jómadarat azonban idejében lefogták és vissza vezették cellájába.

Halálos baleset. A nagyhalmágy melletti olcsói kőbányában ma halálos baleset történt. Egy Korona Todor nevű munkást elfelejtettek figyelmeztetni a robbantásra s így az a veszélyes területen maradt. A robbanás megölte a szerencsétlen embert.

Reménytelen szerelem miatt. Nagy izgalom keletkezett tegnap délután az orsovai személyvonat utasai között. A vonat délután három óra után hagyta el a temesvár-józsefvárosi vasúti állomást és épen a gyárvárosi állomástól robogott ki, amikor egyszerre erős lendülettel nyílt pályán megállt. Epen a Vadászerdő előtt történt ez s az utasok ijedten ugráltak le a kocsikról, mert azt hitték, hogy katasztrófa történt. Csakhamar kitunt a hirtelen megállás oka. A sínek mellett egy véres emberi test hevert. Egy férfit elgázolt a vonat. Jobb lábát levágták a kerekek. A vonat személyzete hamarosan betelefonált a városba, honnan egy önkéntes mentő sietett a helyszínére, aki aztán a megcsontított embert gyorsan a közorházba szállította. Itt kiderült, hogy a szerencsétlen ember Csinku Milán huszonhat éves ügyvedi irakkal azonos. Csinku a kérdezősködésekre elmondotta, hogy ongyilkossági szándékkal a vonat elé vetette magát.

Szerelmes voltam. Reménytelenül szerelmes s nem akartam tovább élni!

Izt mondta az életűt ember s óhaja teljesült. Nem is élt tovább sokáig, mert az éj folyamán a halál megváltotta szenvedéseitől.

Öngyilkos leánygyermek. Ma este Vitus Mária 15 éves aradi leány, atyja Radnai-ut 24. számú házban levő lakásán lőtte lőtte magát. Súlyos sérülései vannak, kihallgatni sem lehetett. A mentők a kórházba szállították. Irás vagy más valami magyarázatot nem hagyott hátra. Hazatartozói állítása szerint a leány azért lett öngyilkos, mert szülei akaratával szembe helyezkedve, dolgozni nem akart és mert pirongattak, inkább fegyverhez nyúlt semmogy engedelmességetet volna.

Unghváry László és a földgömb. Jól ismerjük Cegleden Unghváry László óriási meretű szóiótárepit, pincét és falkoláit, de azért megis minden embert ámulatba ejt az a statisztika, melyet most állított össze a nagy-növű cég tulajdonosa. Ugyanis, ha több mint 30 év óta eladott sok minió giedicsiát, epret, akácot, gyümölcs-vadoncot, szőlővesszőt és mindenféle nemes ojtványt 1 méter távolságra mind egysorosa ültette volna, úgy ez a sor ma már mintegy ötszörösen övezné körül óriási földgömbünket.

A szegény tanulókért. A Hauser ezredesné elnöklése alatt működő szegénytanulókat segélyező egyesület tudvalevőleg gyűjt és indított az emberbarátok között. A gyűjtés határideje lejárt s az eredményről a jövő hetekben megtartandó választmányi ülésen fog beszámolni az elnök, aki ezúton kéri fel azokat a védasszonyokat, akik részt vettek a gyűjtés munkájában s fáradozásuk eredményéről még nem számoltak be neki, a lehető legrövidebb idő alatt juttassák a kezeibe az izeket, hogy az elszámolást előkészíthesse. Itt említjük meg, hogy az egyesület e hó végéig tartja nyitva az ingyenkonyháit, amelyek a tél beköszöntése óta állandóan 600 szegény gyermeknek nyújtottak táplálékot.

A kifütyült meztelen táncosnő. A napokban Aradon járt meztelen művésznő első erdélyi stációja, kincses Kolozsvár városa, kudarc állomás volt. A kolozsvári közönség és a sajtó, magyarán mondvá, nem vette be a kisasszonyt. *Kifütyülte, megabcugolta, úgy, hogy Villany kisasszony, a második vendégföllépés elhagyásával és az első megszakitásával menekült Kolozsvárról, de nem mint eredetileg tervezte, Brassó és Marosvásárhely felé, hanem vissza, a művészetek terén demokratikus Budapest felé.* Nem megy Brassóba a meztelen művésznő, mert Kolozsvárt pórul járt és attól félt, hogy Brassóban is hasonló sorsra jut.

Birtokcsere. Aradon az utóbbi napokban a következő birtokváltozások történtek: Antalffy Borbála, Márta és István eladják aradi szántóföldjüket 92000 koronáért Nemes Gáznak. — Fankelstein József és neje eladják az Andrassy Gyula gróf-tér 4. sz. házat 400000 koronáért Neuman testvérek aradi bej. cégnek. — Lichtmann Manó és neje eladják a Verbőcsy-utca 4. sz. alatt fekvő 200 m² ol. üres telket 19000 koronáért Szathmáry Gyulának. — Mayer Miska és neje eladják a Deák Ferenc-utca 7. sz. házat 72000 koronáért Diamant Ferencnek. — Özv. Harling Jánosné eladja a Kelemen utca 12. sz. házat 13500 koronáért Fekete Jakab és nejének. — Steiner Vilmos eladja a Szabadság-tér 10. sz. házat 190000 koronáért Weiss Márkusnak. — Simon Livia eladja a Valasztó utca 14. sz. házat 6000 koronáért Turay Jánosnak. — Novák Antal és neje eladják az Ilés utca 100. sz. házat 6000 koronáért Lévai Mátyásnak.

A szegény tanuló konyhájában a jövő héten felügyelnek: Reicher Karolyné és Laczay Bodréné. Adományok: Ecsedi Pálné 1 üveg lekvárt küldött. Friebeisz Miklósné 2 veka burgonyát küldött. Halás köszönetet mond: Özv. Hauser Karolyné, ezredesné.

— **Értesítem igen tisztelt vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy a legnivatásosabb angol tavaszi és nyári szövegújdonságaim** dus választékban megérkeztek. Mintákkal készséggel szolgálók. Szíves megrendeléseket kér, teljes tisztelettel **Hirsch Antal uriszabó üzlete Arad, Andrassy-tér 18.** Telefon 677.

— **Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodai cikkek, mindenféle papíráruk nagy készlete.** Az összes könyv- és hangjegyújdonságok raktáron. Nagyválasztéku könyv- és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. **Kerpel Izsónál, Aradon. Telefon 885.** 4871

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható **Juhász és Társa** modern könyvesházaiban **Andrassy-tér 16. sz.**

— **Csak Mauthner-féle** magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számítógazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy csak a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6881

— **Van szerencsém Aradváros és vidéke m. t. közönsége** szíves tudomására adni, hogy Borszékai, Előpataki és Sztójkai ásványvizekből Aradon, Deák Ferenc-utca 86. sz. alatti házban raktárt létesítettem és ezen kiváló ásványvizeket — friss töltésben — eddig még nem ismert árakban árusítom. Kérem szíves megkeresésüket. Kiváló tisztelettel **Kardos Miklós** ásványvizkereskedő Arad, Deák Ferenc-utca 86. Telefon 617 és 686. 1489

— **Leltár után, tulzsufolt raktár miatt nőlézi bőr, selyem és bársony táskák, szivar, cigaretta vizit és apró pénz tárcák utazó bőröndök és mindennemű bőrűk mélyen leszállított árban** lesznek eladva **Hegedűs Gyula** kereskedésében, Arad, Andrassy-tér 15. 988

— **Revue Parisienne.** Nagy tavaszi divatalbum 2 kor, Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fillér. Kapható Aradon **Ingass I. és Fia** cégnél Weitzer János-utca.

— **Rendkívüli alkalom!** Valódi perzsaszőnyegek, egy kedvező vétel folytán, rendkívüli olcsó áron kaphatók **Pick Ernő** aradi cégnél, ahol az összes tavaszi és nyári újdonságok dus választékban már megérkeztek. 1409

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél **Kárpáti János** gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 4676

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az Amerikai cipőrésztársaságnak** lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat.** 4871

Koraszülöttek

táplálására és felnevelésére különös nagy gondot kell fordítani. Ilyen esetekben minden hiba és mulasztás rendszerint megfoszolja magát.

Eppen ezeknek a gyermekeknek a **SCOTT-féle EMULSIÓ**

megfelelő mennyiségben rendszeresen véve, valóságos áldás. A Scott-féle Emulsió a koraszülöttek fejlődését olyannyira előmozdítja, hogy azok sem virágzó külső, sem pedig egészséges csontképződés vagy testfejlődés tekintetében más gyermekektől meg nem különböztethetők. A Scott-féle Emulsió könnyen emészthető és oly izletes, hogy még a csecsemők is minden ellentállás nélkül, szívesen veszik és jól bírják. Bevásárlásnál kifejezetten Scott-féle Emulsió-t kérjünk. A Scott-féle eljárás már 85 éves és garancia úgy a jószág, mint hatás tekintetében. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Minden gyógytárban kapható. 676

A Scott-féle eljárás védjegye — a halászt — kérjük, figyelmeztetni.

Sirolin "Roche"

biztos, hatásu tartós köhögésnél, légutak hurutainál, hörghurut és asthmánál. **Influenza és tüdőgyulladások után a jóizű Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúra megvéd az összes ártalmas következményektől. SIROLIN, "Roche" oldólag és fertőtlenítőleg hat; elősegíti az etvágyat és emésztést.** Szíveskejk a gyógytárakban határozottan Sirolin "Roche"-t kérni.

!! Hatóságilag engedélyezett végeladás !!

Összes raktáron levő kész **cipőárui-**
mat üzletfelosztás miatt minden elfo-
gadható árban **kiárusítom.**

KLEIN JÓZSEF
ARADON, PETŐFI-UTCA.
Városi és megyei telefon szám 826.

TÁRKASÁGOK.

★

(A török és a krumpli.) Török vendége akadt a napokban egy aradi kereskedőnek. A kereskedő ebédre marasztalta a törököt. Csodálkozva vette észre étkezés közben, hogy a vallásos török szokásai nagyjában megegyeznek a zsidó ritussal. A török áldásokat mondott az egyes ételek megízlelése előtt, ugyangy, mint azt a hitű zsidók szokták. Azonban egyszerre egy tál új bergonya került az asztalra s a török szó nélkül hozzálátott az evéshez. A házigazda kíváncsián kérdezte meg:

— Miért nem mondott a krumpli előtt áldást. Ugy tudom, áldást kell mondani minden olyan étel előtt, mely a föld terméke, mely a földből nőtt ki.

— Igen — felelte a török — áldást kell mondani olyan étel előtt, mely a földből nő ki, de engedelmet kérek, a krumpli már a hasamból nő ki.

(Történet a játékbankról.) Egy aradi nagykereskedő szimpatikus fia a napokban érkezett haza a francia Rivieráról. Persze nem győz eleget magyarázni a játékosok Mekkájáról, Monte-carlóról, hogy mily nagy ott a tolongás, mennyi pénz forog a baccarat-asztalon és a többi. A beszélgetésbe folyton beleszólt egy fiatal ügyvéd. Ha az elbeszélő azt mondta:

— Ott van jobbról egy üres asztal...

Akkor az ügyvéd közbeszólt:

— Pardon, balról van.

Ha az elbeszélő azt mondta, hogy a játéktárem lakójának piros selyemradrágja van, az ügyvéd mesolyogva jegyezte meg:

— Nem piros. Lila.

Végre megunt az elbeszélő ezt a kotyogást. Idegesen szólt:

— Mégis csak furcsa, hogy ön, aki, tudom én, bekukkantott egyszer egy délután a játékbankba, folyton adja a szakértőt.

Az ügyvéd hidegen felelt:

— Erre csak egy megjegyzésem van. Fel tudok mutatni egy darab pappendeklit, amely minden kétséget kizáró módon bizonyítja, hogy én voltam a legszorgalmasabb látogatója az osztendei banknak.

Azzal elővett egy kis négyzetes, sűrű papendeklit, amelyen ez a szám olvasható: 1.

— Mi ez? — kérdezték.

— Ez a játékbank ruhatári száma. Mit bizonyít ez? En kaptam a kalapomért az egyes numerust, tehát én voltam az első abban a nagy tolongásban.

— Az semmi!

— Semmi? Akkor még valamit bizonyítok ezzel a számmal. Az, hogy ez a szám most itt van, nálam van, bizonyítja, hogy nem vették el tőlem. Miért? Mert amikor én a ruhatárba mentem a kalapomért, már oda se kellett adnom a

számot, mert csak egyetlen egy kalap volt már ott, az enyém. Különben, ugy-e, oda kellett volna adnom a számot? Itt van tehát a bizonyítéka annak, hogy én alaposan tanulmányoztam a játékot. Az első voltam, aki jött és az utolsó, aki ment.

(A császár és az automobil.) Egy vidéki njségben olvassuk ezt a híresekét:

Berlinből sürgönyzik lapunknak: Vilmos császár ma délelőtt háromnegyed 9 órakor Oldenburgba érkezett. A kastélyban adott reggeli után a császár automobilon a gyakorlóterre lovagolt, ahol az ujcsock letették az esküt.

VÁROS ÉS MEGYE.

Nincs pénz a Kulturpalota vállalkozói számlájának kifizetésére. Az építészeti bizottság a kulturpalota építévállalkozóknak több esedékes számláját terjesztette be a tanácshoz kifizetés céljából. A számvevőség revideálva a számlákat, azzal az előterjesztéssel küldte vissza a tanácsnak, hogy a kulturpalota építési alapja kimerült és így a házipénztárnak kellene ideiglenesen fedeznie a most már mind sürűbbé váló esedékeségeket. A tanács arra az álláspontra helyezkedett, különösen Vannay Gyula tanácsnok fejtegetései alapján, hogy a házipénztár a kulturpalota részére absolute nem teljesíthet fizetéseket és a tanács a maga felelőssége tudatában nem is utalványozhat és ezért a ma bemutatott számlák kifizetését fel is függesztette. Minthogy azonban a közgyűlés már körülbelül egy év előtt megszavazta, a felsőbb hatóságok jóváhagyták az építési költség felvételét, megkéri a tanács a polgármestert, hogy sürgősen szerezzen be 362,000 korona folyószámlaköltségre ajánlatokat, azokat tárgyalassa a közgyűléssel és miniszteri jóváhagyás után a kölcsönt vegye fel. Az ügy annyira sürgős, hogy valószínűleg rendkívüli közgyűlést kell majd miatta tartani, mert különben a kulturpalota építkezése miatta megakad. Ez a kellemetlen szituáció elkerülhető lett volna, mondotta Vannay tanácsnok, ha a város realisan jár el és nem kezdi meg addig az építkezést, míg a költségek fedezésére szükséges összegek nincsenek pénztárában és a jövőre nézve szükségesnek tartja, hogy szigorú elvként mondja ki a tanács, hogy addig semminemű munkát meg nem kezdhet, míg a költségek felett nem rendelkezik.

A negyedik osztály kereseti adó. Ma készült el a városi adóhivatal a negyedik osztály kereseti adó kivétel munkáinak felfülvizsgálásával és arra az eredményre jutott, hogy egy év alatt ez az adóalap 17,000 koronával növekedett. Minthogy különösen kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők fizetik és pedig progresszív alapon a negyedosztály kereseti adót, ez a feltűnő emelkedés azt mu-

tatja, hogy a kereskedelmi és ipari vállalatok száma szaporodott és mutatja azt is, hogy minden téren fizetésemelés történt.

Zsigmondháza Aradhoz csatolása. Arad város törvényhatósági bizottsága több ízben kifejezte azt az óhaját, hogy Zsigmondháza községet szeretné becsatolni a városhoz. A tanács ma tartott ülésében megtette az első lépést ehhez a fontos akcióhoz, amennyiben elhatározta, hogy átír Aradvármegye alispánjához és megkéri, bocsássa a város rendelkezésére a község területi nagyságára, adminisztrációs költségeire, kulturális költségeire vonatkozó adatokat és a község előjáróságával is megkezdi a tárgyalásokat.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi március hó 13-án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 12. A tanács előterjeszti, hogy Dolezsál Ferenc, Kuntzl Ernő, Trutza Mihály, Mészáros János, Scheiber Lajos, Lugušan Trifu és Bot István által emelt épületek bérjövédelmére a községi adómentesség megadását. 13. A tanács előterjeszti Kovács Imre városi kapus nyugdíj iránti kérelmét, orvosszakértő bizottság kiküldése tárgyában. 14. A gazdasági szék jelentése a nagylegelődülébeli 430. számú 5 hold bérbeadása iránt megtartott árverés eredményéről. 15. A tanács névszerű szavazás végett beterjeszti a Fácán-utca szabályozása folytán Steiner Adolftól megveendő ingatlanra vonatkozó határozatot. 16. Kneffel Béla kérelme az Erdélyi-út egy részének megvétele iránt. 17. Fürst János kérelme a kávéházi terasznak bővítése iránt. 18. A tanács előterjesztése Szelecsán és Jung bérletének meghosszabbítása iránt. 19. A tiszti ügyésztség beterjeszti a Hegedűs Imrével megkötött haszonbérleti szerződést jóváhagyás végett. 20. A tanács előterjesztése a kulturpalota központi fűtésének berendezésével kapcsolatos munkák biztosítása tárgyában. 21. Cukor Lászlónak kérelme fa-telep céljaira városi teleknek bérbevétele iránt. 22. A tanács előterjesztése a Weisz Mór és érdektársainak az Aradon létesítendő cipőgyár céljaira adandó kedvezményekről. 23. Balogh Dávid kérvénye a törvényhatósági bizottsági tagok számának szaporítása tárgyában. 24. Dr. Hecht Arnold ker. orvos kérvénye lakásának a Batthyányi-utcába való áthelyezése tárgyában. 25. Dr. Bedő Árpád nyug. községi és kihágási bíró kérvénye 1000 K. pénzbüntetés elengedése iránt. 26. A tanács előterjesztése a Thököly Imre utcának folytatólagosan Shone csatornával való ellátása ügyében újbóli felterjesztés intézése iránt. 27. Csomós Mihályné kérvénye szülésznői oklevelének kihirdetése iránt.

TORVÉNYKEZÉS.

§ A családi pad a templomban. Szabadkáról jelentik: Malagyurszky János nevével előttragyobb más alapítványt tett a szabadkai szent-rókusai templomban azzal a feltétellel, hogy ennek fejében a templom első padjában állandóan az ő családjának tagjai ülhessenek. R. és Bernát sókru plébános legutóbb olyan rendelkezést tett, hogy az asszonyok a templom baloldalián, a férfiak a jobboldalián üljenek. Minthogy özvegy Malagyurszky Jánosné ragaszkodott ahhoz, hogy ő a családi padba ülhesse, a plébános kivezettette a templomból. Az özvegy Cseri János kaloccai érsekhez fordult pauasszal és kérte, hogy a tem-

Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruház
Arad, Jozsef főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék!!!

3802

Olcsó árak!!!

Külön osztály mértékszerűtli rendelésekre.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

301

Elismert legjobb minőségű áruk. Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

plomban a családi padban tilhessen. Az érsek a panasza az választotta, hogy a templomi ülőhelyekkel a plébános rendelkezik, ő nem intézkedhetik. Malagurszky né erre birtokháborítási és sommás visszahelyezési eljárást indított Csernoch érsek és Raics plébános ellen a szabadsági járásbírósnál. A bíróság azonban azt állapította meg, hogy a pör egyházi fórumok elé tartozik. Malagurszky né a végzés ellen fölfolyamodást adott be.

VIDÉK.

Jegyző-választás. Kleindl József ószentannai jegyzőt Székudvar község egyhangulag jegyzővé választotta meg.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliomtej-szappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár-, drogéria-, illatszertár s minden szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképpen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ liliomtejkrem fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt kapható. 781

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 9; 3

Köszár.

Amerika 1/2-el magasabb. Kinálat, vételkezd megfelelő, 15 ezer mm. változatlan.

Határidő.

	Déli sárkát	3 órai sárkát
Buza 1912 április	11.74	11.75 11.77-11.78
Buza 1912 májusra	11.65-11.66	11.71-11.72
Buza 1912 októberre	10.99-11	10.98-10.94
Kozs 1912 áprilisra	10.23-10.24	10.25-10.26
Kozs 1912 októberre	9.11-9.12	9.15-9.14
Vaszeri 1912 május	8.77	8.78 8.79-8.79
Zab 1912 áprilisra	10.02-10.03	10.04-10.05
Zab 1912 októberi	8.38-8.39	8.38-8.39

Az árak 30 tükösként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Március 9 —

Magyar aranyáraderék 4 1/2%	109 90
Magyar koronajáraderék 4 1/2%	89 30
Magyar koronajáraderék 2 1/2%	77 80
Magy. földtörzsm. kötvény 4 1/2%	90 25
Horvát-azslavon földtörzsm. kötvény	82.25
Magyar nyeresémsorsjegy községi	213.—
Fizesszab. és megegy. sorsjegy községi	149.—
Osztrák járadék papírban	89 60
Osztrák járadék ezüztbe	12 40
Osztrák járadék aranyban	114.—
Osztrák koronajáraderék 4 1/2%	89 60
1880. évi osztrák államsorsjegy	159.—
Osztrák-magyar államnyeremény	19 81
Magyar hitelbank-részesvény	857 50
Osztrák hitelintézményi részvény	653 50
Osztr.-magy. államnyeremény részvény	742 75
20 frankos arany (Napoleonkor)	12 10
Német birodalmi márká	117 75
London vista	241 02 1/2
Páris vista	103 47 1/2
30 márkás arany	23.55

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

A gyermekeknek a legjobbat!

Ex jelenleg is marad

Kathreiner-féle

Knepp

maláinakávé

Kathreiner erősíti a kicsinyeket és a tejet kellemessé teszi, ahol egye diál magában ellenáll.

Kathreiner
szerecsét hozza háiba.

II-83

NEMZETI SZINHÁZ

Vasárnap, 1912. március hó 10-én

Délután fél 4 órakor mécsélt helyárrakkal:

A'kis gróf.

Operette 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor rendes helyárrakkal:

C) szíriat

C) bérlet.

A rablólovag.

Színjáték 3 felvonásban. Irta: Bíró Lajos. Rendező: Keszler Ede.

SZEMELYEK:

Ferenc gróf Keszler Ede.	Stefi gróf Delli Lajos.
László gróf Varnai Jenő.	Viktor gróf Vas Jenő.
Emma grófnő Novák Irén.	Galambos Herold Ede
Mihály gróf Ajtai Odón	Anna, leánya Kápolnay J.
Margit grófnő Nógrádi M.	Kurt Dr. Beregi S.

Kezdete este 1/8 órakor.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma vasárnap, 1912. március 10-én:

1. Aki másnak vermet és. Humoros. — 2. A pucshős boszúja. — 3. Az idény legnagyobb slágere a Szegény Zsazsa. Irta: Urban Gaad. A főszerepben Asta Nielsen a Koppenhágai udvari színház világhírű tagja.

Előadások d. u. 2 órától kezdve este 11 óráig. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér. — Az előadásra bármikor be lehet menni.

Mit használjunk hajhullás és fejkorpa ellen

187

Mint a hajhullás és korpaképződés legkathatósabb elhenszora a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és töbezőrősszel reotifioált petrolum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

séven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor
Vöröskereszt Drogeria

Weltzer János-utca 2. sz.

Magyarországi kólerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Szőlőgazdasági szakelőadások. Az Arad-hegyaljai Szőlőgazdák Egyesülete a szőlők műtrágyázásáról és a szőlőmoly elleni védekezési eljárásokról, folyó hó 24-én délelőtt 9 órakor Aradon, a városháza tanácstermében igen tanulságosnak ígérkező szakelőadásokat rendez, amelyeken az ügy iránt érdeklődőket kivétel nélkül szívesen látja az egyesület. A szőlők műtrágyázására vonatkozólag az egyesületnek sikerült előadón Kovácsy Béla gazdasági akadémiai igazgatót meg nyerni, míg a szőlőmoly elleni védekezés tárgyában Vojtek Alajos és Avarffy Géza szőlőbirtokosok fogják e téren szerzett tapasztalataikat előadni és védekezési eljárásaikat ismertetni.

= A városi burgonya ára. A tanács ma hozott határozata szerint a tűszoltólaktanyában és a piacon árusított burgonya kilóját holnap-tól kezdve hét fillérért kaphatja a közönség, ameddig a készlet tart. A kitűnő minőségű árut oly szívesen vásárolták, hogy már csak kevés van raktáron.

Varga Kálmán

női divatterme, Aczél Péter-utca 2.

Párisi és londoni szövet-ujdonságai megérkeztek.

A hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom. 991 ■■

Meghívó. Bátorkodunk a t. vidéki vevőközönséget ezuton felhívni, hogy Budapesten való tartózkodása alkalmával IV., Kigyó-tér 1. alatt a Királyi bérpalotában legnagyobb kényelemmel berendezett. ujonnan megnyílt

cipőáruházunkat,

mely a főváros látványosságát képezi, megtekinteni sziveskedjék.

A legújabb **amerikai tavaszi cipő-modellek** megérkeztek és áruházunkban állandóan kiállítva megtekinthetők.

Kivánatra árjegyzéket és mértékvételi utasítást készséggel küldünk.

American Shoe Company Ltd.

IV., Kigyó-tér 1.

4882

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma vasárnap, 1912. március 10-én:

Legújabb Nordisk sláger.

1. Téli Képek. Természetváni felvétel. — 2. Egy nevelőnő keresztetik. Kacsagtató. — 3. Indusvár. Szenzációs dráma 2 felvonásban. A Nordisk film Com-pany felvétele. — 4. Frici fényképez. Kacsagtató.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatódagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a nézőtérén kalap nélkül megjelenni. — Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogériájában.
6897

Fiatal ember

lehetőleg egy-két évi irodai gyakorlattal

kerestetik

helybeli nagykereskedés részére. Cim a kiadóhivatalban. 1503

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS SZABOTT ÁR.
ANGOL RAGLÁNOK, SELYEM- ÉS ETAMINE-KÖPENYEK, POSZTÓ FELÖLTŐK, LEÁNYKA-KABÁTOK, GYERMEK-KABÁTOK, ANGOL COSTUMEOK, TROTTEUR-COSTUMEOK, LEÁNYKA-COSTUMEOK, DIVATALJAK. SAJÁT MŰHELY. TELEFON 855.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

■ A MINORITA-TEPLOMMAL SZEMBEN. ■

Három tehén

amely naponta takarmányába Vaccint kap, annyi tejet ad, mint más négy és mindig egészséges és erős marad.

Három sertést

lehet ugyanannyi eledellel hizlalni, mint amennyi egyébként kettőhöz szükséges, ha a sertéseknek naponta Sulint adunk. Mindazok, akik az istállót betegségek-től megakarják védeni (óvni) és az okszerű állattenyésztés iránt érdeklődnek, kérjék az erre vonatkozó tanulságos könyvet egyenesen a gyártól, **Mr. T Paras-kovich**, Erzherzog. Kammerlieferant, Wien, VI., Mariahilferstrasse 51. Postfach B. 49., vagy a következő lerakatosoktól:

Mezőtúr: Általános fogy. szövetkezet. Mezőberény: Bagi Sándor. Nagykőrös: Balogh István. Makó: Bencze József. Ada: Birn Károly. Kraemling K. Orosháza: Ifj. Boldizsár Mihály. özv. Muzslay Gusztávné, Juhászka Béla. Kecskemét: Cseh Mihály. Teleki Kálmán. Szeged: Dági Mihály, Czékus Imre, özv. Németh Richardné, Undisz Márton. Vinga: Irsa Dániel. Temesvára: Dévald Albert. Vörsecc: Dolio György, Ring József, Scherer Pál, Toma Meegán. Elek: Eberlein Mihály. Mezőberény: Gulyás Mihály, Szipszner Ferencz. Topolya: Győri Pál. Arad: Hoffmann Ottó. Ujszentanna: Hohágyi János, Zimmermann Antal. Bekés: Horváth István. Temesvár-Józsefváros: Illics Sándor Gyula: Kardos Gyula, Szent-Márton: Kaupert Márton. Alsó-Stamara: Krämer József. Szabadka: Láng Oszkár, gyógyszerár. Temes-menez: Lazió Cyrill. Hódmezővásárhely: Lévai Géza. Beodra: Matyó Adámné. Varjas: Milutinovic Stanimir. Mohol: Mohol Fogy. Mezőhegyes: Mózsonyi Károly. Uj-Szeged: Mrena István. Bekéscsaba: Oláh Márton. Zombolya: Osztermann Miklós. Kissoda: Petter János. Karánsebes: Rajkovits Milán. Nagykömlös: Riszits Alexiusz. Ujrad: Dr. Ternajgó József, gyógyszerár. Lugos: Tóth Adorján Gyula. Viágos: Weber János. 1459

Tavaszi ujdonságok

CZIPŐ-

különlegességekben már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban, 943

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

■ Képes árjegyzék díjtalanul.

M e g h i v ó

a Hungária Aradi Pamutgyár Részvénytársaságnak
1912. évi március hó 17-én délelőtt 10 órakor
Aradon, az Aradmegyei Takarékpénztár helyiségeiben (Andrássy-
tér 3. sz.) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.**T á r g y s o r o z a t i:**

1. Két részvényes választása a jegyzőkönyv hitelesítése végett.
2. Egy új igazgatósági tag választása.
3. Határozathozatal a létesítendő munkáslakóházak tárgyában.
4. Esetleges indítványok.

A közgyűlésre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy szava-
zati joguk gyakorlása végett részvényeiket a még le nem járt szelvé-
nyekkel együtt legkésőbb f. év március hó 18. napjáig bezárólag Ara-
don, az Aradmegyei Takarékpénztárnál helyeztetik letétbe.

Arad, 1912. március hó 5.

1500

Az igazgatóság.**MEGHIVÓ!**

**A „Magyar-Francia Cognacgyár R.
Marty és Társai Részvénytársaság”**

1912. évi március hó 26-án délelőtt fél 12 órakor Budapesten,
a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank üléstermében (Buda-
pest, V., Dorottya-utca 6.) tartandó

VII. évi rendes közgyűlésére.**T á r g y s o r o z a t i**

1. Az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadás előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. üzletév
és zárszámadások tárgyában.
3. Határozathozatal az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadások
és az igazgatóság és a felügyelő-bizottság ezek iránt előterjesztett ja-
vaslata tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére
adandó felmentvény tárgyában.
5. Egy igazgatósági tag választása.
6. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása. 1502
7. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen részt venni óhajtanak,
felkéretnek, miszerint alapszabályaink értelmében részvényeiket a tár-
saság pénztáránál, Világoson, vagy a Magyar Leszámitoló és Pénz-
váltóbank pénztáránál Budapesten, letétbe helyezni sziveskedjenek.
Az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadások a társaság üzleti helyisé-
geiben Világoson a társaság részvényesei által bármikor megtekinthetők,
Kelt Világoson, 1912. március hó 6-án.

Az igazgatóság.**!! ÚJ NŐI DIVATKALAPÜZLET ARADON !!**

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki hölgy-
közönség szives tudomására adni, hogy **Aradon, a**
Deák Ferenc-utcában levő Fehér Kereszt épületben
a legújabb párisi divatkalapokkal felszerelt

női divat kalap-üzletet nyitottam

Ugy bel- mint külföldön szerzett tapasztalataim révén
abba a kellemes helyzetbe jutottam, hogy b. vevőim
mindenkor a legizlésebb kalapokat legjutányosabb
árért nálam beszerezheti.

Gyászkalapok ugy készen, mint megrendelésre azonnal kaphatók.

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel:

LOVASY ADÉL.

6666

PANKER F. VIKTOR

épület- és műlakatos, takaréktűzhelyraktára
és javító műhelye

Arad, Boros Béri-tér 20. sz.
Telefon 590.

Takaréktűzhely

mintaraktáramat és javító-műhelyemet a
nagyközönség szives figyelmébe ajánlom.
Raktáron tartok minden kész lakatosárukat
u. m. vasablakok, vasrácsok, zászlótartók,
vaságyak, sütők, kéményajtók, kémény-
toldók forgó fejjel, üvegállvány, szellőző
redők, kályha, kereszt- és hosszú pántok.
Falszártásra vaskosarak kölcsönj mellett
kaphatók. — Eladó egy rugós kalapács,
esztergapad fémnyomásra, géptengelyek,
szíjkerekek, lendítőkerekek, függőcsap-
ágyak, fuvók és kézgépek, továbbá kávé-
ház vagy vendéglő előtti vasvirágládák
19 darab, sodronyfonattal csinos kivitel-
ben eladó. 1511

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvény-
hatósági bizottságának 1912. évi
március hónap 11-ik napjának dél-
előtti 11 órájára rendkívüli közgyű-
lést hirdetek, a melyre a törvény-
hatósági bizottság t. tagjait meg-
hívom.

Tárgy: Több törvényhatósági
bizottsági tagnak indítványa gróf
Khuen Héderváry Károly m. kir.
ministerelnöknek, a véderő tör-
vényjavaslat tárgyalásánál elfog-
lalt áliáspontjáért bizalom szava-
zása iránt.

Arad, 1912. évi március hó
9-én.

Urbán Iván,
főispán.

Kovács Soma és Társa Arad**gépudvar****Szőlőszeti gépek, motorok, malom szerek.**

1499

Eredeti francia Vermorel és kétsort szoró szabadalmazott Hydrolina
permetezők.

Kénporfuvók, Szőlőkapák, Gazdasági gépek.**FRANZENSBAD**

a világ első mórftürdője. Elsőrangú szivgyógyfürdő.

Köszvény

a Franzensbad-i Natallé-forrás gyógyit. Orvosilag ajánlva reumá nál, örök-
lött vérhajoknál, vese- és hólyagbántalmaknál. Eredeti Franzensbad-i vasásvány
mórsó és mórlug köszvénynél, az anyaméh reumatikus megbetegedésénél,
havibajoknál, vérszegénységénél, sárgaságnál, hiszteriánál, gyermekbetegsége-
knél, idegzavaroknál, női bajoknál.

Kapható minden gyógytárban, drogeriában és ásványvízkereskedésben.

Főképviselet:

195

ALTE K. K. FELDAPOTHEKE WIEN, I. STEPHANSPLATZ 8.**Figyelmeztetés!**

Az igen tisztelt fogyasztó közönséget ezuton
figyelmeztetjük, óvakodjék a törvényileg védett

**Nil cigaretté-hüvely
és -papirjaink**

utánzataitól. Hangsúlyozva kívánjuk kijelenteni,
hogy az utánzatok kizárólag másodrendű minő-
ségű gyártmányok, miért is kerüljük azok vásár-
lását, ezenkívül fenntarjuk magunknak ugy
a vevővel mint az eladóval szemben a hamisít-
ványok ellen törvényileg védekezni.

Az egyedül valódi **Nil** cigaro-papir és
hüvelyek **Krokodil** védjeggyel vannak ellátva.

Főlerakat: Husserl M.

különlegességi tőzsde. ARAD, Atzél P.-u.

1505

Ezen rovatban minden nap egy-
eset kértatásokat és 4 fillér,
vagy többet kell fizetni.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József u. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztő: 227. sz.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta úton keresztül történik — a felvétel a névvel — vagy levélbélyegben. Többnyire a hirdetés után utólagos kiadás. A felvétel díjmentes, a kiadás díjmentes. Az apró hirdetések díja a nyomatok száma szerint. Minden nap 4 fillér, vasárnaponként 2 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. A vasárnaponkénti hirdetés díja a hétfői díjhoz képest kétszeres. A hirdetés a kiadás napján kezdődik. A hirdetés a kiadás napján kezdődik. A hirdetés a kiadás napján kezdődik.

Ajánlatokhoz,
melyeket valamely jellege miatt kér-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
szó nélkül okiratokat mellékelni, mert
érettük semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
elismertjük el nem vesszük a kiadóhivatal
megsemmisítéssel.

HÁZASSÁG.

Férjhez menni óhajt
26 éves kath. árva 180000 vagyon-
nal, 88 éves francia k. a. 100,000
vagyonnal, 22 éves csinos török
hölgy 100,000 vagyonnal, valamint
még sok száz vagyonos özvegy
és hajadon. Komoly ajánlkozóknak,
ha vagyontalanok is, díjtalan fel-
világosítást ad *Schlesinger, Ber-
lin 18.* 1470

Szagos lesz az utca
amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

LEVELEZÉS.

Szedemai vándor.
A jelzett helyen várni fogom! Pon-
tos legyen! Üdvözlő a „Buta, sze-
ren... e.” 77

Női lélek,
hajtk, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weisznál.
II-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Nincs állása?
Álláshoz jut,
ha az Aradi Közlönyben hirdet.

Keresek
jó forgalmu polgári vendéglőt vagy
korcsmát kimerésre percre,
ajánlatokat (jó gazdasszony) címen
a lap kiadóhivatala továbbít. 1158

Házmasternek ajánlkozik
gyermektelen pár a férfi vízveze-
ték szerelésben szakképes. Nagyobb
uri házhoz, március 15-re, vagy
ápr. 1-re. 1364

Több éve
helyben működő női divatárus-
segéd alkalmazást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 1390

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Osztályának

HETI KIMUTATÁSA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.
Szabó Lipót,
irodavezető.
Ideiglenes hivatalos helyiség: Saszinger-utca 6. sz.
Telefon 868. sz.
Hivatalos órák: délelőtt 9-12 óráig.

Keresünk:

ARADRA.
Több gyakorlott irodistát, kik a
német nyelvben is járatosak.

VIDÉKRE:
Szesz fogyasztási iroda és fa-nagy-
vállalat részére egy-egy maturalt irodistát,
4 fűszer, rőtös és rövid,
2 vas és fűszer,
2 rőtös és dívat,
2 fűszer és rövid és
2 vegyes kereskedőségét,
több tanoncot.

Ajánlunk:

Raktáros, ki hason minőségben már
volt alkalmazva, továbbá
3 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
2 rőtös és dívat és
2 vegyes kereskedőségét.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Kör-
tagjaink előnyben részesülnek. Vidéki
megkeresésekre, azoknak, akik a körnek
nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk. 301

ALKALMAZÁST NYER.

Ha alkalmazottat keres,
Az eredmény sikeres,
ha az Aradi Közlönyben hirdet.

Egy millió ember 6821
minden vidékről és bármily állás-
ban 25-50 korona heti kereset
mellett, fáradság nélküli foglal-
kozáshoz juthat. Nem sorsjegy, nem
biztosítás. Küldje mindenki azon-
nal címét **L. Schaechter** cég-
nek, **Wien XVI.2.** Postamt 104.

Nevelőnő
kerestetik Aradra két elemi iskolai
gyermek önálló tanítására. Aki
zongorát és franciát is oktat,
előnyben részesül. Cím a kiadó-
hivatalban.

Szőlőmunkást
keresek Makóra az évi munkák
állandó teljesítésére. Kertészet és
szőlőművelésben jártas ember la-
kást és havi bért kap. Ajánlatok
mellé a tisztességes előéletet igaz-
oló községi bizonyítvány csato-
landó és a hely március hó folya-
mán elfoglalandó. Dr. Wizinger
Károly ügyvéd, Makó. 1475

Egy szolid
házas leány elárúsítónak felvéte-
tik Wild Ferenc cukrászdájában.
1520

Jóírású irodista leány
és egy elárúsítónő felvétetik Ingusz
I. és Fia könyvkereskedésében
Arad, Weitzer János-utca. 555

Szabó munkás
állandó munkára felvétetik, ki az
egyenruhához is ért. Hetessy Ist-
ván, Nagyváradi-ut 10. 1382

ÜZLETEK.

Tökölly-tér 1524
2/a. sz. alatt (Tabakovits-ház) egy
nagyobb, esetleg elosztható több
kisebb üzlethelyiség azonnal kiadó.

Régi
jó forgalmu villanyerőre berende-
zett mosó- és vasalóintézet más
vállalkozás miatt eladó. Deák Fe-
renc-utca 7. alatt. 1170

Ó-Bodrog
(Aradmegye) községben egy üzlet
és korcsmahelyiség lakással együtt
átadó. A tulajdonos italt 10%-ra
ad. A községben több hasonló üz-
let nincs. Bővebbet Rác Mita
Ó-Bodrog 1241

Jóforgalmu
vendéglő családi okok miatt azon-
nal átadó. Bővebbet Körösvölgyi
pálinkakaraktár. Andrassy-ut 5. 1446

Csorváson,
Békésmegye egy jó menetelű ven-
déglő, vendégszobákkal, billiárd-
asztallal és teljes berendezéssel,
jutányosan örök áron eladó. A ház
911 □-öi területen fekszik, jégve-
rem, pincze, istálló, gyönyörű gyü-
mölcsös kert és két külön udvar-
ral. Tudakozódni: Papp Jánosnál
Arad, Klein könyvkereskedés. 1476

Mezővárosban
egy jó forgalmu fodrász üzlet eladó.
Cím a kiadóhivatalban. 1472

Vendéglő-kávéház,
vasuti fővonal mellett 15 ezer la-
kósu élénk, gazdag városban ki-
tűnő üzlet előnyösen megszerez-
hető. Cím a kiadóhivatalban. 1508

Régi, jóforgalmu
szatócs üzlet, hol engedélyek is
vannak, családi okból eladó. Cím
a kiadóhivatalban. 1507

KÖLÖNFÉLE.

Gyermekruhák,
női ruhák valamint fehé-
neműek varrást jutányosan el-
vállalja M. Gy.-né Dessewffy-utca
16. sz. alatt. 351

Köser házi koszt
olcsón kapható, esetleg házon ki-
vülre is. Szabolcsi Farkasné, Deák
Ferenc-utca 36.

Épület és díszmű bádogos
munkákat legjutányosabban készít
egy helyben, mint vidéken **Diamant**
Lenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán
(Polgári Iskolával szemben.) 3611

Értesítem
a n. é. közönséget, hogy kárpitós
üzletemet **Szabadság-tér 10. sz.**
alá helyeztem át, hol is elvállalok
mindennemű kárpitós munkákat leg-
jobb kivitelben, legolcsóbb árban
házaknál is. **Link Jakab, kárpitós-
mester.** 134E

Egy jó száraz
pincehelyiség raktárnak kiadó
április 1-ére. Orczi-utca 8. sz. 1392

Arad legrégibb kerékpár-,
varrógépraktára és javító műhelye.
Alapítatott 1891. **Hammer Vilmos,**
villanyműszerész Arad, Szabadság-
tér 7. szám. Egyedüli képviselő a
világhírű Pfaff varrógépekből, He-
likal, Premier, Puch és Viktoria
kerékpárokból. Telefon 96. 481

Férges baromfiak
megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi légeg porától. II-5251

A legfinomabb
és legzamatosabb rumot készít-
hetjük pár perc alatt a Földes-
féle rumessentiából. Köztudomásu-
dolog, hogy a legelőkelőbb uri-
házaknál ezt a rumot használják,
mert teljesen egyenértékű az im-
portált rumokkal. Egy literre való-
adag 30 fillér. Finom francia és
német gyártmányú likőressentiák,
melyekkel a legfinomabb, párat-
lan zamatu és színnű likörök állít-
hatók elő, üvegenként 50 fillér és
1 korona. Földes Kelemen gyógy-
szertára Arad. 1224

Férges baromfi ólak
teljesen megtisztulnak Vojtek és
Weisz baromfi-léregpusztító sze-
rétől. Siker garantálva. II-5251

**Női divatterem-
megnyitás!**

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközön-
ségnek szives tudomására adni, hogy **Aulich**
Lajos-utca 20. sz. alatt, I. em. egy
a mai kor igényeinek minden izlését kielégítő
női ruha-divattermet nyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség [szives bizalmát, vagyek kitün-
tisztelettel
KARPELESZ IRÉN.
Tanuló és fizető lányok felvétetnek.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

100,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Pemberton Max: A gyémántos hajó, Kropotkin: Egy orosz forradalmár emlékiratai, Keller: Zöld Henrik, Mikszáth K.: A gyerekek, Dosztojevszki: A félkegyelmű, Nil: Lélekstációk, Csermely Gy.: Kölcsönkapott fény, Sienkiewicz H.: Forgó szél, Tormay Cecile: Emberek a kövek között, Balzac H.: A számárbor, Karinthy Frigyes: Így irtok ti, Dickens: Kís Dorrit, Herceg Ferenc: Napváros, Czenczy Jónó: Lélek és testiség, Culinyi Tilli: A diplomata, Bölsche: Az élet fejlődéstörténete, Maeterlinck: A szegények kincse, May Károly: Idegen ösvényeken, A fekete táltos, Bíró Lajos: Glória, Kóbor Tamás: Komédiák, Krudy Gyula: Szindbád ifjúsága, Batalle H.: A szerelem gyermeke, Lux Terka: Emberek vagyunk, Korsos Zoltán: Ilus, Bokor Malvin: Két világ, Tolstoj: A életről, Sienkiewicz H.: A dicsőség mezején.

Németben: Bernhard Marie: Zu Dreien, Zobeltitz Fedor: Der gemordete Wald, Hartwig Georg: Das Rätsel von Kronfeld, Höcker O.: Die lachende Maske, Hartwig Georg: Alpenrose, Engel Georg: Die Last, Gerard D.: Restitution, Rosner Karl: Georg Bangs Liebe, Der Ruf des Lebens, France Anatole: Sylvester Bonnard, Sudermann H.: Das Glück im Winkel, Höcker P. O.: Fasching, Landsberger Arthur: Wie Hilde Simon mit Gott und dem Teufel kämpfte, France Anatole: Die Bratküche zur Königin Pedauque, Walter von Moló: Der gezähmte Eros, Dürr Max: Die verschwundene Frau.

Kölcsön díj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidék bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsönkönyvtárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenemű-kölcsönkönyvtári díj havi 2 kor., vagy fizetenként 20 fill.

Legujabbak: Brown: Szivem oly tele, tele... Fehér Jenő: Bácskai billikomós nóták, Kárpáti: Négy magyar dal, A Sullivan: „The Mikado“, Ottenheimer: Heimliche Liebe, Kuruc: Ezüst nyárfa rezgő nyárfa, Dr. Révfy: 1. Nem a tied a dal!... 2. Volt idő, hogy a templomba. 3. Hajoljon le édes anyám... Zerkovitz: „Szebb a pipacsos mezőn...“, „Igy mulat egy Pethő Pinkász! G. Puccini, A Nyugat leánya, Harry: Telefon nóta, Bernéaux: „Aranyos Nagysád“! Ganne: A fuvolás Jancsi, Nougés: Quo Vadis? Gilbert I.: A lengyel menyecske, Zerkovitz: „Hópehely“, Weiner: Edes nagysád, ha nem érez ellenem iszonyt... Dr. Rényi Aladár: A kis gróf.

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,

könyv-, zenemű és papírkereskedés A adom

AZ ÖN ÉRDEKE

IRODA-BUTOR VÉTELNÉL ÁR AJÁNLATUNKAT KÉRNI

HIRSCH és TÁRSA BUDAPEST V. ALKOTMÁNY-U. 19.

746

KERTTULAJDONOSOK ÉS FÖLDBIRTOKOSOK figyelmébe! Elismert előkelő és feltétlenül megbízható forrás legfinomabb konyhakerti és virágmagvak, mezőgazdasági és erdei fagyók, virághagymák, gumók, rézák és boggyógyümölcs esemoték beszerzésére. 6725

HASCHKA ÁGOSTON és TÁRSA nagykereskedő cég **TEMESVÁROTT.** A cég 200 oldalra terjedő gyönyörűen illusztrált, mindenütt feltűnő kétféle főárjegyzékét kívánatra bárkinek látogon és bérmentve megküldi.

SALVATOR

GUMMI SARKAK VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Kvizda Ferencz János

az osztrák-magyar csász és kir., a román királyi és a bolgár király udvaroknak állatgyógyászati cikkeiben való szállítója, kerületi gyógyszerész

Korneuburg-ban Wien mellett, Képes árjegyzékét ingyen és bérmentve.

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor

Diatikus szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. Egy fél doboz K. 70 f., egy egész doboz K. 140

Több mint 60 éve használatban van a legtöbb istállóban étvágyhiány, rossz emésztés gyógyítására, a tej javítására és a tejselvényesség fokozására. 2217-11

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor

csak ezen védjeggyel való!

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pomotefü cukorkánál!** Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. 6781

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név. **1 doboz ára 60 fill.** mindenütt kapható!

Aspirin

vásárolunk eredeti

TABLETTÁKBAN

20 drb. K 1,20

Minden Tablettára az **ASPIRIN** szó van rábélyegezve.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld und Leverkusen - b. Mülheim a. Rhein.

746

Csak azoknak a cigarettázoknak

a kik egészségükre való tekintetből nem szíjjálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni

Clubspecialite

120 lap 20 fillér
70 - 12
Védjegy 1 doboz (100) havi 70 f.

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatásánál minden hányóskában benne van a védjegy és a cigarettázok számára a **KLUBSPECIALITE** védjeggyel.

Kapható: **Huszerl M.** dohánykülönlegességi áru-dájában. 8085

Ne mulassza el A CSIPKEÁRUHÁZAT

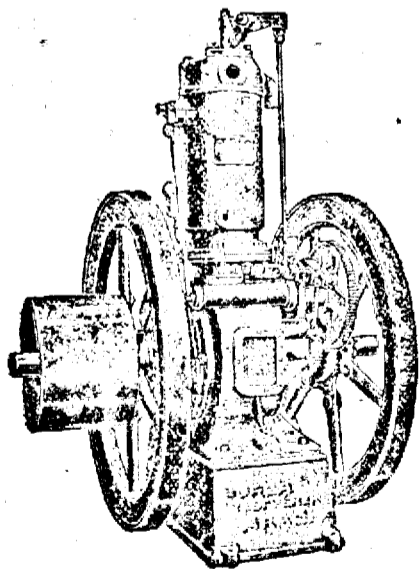
(Asztalos Sándor-utca 4. sz. alatt)

felkeresni, mert most olyan
olcsóságok érkeztek, ami
:-: még eddig nem volt. :-:

A „Nicholson“ gépgyár r. t. kerületi képviselője.

**Legjutányosabb árakon és kedvező részlet-
:: :: fizetési feltételek mellett szállítunk :: ::**

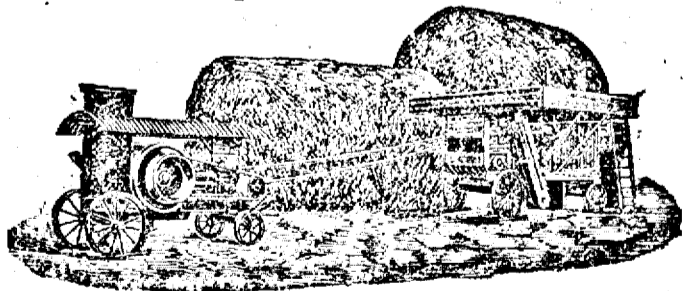
**Teljes gőzcséplőkészlet és magánjáró, benzin és nyersolaj cséplő-
készletek, benzin, szivógáz és Diesl-féle rendszerű nyersolaj-moto-
rok, malomberendezések, víznyomású olajsajtók, amerikai aratógépek, széna-
gyűjtők. Triörök, rosták, ekék, vetőgépek és mindennemű gaz-
dasági gépek. **Asztalos és kerékgyártó fa-meg-
munkáló gépek.** Elsőrendű gépszijak, gépolaj és gépszir,
dobsinek.**

182

Arjegyék ingyen és bérmentve

Interurbán telefon 604. sz.

Erdeklődőket felvilágosítás és üzlet megkötése végett egyik cégfőnökünk személyesen saját költségünkön meglátogat!

BURZA TESTVÉREK ARAD,

Tisztelettel

BOROS BÉM-TÉR
1. sz. (saját ház.)

A „Nicholson“ gépgyár r. t. kerületi képviselője.

Uj női

Igentisztelt vev
közönség szives
konfektio üzlet

kalap div
bővítés

Hegyi

Ajánlom a n. 6. közönsé,
mébe teljesen házilag ke-
zamu **uj és ó-bors**

kicsinyben és nagy
megrendelésre házhoz száll

Telefon 572. 1421 Telefon 4

Riess Vilmos
Deák Ferenc-utca 22. sz

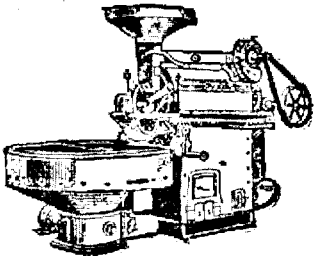
Vigyázat

csalódások ellen!

Egyedüli gyártói vagyunk a javított,
szabadalmazott eredeti Emmerich

Pörkölő-gépeknek,
kávé és pótszerek részére.

Összes pörkölőszerek.

Eredeti Emmerich
gümböcsök.

van **Gülpen és Tsa**
gépgyári társaság
Wien IV/2. Trappelgasse 5/34.

Tömeges olcsó vétel és
feltűnő olcsó elárusítás

az alanti árukban.

Angol férfi és női szöve-
tek, francia Grenadin,
gyapjú Delének, angol
Zephirek, selymvásznak
minden színben. Damaszt
asztalneműek és ágykösze-
letek ajourral, törülközők,
pamut vásznak, valódi
rumburói vasznak, sző-
nyegek stb. stb. Mindezen
cikkek feltűnő olcsó ár-
ban lesznek elárusítva.

MAUTNER R.

olcsó áruhaza.
Hunyadi-utca 1. szám alatt.

5621

MURAKÖZI

elac

1600 koronáért

Dr. Eles Géza gazdaságáb.

Bokszeg.

1404

Hoványetz András

képesített kőműves mester

Arad, Mikes Kólema-utca 57.

Elvállal az építészet terén min-
denféle építkezéseket. — Terv- és
költségvetéseket legolcsóbb árban
készít. 619

**Földhitel- és ingatlan-
forgalmi iroda**

ARAD, Varjassy-utca 18. szám.

Lebonyolít a leggyorsabban föld-
birtokok, szőlőbirtokok és házak
adás-vételét. Uj kölcsönöket és
fennálló drága kamatu kölcsönök
convertálását 4%—6% kamat mel-
lett eszközli. Földbirtokokat az
ország bármely részén magánvé-
telre és parcellázásra veszünk. 1137

Telefon 642. 1137 Telefon 642

h

Elvállal
munkák

Mik

asztal

Alkal

és

Ékszerfárgy.

Arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ókaszaktúra

Deutsch Izidor

órák és ókaszaktúra

Wolter János-utca, Mimerits-palota

Zélogedulák

Arany és ezüstművek, gyémánt és bró-
már tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsereztetésre

TELEFON 488.

TELEFON 488.

Leggyáratok!

Bevégzett munka miatt fel-
szabadult hordozható vágány,
néhány váltó, téglaszállítóke-
csik, szekrénykocsik, fordítók,
nagyon jó állapotban

olcsón eladó.

Kérdezősködések „T. V. 609”
jelige alatt e lap kiadóhiva-
talába intézendők. 6730

**Bélapátfalvai
Portland-Cement**

iszapolási (a legmodernebb és legtökéletesebb) eljárás útján
forgó kemencében gyártva, fölötté kiadós, mindenkor egyenlő

mennyiségű. Lekötő képessége utólérhetetlen, térfogat állandó-
sága közismert. Kapható **nagyban és kicsinyben**

1479

Kornis Testvéreknel Arad.

A brüsszeli kiállításon **GRAND PRIX**

BRONS-MOTOR

Német országban 10.000 Márkás első díj

A Diesel-motor legfőkétebbébb újítása.

A legegyszerűbb szerkezetű motor.

A legegyszerűbb és legfőkétebbébb motor. A legolcsóbb üzemű motor.

Minden pillanatban üzemre kész. Nincsen gyújtó készüléke. Nincsen légszivattyúja.

gas nyomásu nyersolajmotor. 4 lóerőtől kezdve minden nagyságban.

Laurin és Klement r.-t. BRONS-motorgyárának vezérképviselője
CSILLAG SÁNDOR Budapest, V., Országház-té 4 szám.
 (Szemben az Adrássy-szoborral) TELEFON 178-39.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsiel comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatásos, mely már sok év óta legjobb bedörzselésnek bizonyult kísérésényél, csőzmél és meghűléséknél.

Figyelemre méltó. Súlyos hamistványok miatt be-
 vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel
 és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.-
 és ügyesül minden gyógyszerertárban kapható. —
 Főraktár: Török létesíté győgyintézeté, Budapest.
 Dr. Richter győgyintézetére az „Arany országház”,
 Prágában, Elméletstrasse 6. nos.

4758

PENZ PÉNZ PENZ

HA SZERENCSES PENZT SZEREZHET A FREDIN

CIFOKREMMEL
 MERT

1000 KORBÓZ PÉNEZEN 20 fillér
 1000 KORBÓZ PÉNEZEN 1 korona

TALALHATÓ SELLE & KARY

WIEN XII
 BUDAPEST, VI. BAJNOKUTCA 7/B

Kitűnő nyálkaoldó és diuretikus szer. Tiszta vagy berraligen kellemes ízű gyógyital a

Málnási borviz-forrás

természetes alkalikus savanyúvíz.

Főraktár Aradon: Rubinstein M.
 Telefon 188. sz.
 Ára 1 liternek hához vivo üvegcserével 20 fillér.

Új asztalos műhely!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **Araden, Wesselényi-utca I. szám** alatt épület- és butorasztalos műhelyt nyitottam. Elvállalok: épület, butor, portale és boltberendezéseket a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern kivitelben jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem

Papp János épület- és butorasztalos

Arad, Wesselényi-utca I. szám.

Ernstné Glück Hermina

nőruhakészítési divatterme

Aradon, Eötvös-utca 8. szám.

Készít a legújabb divat szerint **ANGOL ÉS FRANCIA MUNKÁKAT** izléses kivitelben jutányos áraka mellett. Tanítványokat elfogadok szabás- és varrásbani ki-
 képzésre, kik divattermemben saját ruháikat elkészíthetik.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle Csukamájolaj** most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekekénél, stb. stb.

Ára egy üvegnek **2 korona.**

841

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagyviszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“

Ára egy üvegnek esettel és utasítással **70 fillér.**

Legjobb fekete Hajfestő

a „MELOGEN“: Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színné lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára **2 korona.**

421

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban **2 korona.**

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Hogy én azt nem tudtam!!!

hogy hol kell a finom és igen olcsó

TEÁ-t és RUM-ot

vásárolni.

1/2 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/2 literes üveg igen finom „Hungária“ rum	4.75 „
1/2 „ „ „ „ „Hungária“ rum	1.10 „
1 „ „ „ „ „Hungária“ rum	2.20 „
1/2 „ „ „ „ „Jamaicai“ I.	1.80 „
1 „ „ „ „ „Jamaicai“ I.	3.60 „

Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ

Arad, Andrásy-tér.

701

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szájvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

Tessék

a „Kalap Bazár“

1183

Arad, Deák Ferencz-utca 8. sz.

kirakatait megtekinteni,
hol eredeti párisi női kalap-
modellek vannak kiállítva.

Gianotti Nándor

uriszabóüzlete Arad, Deák F.-u. 8. Gianotti Nándor
uri szabó.

Háztelek eladási hirdetés!

A „Mihály“- „Csutora“- és „Miklós“-utcákra nyíló „Éderer“-féle telek parcellákban **29 darab egyes házteleknek felosztva eladásra kerül.**

Értekezhetni: 1277

Dr. Csiky Ödön ügyvéd
urnál Ferdinánd-utca 7.
és Halmi József for-
galmi irodájában Sza-
badság-tér 3. sz. alatt.

Óh ja!

Megfojt az az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyálkásodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem ront-
ják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
**„NÁNDOR“
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI. Váol-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
szakhamar meggyógyított

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajos Árpád, Krebsz Géza, U. Kos-
suth Pál, Blug Lajos, Rozsnyay J. Örk., Hauer Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerüzletekben. Házu-
Nestor és Vojtek utcai gyógyszerüzletben.
Borokon: Masznayk Dániel gyógyszerüzletében.
Magy.-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerüzletében.
U.-Pécskán: Rokszin János gyógyszerüzletében.
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerüzletében.
Szikszón: Párety Ede örk. gyógyszerüzletében.

Új üzletnyitás

Van szerencsém a t. építető
építő urak szives tudomására hozni
hogy Arad, Boros Beni-tér 22. szá-
(pince. Goldschmidt-téle ház) 117

Építkezési anyagüzlete

nyitottam. U. m.: mész, cemen-
alabástrom és St. gypsz, zomboly-
nagy és battonyai kis cserép, val-
mint köport állandóan raktárhoz
tartok.

Becses pártfogásukat kérve
maradtam tisztelettel

Telek Kálmán

Meghívó.

Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár
részvénytársaság

Időközben március hó 17-én, délelőtt 10 órakor
tartja meg Aradon, saját irodahelyiségében (Salacz u. 6-7. sz. alatt)

IV-ik évi rendes közgyűlését,

melyre az igazgatóság a t. c. részvényeseket ezennel tisztelettel
meghívja.

1403

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. üzleti évről.
2. Az 1911-ik évi zárszámadások előterjesztése, határozat ezek felett az 1911-iki nyereségről intézkedés.
3. Felmentvény megadása az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak.
4. Esetleges indítványok.

Kelt Aradon, 1912. évi március hó 3 án.

Az igazgatóság.

Felkérjük azon t. c. részvényeseket, kik a közgyűlésen részt
venni óhajtanak, hogy részvényeiket a szolvényekkel együtt a
f. é. március hó 16-áig bezárólag az intézeti pénztárnál tegyék le.

Értesítjük egyúttal a t. c. részvényeseket, hogy az 1911.
évi mérleg a társulat irodájában rendelkezésükre áll.

Funkelstein

József.

Aradon, Petőfi-u., Bing-ház.

**Vásárol magyar veres ló-
heremagot és lucernát nagy
és kis mennyiségben.** 1394

**Ugyanott kapható ARANKAMENTES
magyar HERE- ÉS LUCERNAMAG, mely
a budapesti m. kir. magvizsgáló állomás
által felülvizsgáltatott s ólomzárral
ellátott.**

UJFERFISZABO SZALON!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

**ARAD, Józseffőher-
ceg-ut 13. l. emeleten**

egy a mai kor igényeinek megfelelő elsőrendű

angol uri és katonai egyenruha
szabó szalont nyitottam.

E téren több, mint egy tizedig, mint fő-
szabász működtem a fővárosban és nagyobb
vidéki városokban úgy, hogy módomban

áll igen tisztelt megrendelőimet leg,obban
és legelőnyösebben kiszolgálni. Mintákkal
készséggel szolgálók és megrendelés végéig
kivánatra vidékre is kiutazom.

Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel

Lakatos Mihály uri szabó.

Új asztalos műhely!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudására hozni, hogy Aradon Szechenyi-utca 5. szám alatt épület és bútortasztalos műhelyt nyitottam. Elvállalok: épület, bútort, portál és boltberendezéseket a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern kivitelben, jutányos árak mellett. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérem. 189

Tisztelettel: **Weszely István**, épület és bútortasztalos
Arad, Szechenyi-utca 5. sz.
Tanulók felvételnek.

Megérkeztek

Cipőkülönlegességek!

Hvatos világos sárga cipő 16 kor.
Egyszerűbb szürke félcipő 12 kor.
Bekete divatos finom cipő 8 kor.
Antilop félcipő 11 kor.
Barna divat félcipő 8 kor.
Érői barna félcipő 13 kor.
Érői barna magas 15 kor.
Érői zsevro gombos 11 kor.
Érői zsevro bergst. 9 kor.
Alapkülönlegességek 3 kor.

Lehérneműk és nyakkendők
egy választékban a legol-
csóbban csakis 1447

VÁNYI MENYHÉRT cégnél
a Forray-utsában.

Gőzhenger furás

lokomobilokon és egyéb
gépeken ott helyben,
hengerleszerelés nél-
kül legolcsóbban, jótállás
mellett eszközöltetik. 1401

Mihalovics Károly
Öthalom (Glogovác)

Molnár Antal

Épület- és bútortasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (sajátház)

Elvállalja minden e szak-
csoport munkák készítését, egymint
sodern lak- és boltberendezé-
ségeket, portál és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben,
legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szíves pártfogást kér késs szolgálattal 894

Molnár Antal,
Épület és bútortasztalos.

Érdeklődő fiataloknak felvételre.

GRIMMPENSIÓ

Budapest, V. Vigadó-utca 2.

E ökelő, csendes, központi fekvés,
szabad kilátással a Dunára és a
budai hegyekre; az „Angol Királyné”
és „Hungaria” szállók közelében. A
földalatti és városi villamos megálló-
helye tözsomszédságában. Modern,
külföldi pensiók mintájára külön
a célra épült helyiségben, elegáns
új berendezéssel. Központi fűtés,
állandó hideg és meleg víz vezeték
minden szobában; villanyvilágítás;
fürdők; folytonos liftszolgálat. Kül-
lön lakosztályok beépített fürdő-
szobával. Tarsalgó és ebédlő ter-
mek, olvasó szoba. Elismert első-
rendű konyha. 8761

Interurban telefon 177—63.

Üzletátvétel!

Van szerencsénk a n. é. vásárló közönséget értesí-
teni, hogya **Karácsonyi János-féle Erzsébet-
körút 5. szám alatti**

fűszer- és csemegeüzletet

átvettük és azt hivatkozva Aradon és a fővárosban
szerzett szakképzetttségünkre a mai kor igényeinek meg-
felelőleg tovább vezetjük.

Állandóan nagy készletet tartuak mindennemű első-
rendű **fűszer- és csemegeárúkból**, ugyszintén
**sajtek, felvágottak, kitűnő hegyaljai
borok, francia és belföldi pezsgők, finom
likőrök, veteménymagvak és főzelék-
félékből.**

Megrendeléseket készséggel házhoz szállítunk

Szíves pártfogást kérünk kitűnő tisztelettel:

Sirián V. és Társa.

146

Hatóságilag eng. végeladás!

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET.

Telefon szám 10.

Kiárusít

nagy mennyiségű, nem selejtes
árúkat

mindenkinek ritka alkalom kínálkozik
csakis készpénz ellenében beszerezni.
Egyes tárgyak

minden elfogadható árért

adatnak el.

E héten csipke és szalag maradékok!

Kiárusítás csak rövid ideig tart.

28 mtr vég vászon 6.—, 6 50, 7.—, 7 50
minden célra alkalmas minőség.

Schroll-féle sifonok nagy választék,
finom asztalneműk, abrosz és szalvéták
leszállított árban.

Női tavaszi köpenyek 7 50—9 50 frt.
minden színben vannak.

Leányka posztó gallér kapucnival 2 50
kezdve.

Női szövet aljak 2 50 frt. reklam ári Finomabb 3 50—4 75.

Fekete és barna gyermekharisnyák megjelölt árban.

Nemes gyümölcsfa,

1400

körte, alma, cseresznye, kajszin, barack,
besztercei szilva, ringlota, meggy, ma-
gos büszke, 1 méter és 10 centi és 20
magas egy és két éves szép kifejlett
koronájú birsalma, őszi barack több-
féle fajokban árusítatik az aradi heti-
piacokon a **Tököl-téren**,

Klembárczki István

gyümölcsfa iskolája
ZSIGMONDHÁZA.

Levelek Kísszentmiklóásra címzendők.

Karpelesz Zsigmond

angol uri szabó

Weitzer János-utca 9. sz. (új leányiskola-épület.)

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy tavaszi divat különlegességi szöveteim megérkeztek. Raktáron csakis a legjobb minőségű bel- és külföldi szöveteket tartok. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri Karpelesz Zsigmond angol uri szabó.

Átadó teljesen berendezett
vasbutor 1444

lakatos műhely

ezen szakmában tökéletesen jártas és önálló képesítéssel bíró egyének értekezhetnek GARAI KÁROLY vasbutorgyárában Arad, József főherceg ut 11. szám. Ugyanott átadó egy nagy raktár, egy nyitott szin és egy üzemhelyiség a Karolina-utcában.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad város és vidéke n. é. közönségét, hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű cipőkből, hol raktáron tartok a legkényesebb igényeknek is megfelelő árut, rendkívüli olcsó árak mellett. Rendelések 24 óra alatt elkészítetnek. Ortopéd cipőket szakszerűen készítek. Kérem a n. é. közönséget, szíveskedjen meggyőződést szerezni cipőim izléses kiállításáról, jóságáról és olcsóságáról. Szíves támogatást kér.

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

Harisnya-kötőde

Aki súlyt fektet gondos, jó munkára, köttesse meg bármily nemű

harisnyáit

Andrássy-tér 20.

Fischer Eliz palotában levő harisnya-kötődeben. Sürgős munkát azonnal is elkészítünk. 1367

A legkiválóbb faju, nemesített

gyümölcsfák

kaphatók 6731

Hoffmann Ignác
Szeged

ujszegedi faiskolájában.
Telefonszám 175.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MIZERA JÓZSEF

KÉPESÍTETT KÖMÜVES MESTER

Irodája:

Arad, Ilona-utca 34. sz.

Elvállal e szakmába vágó mindennemű építkezéseket, ugyszintén tervezések és költségvetések készítését helyben és vidéken.

Ugyanott 975

őcska ajtók és ablakok kaphatók.

Tisztviselők figyelmébe!

Osztr. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsönügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 785

**NE FOGADJON EL
MÁ-A-ÁST!**

**CSAK ORIAS
FEDAK-
CIPŐKRÉMET
30 FILÉRENT**

Autó tulajdonosok figyelmébe!

Autó gummi külső vagy belső,

ha hibás, szakszerűen, jutányosan, gyorsan és jól megjavítható mindennemű gummijavítások szegecselte uj bőr anti-derapánt huzatok készíthetők 971

Sinayberger Sándor

kartellen kívüli gummiáru gyárak bizományi raktára és villanyüzemű gummi vulcanizáló és javító

intézetében,

Budapest, VI. Hegedüs Sándor-u. 7.

Telefon 179-14. szám.

Uj és félig használt gummik raktáron. Veszek gummi hulladékot.

Fajtsza *riparia portalis* alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérszerű bor- és csemegefajta

szőlő- oltványok

sima, valamint gyökeres *riparia portalis* szőlőveszszőket ajánl elsőrendű minőségben

Hámory-gazdaság
szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál:
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

TELEFON 229. SZ.

Értesítés!

A tavaszi idény alkalmából ajánlom az igen tisztelt megrendelőim és a nagy közönség szíves figyelmébe nagy választékban megérkezett eredeti angol tavaszi és nyári divatszöveteimet.

Megrendeléseket a leggyorsabban és a legizlésebben készítik. — Mintákat vidékre készséggel küldök. 1469

Holländer Illés
uri szabó üzlete

Arad, Batthyány-utca 21. szám.

Női divatterem- megnyitás !! ::

Van szerencsém a nagyérdemű hölgy-
közönségnek szíves tudomására adni, hogy
Kiss Ernő-utca 1. szám alatt (dr. Fényes-ház)
egy a mai kor igényeinek minden izlését kielégítő

női ruha-divattermet nyitottam.

Kérem a n. é. hölgyközönség szíves bizalmát, vagyok kitünő tisztelettel?

GELLÉR MIKLÓSNÉ
női szabó, Arad, Kiss Ernő-utca 1. szám.

LENGYEL GÉZA

épület- és díszmű bádogos
Mártonfi Viktor utóda

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR 2.

(A Széchenyi gőzmalommal szemben.)

Elvállal mindennemű épület- és ornamentikai munkákat, u. m.: tornyok, kupola manzárt, diszpárkányokat, manzárt és fedél ablakokat, tetőcsucokot, vizgyűjtő üstöket, stb. legkomplikáltabb rajz, vagy minta szerint. Raktáron mindennemű háztartási cikkeket. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Költségvetéssel készségeggel szolgálók. 1229

3977—1912. P. szám.

Hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint birtokbiróság közhírré teszi, hogy az Arad-csanádi egyesült vasutak r. t.-nak Gajda Mihályné és társai elleni kártalanítási ügyében Pankota község határában a vasut építése céljából s szükséges területek kártalanítása végett a helyszíni tárgyalás megtartására folyó évi március hó 23 ik napjának d. e. 1/9 óráját Pankota község köz-házára kitűzte s oda az összes érdekelteket azzal idézi meg, hogy az érdekeltek meg nem jelenése a tárgyalás megtartását és a határozat hozatalt nem gátolja és az elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

Arad, 1912. évi március hó 1-én a kir. törvényszék mint birtokbiróságtól.

Dr. Jakó s. k.
kir. tszéki bíró.

Ajánlok elsőrendű

ORTODOX kolozsvári pászkat

bérmentve aradi állomásig különként
70 fillérért

Megrendeléseket kötésem erejéig előjegyzek 1439

Grosz Herman
Arad, Kölesey-utca 10.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek keletgyék készítése rövid idő alatt s legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4092

Szines és fehér himzékek
ugyszintén fehérnemű
varrások olcsó árban
készülnek.

Alkalmi ajándéknak nagyon alkalmas finom vászon zsebkendők, slingelt vagy aszurozott szelők, himzett sarokkal tetszés szerinti monogrammal 80 krajcárért kapható. Oriási választék.

Törvényesen védve.

BÖRLINOL

főlölegessé teszi a cipőkrémet.

A Börlinol garantált 50% olaj és zsirtartalommal bír.
A bőrt egyaránt konzerválja, tisztítja, fényesíti.

Egyedüli gyártója **GEIKO** vegyészeti gyár
GEIGER ÉS TÁRSA, VÁCZ.

Kapható:

SCHWARCZ SIMON FIAI ÉS TÁRSA, ARAD.
6809

Törvényesen védve.

LEGGAZDASÁGOSABB

beszerzés a legújabb látható írásu

Remington írógép

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magába és világszerte elismert

legtartósabb gyártmány

Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében. 422

Kedvező részletfizetési feltételek.

Ugyanott: „Burrough“ amerikai számléíró összeadó gépek, „Millionaer“ svájci „Saxonia“ glashüttei számológépek, „Kartothek“ amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai iroda-, uriszoba és könyvtárberendezések telepe.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA

cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI. Andrassy-ut 12. szám.

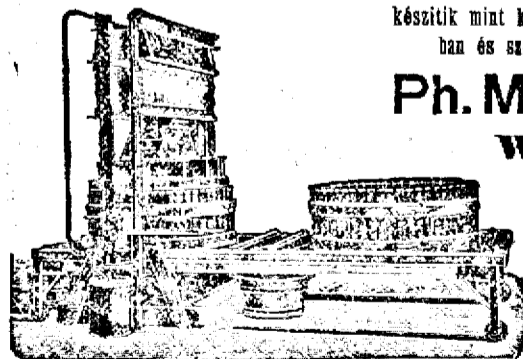
Hydraulikus prések

bor- és gyümölcsnedv nyérésre
nagybani üzemre 1, 2 vagy 3 levezető csatornával

„Herkules“ bor- és gyümölcsajtókat
kézi használatra 1313

készítik mint különlegességet, különböző nagyságban és szerkezetben kitünő minőségben

Ph. Mayfarth & Co.
WIEN III.

Különlegességi gyár gyümölcstértékesítés bornyeresre készült gépekben. Kitüntetve több mint 700 első érmmel. Részletes 190a. számú képes arjegyzék ingyen és bérmentve.

Ablaktisztító vállalat átvétel!

A nagyközönség szíves tudomására hozom, hogy a Soós-féle ablaktisztító vállalatot

átvettem. Elvállalok mindennemű ablak, tükör, kilincs és egész lakás évi vagy havi tisztítását, ugyszintén parketta-beeresztéseket a leggondosabb kivitelben, igen jutányos árban.

Üzletelvem, hogy figyelmes és gyors kiszolgálással megrendelőimet legjobban kielégítem. Szíves pártfogást kér

German Demeter
Mikes Kelemen-utca 12. sz.

VAJDA JÁNOS-NÉ

előnyomda, himző és fehérnemű varrodája

ARAD, Deák Ferenc-utca 32. szám.

Elvállal összes e szakmába vágó munkákat, ugy-
szintén **férfi és női kelengyéket divatlap**
szerint, fehér- és aranyhímzéseket és bár-
milyen javításokat legpontosabb kivitelben, legjutányo-
sabb árakban.

Üzletelvem gyors és figyelmes kiszolgálás!
===== Urleányok oktatásra felvétetnek. =====

GÉPEK ÉS FORMÁK HOMOK

ÉRTÉKESÍTÉSÉRE!

czementtörcserépet gyártó gépek, cze-
mentfalazó-, téglagyártó-gépek, cső, lép-
cső stb. formák kézi üzemre beren-
dezve. Homokvizsgálás díjtalan. Árjegy-
zék, felvilágosítás ingyen.

WALDER ARTHUR
Arad, Ferenc-tér 1/b. Telefon 871. sz.

Telefonszám 748.

Telefonszám 748.

Vizvezeték- és csatornázás- berendező műhely!

Hol mindennemű csatornázást, fürdőt, klosettet,
szivattyút, ennek átalakítását, olcsón és pontosan
eszközölm helyben és vidéken. 26 évi tapasztalatom,
ugyszintén 16 évi aradi működésem elég biztosíték
tisztelt rendelőknek, hogy az elvállalt munkát
szakszerűen és pontosan eszközölm. A nagy-
érdemű közönség pártfogását kéri

1348

Mókos Márton
szerelőmester Arad, Fábrián-u. 12.

A nőnek szépsége leg- nagyobb dize.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb
művészete a kosmeticiának. Egyik
ilyen készítménye a modern
cosmeticának a FÜLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó
tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után
azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba
hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a
nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harma-
tos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kisimul,
megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen
végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test
nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő
oxigénját, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz**
egy evőkanálnyit használandó mentőli hi-
degebb vízben. — RA I KORONA.

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza
ARADON.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadáshoz szenvednek,
legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szesz a poloskák gyökeres kúrálására.
— Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —
Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszábadó szer.
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —
Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kiskeresletben!

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában
Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz az a hölgy
aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet**
használja. Az arcbőrt vakító fehérre vará-
zolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot
egy csapásra.

Ara egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszerháza **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó
köhögés és rekedtség elleni szer a
Tussinál cukorka, ára egy nagy do-
boznak 60 fillér és a **Tussinál thea**
á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél
fogva bárki legszívesebben veszi be.

Az apró hirdetés minden sorára 4 fillér, a nagyobbaké 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22. szám.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendő — a szöveg a szöveg előír — avagy levélbélyegekben. Tudakozódni a hirdetés száma mindenkor közzétett. A hirdetés megkezdésénél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, választékosan esztendő. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítódik. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a közlésben aláhúzással jelződik. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratra díjtalanul megérkezik. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

KIADÓ LAKÁS.

Ha kiadó lakása van, Hirdesse e rovatban.

Kiadó
egy nagy pincehelyiség műhelynek vagy raktárnak és egy butorozott utcai szoba. Bővebbet ifj. Weisz Mórnál Wesselényi-utca sarok. 1480

Egy 1-1/2 emeleti
nagy szalon, egy szoba előszobával, esetleg mellékhelyiségekkel a város központján május elsejétől augusztus 1-ig kiadó. Bővebbet Atzél Péter-utca 2. 1. em. 1474

Lakás kiadó.
Sarkad Választó-utca 19. a) szám alatt kétszobás utcai lakások fürdőszobával és egy 1 szobás udvari lakás május hó 1-re kiadók. Megtekinthetők a helyszínen, vagy Kápolna-utca 6—6a) szám alatt Fábián József építész irodájában terv szerint, bővebbet ugyanott. 1205

Két csinosan butorozott
szoba kiadó, ugyanott egyszobás lakások is. Tudakozódhatni Deák Ferenc-utca 36. Standard iroda. 1527

Első emeleti
lakás az Andrassy-téren banknak, vagy más intézetnek május hó 1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Ratthyány-u. 31. sz.
házban egy négyszobás utcai lakás, fürdőszobával, villany világítással, május 1-től kiadó. 1173

Boros Béni-tér 20. számú
bérházban az I-ső emeleten egy 3 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiséggel azonnalra, a II-ik emeleten egy 3 szobás erkélyes lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel május 1-re, azonkívül 8 üzlethelyiség azonnal kiadó. Bővebb értesítést Laendler Aladár gőzfűrésznének irodája nyújt. 1098

3 szobás
utcai lakás minden hozzátartozóival május elsejére kiadó. Flórián-utca 4. szám. 1473

Fényes parket
nyartható Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491
forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyityán Testvérek, ahol a leg-szolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyiszintén kieszközöl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Házeladás.
Urbán Iván- (volt Fejsze-utca) 38. sz. sarokház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott. 915

Eladó birtok.
Közel Temesvárhoz 750 kat. hold kitűnő szántóföld, közte 80 hold la kaszáló, gazdasági épületekkel ellátva, eladó. A birtok jó országot mellett, félórányira a vasúti állomástól fekszik. A birtokon 600 ezer korona teher van. Csakis komoly vevőknek szolgál bővebb felvilágosítással Mayer Dániel Arad, Szabadság-tér 22. 1811

Andrassy térhez közel
a Deák Ferenc-utcában kisebb bérház eladó. Cim a kiadóba. 1525

Eladó
Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5884

Eladó ház.
Kapa-utca 7. sz. ház nagy kerttel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1297

Sarokház.
Utcára nyíló kisebb bérház, közel a főtérhez, olcsón eladó. 1416

Házeladás
a belvárosban adómentes magán-ház, négy szoba, fürdőszobával. Cim a kiadóhivatalban. 1422

Eladó új magánház
15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cim a kiadóhivatalban. 1019

A város belterületén
nagyobb telek megvételre keresetlik. Ajánlatokat „Központban“ jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

S.-Választó utca 9. sz. ház
eladó. 1202

Ménese
a Müller Károly-féle 5 holdas szőlő kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, esetleg alólirottnál. Kócsa Károly ev. rev. lelkész. 1490

Nagy ház,
melyben igen élénk forgalmu vegyeskereskedés van, továbbá még 2 lakással és kenyérsütődével eladó. Bővebbet szíveségből Farkas Ábrahám Arad. 1506

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni, vagy eladni akar — eredményt úgy ér el hamar, ha az Aradi Közlöny-ben hirdet.

Fényképező gépet
jó karban, megvételre keres Vas, Weitzer János-utca 1. szám. II. emelet. 1522

Hálószoba
berendezés, ebédlő divány, bőrpamlag és gázcsillár olcsón eladó. Deák Ferenc-utca 42., a ház-felügyelőnél. 1528

Hangverseny
cimbalom szép mahagoni, azonnal eladó Csiki Gergely-utca 6. számú üzletben. 1504

Olcsón eladó
2 hordó I-ső minőségű henger olaj, 1 hordó merev gépszir. Bővebbet ifj. Weisz Mórnál, Wesselényi-u. sarok. 1480

2 Ioxterrier
1 him és 1 szuka, angliából importált, a him 2 éves róka és borz kotorékon 6-szor díjazva, kitűnő pocokfogó helyszüke miatt olcsón eladó. Bővebbet Zimmermann János Deák Ferencz-u. 10. 1509

Eladó bor,
gyoroki fehér és vörös. Eötvös-utca 2. 1526

Ajtók, ablakok,
használtak, eladók. Kossuth-utca 33. szám. 1430

Tökmagolaj!
garantált tiszta, étkezési célokra, viszonteladóknak. Kapható Lengyel Sándornál, Pankota. Kiváratra minta és árajánlat küldhető. Telefon szám 9. 1101

Nálam van eladó szőlőoltvány
mindenfélé fajban, ugyiszintén gyökerezéses riparia portális. Bécsy Gábor világozi szőlőbirtokos. 1152

Butor.
Egy új, modern mahagoni ebédlő eladó. Cim a kiadóban. 1415

Párisi divatalbum
a legjobb 770 tavaszi színes model képpel 2.— kor-ért kapható Pichler Sándor könyv és papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. 2551

Rőtön
és rövidáru üvegezett pultok és szekrények jutányosan eladók. Roth Izidor butor üzletében Asztalos Sándor-utca. 1427

Egy jó karban levő
kerékpár jutányosan eladó. Bővebbet Aulich Lajos utca 20. 1468

Aki használt könyveit
eladni, vagy kitűnő új könyveket olcsón vásárolni kíván, forduljon Krausz Paulin könyv- és papirkereskedéséhez, színház épület. Ugyanitt minden folyóirat, divatlap, Tolnai világlapja stb. Olcsó üzleti könyvek, papirkülönlegességek, irodai szerek jutányos árban kaphatók. 4481

Likör aromák
mindenfélé legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Vaníli
egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaníliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Jó egészségének
tartására használjon mindenki **Kárpáti-féle epehajtót,**
mely a legkitűnőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító hálszer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél
KÁRPÁTI JÁNOS
gyógyszertárban 4578
ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Csillárok,
Villamos felszerelések
legolcsóbban
Diamant-nál
Atzél Péter-utca 2. (a városban)

György-utca 15-16. számú házak
egybeni vagy külön-külön, az egyik lakás 4 szoba, konyha és hozzátartozó mellékhelyiséggel, a másik lakás 2 szoba, konyha és hozzátartozóval és 8 lóra való istálló, nagy disznóól és raktárhelyiség különösen gazdálkodásra vagy más ipar-vállalatra alkalmas
hosszabb időtartamra kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet ugyanott. 1510

Gartner Samu
kerékpár- és varrógép raktára
Welter János-utca 2. szám.
Telefon 751.
Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.
Kerékpár és varrógép szakmestereitől-műhely.

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

OKTATÁS.

Középtiskolai

magántanulókat, ugyszintén gyenge tanulókat correpetálásra, esetleg benlakással, felelősséggel elvállal. I. sz. fiuinternátus Arad, Chorin Áron-utca 1. sz. Telefon 908. 1145

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Welsz hírneves rovarporát vegye. II-5251

A gyermekek számát

2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok pénst takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálalrat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében díszkréten küldi: Frau A. Kaupa Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 15.

MALOM

7 járatu kereskedelmi, eladó 90.000 koronáért, 1 járatu 36 colos Toth kö teljes felszereléssel, 21 d. Ganz-féle ujés ³/₈ Ganz keveset használt, 4 járatu Vám malom, teljes üzemben és 3 járatu jókarban teljes berendezéssel **eladó.** Elvállalok malmok átalakítását és szerelését.

Simala András

malomszerelő 1257
Arad, Vilmos-utca 4.

Első emeleti

lakás

az

Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek **kiadó.**

Bővebbet a kiadóban.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Kiváló alkalmi vétel
vizonteladók és magánosok részére az utolsó évadból visszamaradt árukból. **3-9 m. darabok.** jótállás mellett hibátlan, mosható maradékok és pedig:

30-35 m. nyári sortiment
maradék K. 17 50

Voile de laine női ruhák részére, facon csikok selyem fénynyel, remek ujdonságok női szövegekben, Macco sephrek, ingek blousok a gyönyörű ripsek.

30-35 m. téli sortiment
maradék K. 17 50

pompás barchetek, finom szövésű flanellek, blousok és ingekre Velcutin, plus barchet snürl és piqué-barcheteket **utánvét mellett szállít**

KARL KOHN mechanikai szövődéje

Na chod I. szám.

Mintákat készítményeimről minden csomaghoz mellékelek. 768

555-1912. ü. k. sz.

Hirdetés.

Az aradi ügyvédi kamara rendes évi közgyűlését f. évi március hó 31-én d. e. 10 órakor tartja hivatalos helyiségében, melyre a kamara tagjait ezennel meghívom.

A közgyűlés tárgyai következők:

1. Az elmúlt évi számadások felülvizsgálása és ezekre nézve a felmentvény megadása.

2. A f. évi költségelirányzat megállapítása és ezzel kapcsolatban a tisztviselők és kezelőszemélyzet fizetésének megállapítása.

3. A választmány előterjesztése a kamara alkalmazottainak betegség esetén való ellátása tárgyában.

4. A választmány által az 1874:34. t. c. 27. §. 9. pontja szerint megállapított évi jelentés.

Aradon, 1912. március hó 5-én.

Szalay Károly

1521 kir. tanácsos, kamarai elnök.

ARADI (Seelinger) M. A. Salac-utca 1. ARAD.

Uri, női és gyermekcipők raktára.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mérték utáni megrendelések készítését megkezdttem.

Bátorkodom a nagyérdemű közönség velem szemben tanusított régi bizalmára hivatkozva kijelenteni, hogy a jövőben még nagyobb erővel és jól ismert szakképzettségemmel, amelyet az elmúlt öt év alatt még fokozottabban kifejlesztettem, állok az igen tisztelt rendelőim és vevőim szolgálatára.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyszintén fájós lábakra orthopäd gyógycipőket.

Becsés pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-UTCA 1.

TELEFON 902.

JAVÍTÁSOK ELFOGADTATNAK.

Meghívó.

A 'Világosi Cognacgyár Részvénytársaság'

1912. évi március hó 26-án déli 12 órakor Budapesten a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank üléstermében (Budapest V. Dorottya-utca 6.) tartandó

1501

XVIII. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadás előterjesztése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. üzletév és zárszámadások tárgyában.
3. Határozathozatal az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadások és az igazgatóság és a felügyelő-bizottság ezek iránt előterjesztett javaslata tárgyában.
4. Határozathozatal az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
5. A felügyelő bizottság tagjainak megválasztása.
6. Esetleges indítványok.

Azon t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtának, felkéretnek, miszerint alapszabályaink értelmében részvényeiket a társaság pénztáránál Világoson. Vagy a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank pénztáránál Budapesten letétbe helyezni sziveskedjenek. Az 1911. üzletévre vonatkozó zárszámadások a társaság üzleti helyiségeiben Világoson a társaság részvényesei által bármikor megtekinthetők.

Kelt Világoson, 1912. március hó 6-án.

Az igazgatóság.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, ragára kitűnően, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 688. 4971

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer, briliáns és gyémánt ékszer vagy pontosan járó zsebórát akar venni

alkalmi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utcába

ZINNER

VILMOS 8102

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József
szőlővesztő és szőlőtény termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi terméséből nagymennyiségű kiváló szép fajta, **dua gyökérzetű bor és ocsomegefa**

SZŐLLŐOLTVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővesztő kerül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány hétig

Fischer Simon cég nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér

olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköfő
- 3 drb. tiszta selyem csokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes kesztyű
- 3 drb. elegáns angol batiszt zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár csikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz -ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövésű sapka
- 1 drb. kék scheviot finu sapka
- 1 drb. elegáns divat sétabot
- 1 drb. valódi bőr penitárca
- 1 drb. valódi bőr cigarettatárca
- 1 drb. China ezüst cigarettatárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatiszt felmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fekete és színes
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fekete
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. csikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerli
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom finu sport ing kretonból
- 1 drb. francia batiszt alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. finu divatkalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkezttyű
- 1 drb. gyermek esőernyő clotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batiszt zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem csokor
- 1 drb. elegáns acél sétabot
- 1 drb. angol törös sétabot
- 1 drb. bársony divat ridikül
- 1 drb. női kezitáskabőr
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkés
- 1 pár finom női glacce bőrkezttyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete színes himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. ölrétű vászon gallér div. forma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voil sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batiszt alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkell bottal
- 1 drb. női st. appa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona

90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkevel
- 1 drb. finom kezi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol. A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. :: Meg nem felelő visszavételek.

Felhívjuk

a t. közönség b. figyelmét lapunk utolsóelőtti oldalán megjelent

FISCHER SIMON cég

Nagy Áruháza Arad, Szabadság-tér

1337

hirdetésére.

RADÓ GYULA

NŐI FELÖLTŐ ÁRUHÁZÁBAN

==== ARAD. ====

A TAVASZI ÚJDONSÁGOK

TELJES VÁLASZTÉKBAN MEGÉRKEZTEK. U. M.:

Angol raglanok,
Női divat felöltők,
Selyem- és Etamine-
köpenyegek,
Leánykabátok,
Gyermekefelöltők,

Angol kosztümök,
Troteur kosztümök,
Gyermekek ruhák,
Divat blusok,
Pongyolák,
Divat aljak.

Gyászruhák és gyászbluzok.

Szabott árak!

1304

Telefon 238.